

T.C. SAĞLIK

BAKANI'NA

AÇIK

MEKTUP

Sayın Dr. Mehmet Müezzinoğlu,

Dişhekimleri olarak vazgeçmemizin mümkün olmadığı en önemli meslek özelliğimiz kendi kendimizi yönetiyor olmamızdır.

Bakanlığınızca hazırlanan Ağız Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında **Yönetmelik** taslağında, dişhekimleri diplomasına sahip olmayan kişilere ağız diş sağlığı merkezlerine ortak olma hakkı verilmesine bütün dişhekimleri karşı çıkmaktadır. Yine aynı taslakta muayenehane ve polikliniklerin açılması bugünün Türkiye'inde karşılanması son derece zor olan fiziki şartlar getirilerek bir anlamda engellenmektedir.

Sayın Bakanım, yukarıda kısaca açıklamaya çalıştığım nedenlerden dolayı **Yönetmelik** taslağındaki ilgili maddeler dişhekimlerini kendini yöneten bir meslek grubu olmaktan çıkaracak, herhangi bir meslekten ya da mesleksiz sermaye sahibinin yanında işçilestirecektir.

TDBD 144 içindekiler

KASIM 2014 SAYI: 144

11 BAŞYAZI

12 TDB GÜNDEMİ

12- TASLAKTA KAYDA DEĞER BİR DÜZELTME YOK TDB Genel Sekreteri Tarık İşmen kendilerine iletilen son Yönetmelik taslağını değerlendirirken burada da dişhekimleri açısından kabul edilemeyecek düzenlemelerin korunduğunu belirtti.

14 YÖNETMELİK TARTIŞMASI

14- RÖTUŞLAR TASLAĞIN ÖZÜNÜ DEĞİŞTİRMEDİ Yeni taslakta bazı maddelerde küçük düzeltmeler olsa da dişhekimliği camiasının esas itirazlarına temel oluşturan düzenlemelerin aynen korunduğu görülüyor.

18- BEYANLARIN GEREĞİNİN YAPILMASINI BEKLİYORUZ TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel, 23 Ekim'de Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu ile Yönetmelik hakkında görüşmek üzere bir araya geldi.

20- 'NE ETİK AÇIDAN DOĞRU, NE DE HUKUKİ' Dişhekimleri milletvekillerine yeni düzenlemeyi yöntem ve içerik açısından nasıl değerlendirdiklerini sorduk.

22- MESLEKTAŞLARIMIZIN GÖZÜYLE... Yönetmelik'te değişiklik yapılmasıyla ilgili olarak çeşitli illerden meslektaşlarımızın görüşlerini derledik.

26 DIŞHEKİMLİĞİNİN GÜNDEMİ

26- ERO, DIŞHEKİMLİĞİ BİLEŞENLERİNİN DURUMUNU ELE ALDI Dünya Dişhekimleri Birliği FDI'nın Avrupa Bölge Örgütü olarak kurulan ERO 2014 yılında 50. yılını kutluyor.

28- HEKİMLİK VE İNSANLIK YARGILANAMAZ Ankara Tabip Odası Yönetim ve Onur Kurullarının görevden alınması isteğiyle açılan dava 30 Eylül'de görüldü.

28- 3224'TEKİ DEĞİŞİKLİK KABUL EDİLDİ Dişhekimleri odaları 26 Şubat 2015 tarihine kadar TDB delegelerini seçebilecek.

30- SGOPT'A ÜÇÜNCÜ YIL BAŞLADI Sağlığı Geliştiren Okullar Projesi'nde 15 Ekim'de Çamlıhemşin ve Eskişehir'de yapılan muayenelerle üçüncü yıl başladı.

32- TDB ÖĞRENCİ KOLU'NUN AĞIRLIĞI ARTIYOR Geçtiğimiz aylarda yapılan IADS ve EDSA kongrelerinde TDB Öğrenci Kolu temsilcileri bu örgütlerin yönetim organlarında yer aldılar.

ODA ETKİNLİKLERİ

34- YÖNETMELİĞE KARŞI KİTLESEL UYARI İstanbul Dişhekimleri Odası 26 Kasım'da Yönetmelik'te yapılması tasarlanan değişiklikleri protesto için bir yürüyüş düzenledi.

35- ANTALYA'DA TASLAĞA KARŞI ÇALIŞMALAR Yönetmelik taslağına karşı Antalya Dişhekimleri Odası da meslektaşlarımızla ve siyasi partilere yönelik bilgilendirme çalışmaları yaptı.

36- YÖNETMELİK TASLAĞINA TEPKİ Ankara Dişhekimleri Odası bir basın açıklaması yaparak dişhekimliğinin büyük sermaye gruplarına açılmak istenmesini protesto etti.

DIŞHEKİMLİĞİNİN GÜNDEMİ

46- 'TÜM KONGRELERİ AŞMAYA ÇALIŞACAĞIZ' TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi çalışmaları hakkında Organizasyon Komitesi Başkanı Murat Ersoy'dan bilgi aldık.

54- 'DIŞHEKİMİ DİYABETİN KONTROLÜNDE DE ROL OYNAYACAK' 'Diyabette Dişhekimliği Klinik Rehberi'ni hazırlayan ekipten Prof.Dr. Esra Yıldız çalışmayla ilgili sorularımızı yanıtladı.

58- 'ÇÖZÜM ÜRETMEYE ÇALIŞMAK BENİ MUTLU EDİYOR' TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Tuncay Seven sorumlu olduğu komisyonların çalışmalarıyla ilgili bilgi verdi.

62- 'LAZER KULLANIMI EĞİTİMLE BİRLİKTE YAYILMALI' Uluslararası Laser Kongresi için Türkiye'ye gelen Prof. Norbert Gutknecht'le oldukça faydalı bir sohbet yaptık.

USTALARA SAYGI

70- "1950'LERDE BİLE ÜNİVERSİTE DAHA ÖZGÜRDÜ" Prof.Dr. Nedret Gürsoy akademik özgürlük açısından üniversitenin geriye gittiğini düşünüyor.

74- 'DIŞİMİ ÇEKEN BERBERLE ON SENE SONRA ÖDEŞTİK' Mesleğimizin duayenlerinden Prof.Dr. Nuri Mungan'la 1943'ten beri içinde olduğu dişhekimliği camiası üzerine sohbet ettik.

PARAMEDİKAL

50- 'İŞ CİNAYETLERİ YAPISAL BİR SORUN' Soma'daki faciadan önce de defalarca madenleri gündeme getiren Manisa Milletvekili Özgür Özel'e 'kaza'ların neden arttığını sorduk.

78- 'IRONİDEN YOKSUN OLANLAR TARAFINDAN YÖNETİLİYORUZ' Uykusuz mizah dergisinde yazan meslektaşımız Fırat Budacı'yla mizah, dişhekimliği ve siyaset üzerine...

REKLAM İNDEKSİ (Alfabetik sırayla)

A-DEC	39	DUAL DENTAL	31	LIDER DIŞ	06-87	SES DIŞ TIC.	53
AGS MEDİKAL	67	DÜRR DENTAL	25	ORAL B	Ön kapak içi-85	SIRONA	83
AKTIF DIŞ TIC.	68	ESAS DENTAL	69	ONUR DIŞ DEPOSU	43	TEKMİL	48-49
BEGO	45	GÜLSA	21	ÖNCÜ DENTAL	41	TRIADENT	10
COLGATE	90-Arka kapak içi	HERAEUS KULZER	29	PARADONTAX	19	UNİMED	33
DENTAL LABOR	57	IVOCCLAR-VIVADENT	27-61	REM DENTAL	07	3M ESPE	05
DENTSPLY	81	İPANA	Arka kapak	SENSODYNE	03	ÜNALDI MEDİKAL	04-77
		KAVO	37	SENSODYNE PRONAMEL	73	VOCO	17

Sayın Sağlık Bakanı'na açık mektup

Prof. Dr. Taner Yücel TDB Genel Başkanı

Sayın Bakanım,
Dişhekimliği olarak vazgeçmemizin mümkün olmadığı en önemli meslek özelliğimiz kendi kendimizi yönetiyor olmamızdır.

Sizin de gayet iyi bildiğiniz gibi, en doğru dişhekimliği hizmetini dişhekiminin herhangi bir baskı olmadan, serbestçe, kendi özgür iradesi, vicdanı ve tıbbi bilgileriyle verebileceği bütün dünyada kabul edilmiş bir mesleki gerçekliktir. Hastamıza koyacağımız teşhisin tıbbi ve etik temelli olması, dişhekiminin kendi kendini yönetiyor olma özelliğine, diğer bir deyişle dişhekiminin serbest meslek olma özelliğine hayati derecede bağlıdır.

Mesleğimizin yüz yılı aşkın süredir sürekli olarak gelişmesi ve bugün de sağlığın en saygın meslek gruplarından biri olmasında dişhekiminin mesleğini kendi sorumluluğunda yapıyor olması en önemli rolü oynamıştır.

Bakanlığınızca hazırlanan Ağız Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik taslağında, dişhekimliği diplomasına sahip olmayan kişilere ağız diş sağlığı merkezlerine ortak olma hakkı verilmesine bütün diş-

hekimleri karşı çıkmaktadır. Yine aynı taslakta muayenehane ve polikliniklerin açılması bugünün Türkiye'sinde karşılanması son derece zor olan fiziki şartlar getirilerek bir anlamda engellenmektedir.

Sayın Bakanım, yukarıda kısaca açıklamaya çalıştığım nedenlerden dolayı Yönetmelik taslağındaki ilgili maddeler dişhekimlerini kendini yöneten bir meslek grubu olmaktan çıkaracak, herhangi bir meslekten ya da mesleksiz sermaye sahibinin yanında işçileştirecektir.

Yönetmelik taslağında dişhekimliği mesleğinin gelişmesini engelleyeceğini, mesleğin geleceğini tehlikeye atacağını ve meslekte geri dönülmesi mümkün olmayan tahribatlara neden olacağını düşündüğümüz bu maddelerin çıkartılmasını talep ediyoruz.

25 bin dişhekimliği olarak Yönetmelik taslağında mesleğin genel menfaatleri doğrultusunda alacağınız değişiklik kararını sabırsızlıkla beklemekte; dişhekimliği mesleğini büyük bir çıkmaza sokmaktan kurtaracak adımı atmanızı ümit etmekteyiz.

En içten esenlik dilekleriyle saygılarımı sunuyorum.

TDB gündeminden

Tarık İşmen / TDB Genel Sekreteri

Taslakta kayda değer bir düzeltme yok

Sağlık Bakanlığı'nın hazırladığı yeni Yönetmelik taslağının çeşitli sermaye gruplarınınca dikte ettirildiği iddia ediliyor.

Yönetmelik taslağı 'resmen' iletildi

1999 yılında Sağlık Bakanlığı ve TDB yetkilileri birlikte o gün için oldukça ileri bir Yönetmelik hazırladı. O günden bu yana da bu Yönetmelik'le ilgili majör bir sıkıntı yaşanmadı.

2013 yılında Sağlık Bakanlığı'nın yeni bir yönetmelik taslağı üzerinde çalıştığı söylentileri üzerine konuyu Sağlık Bakanlığı'na sorduğumuzda 'böyle bir çalışma yok' dendi. Daha sonra 2013 Ocak ayında bu kez hazırlanmakta olan yönetmelik taslağıyla ilgili görüş istendi ama taslağı bize göndermedikleri için biz de bir değerlendirme yapamadık. Geçtiğimiz Ağustos ayında bir odamız rastlantı sonucu bir taslak metni elde etti ve bize de ulaştırdı.

O taslağın kabul edilebilir bir yanı yoktu. Hızla en üst danışma organımız olan Başkanlar Konseyi'ni topladık ve Odalarımızla konuyu değerlendirdik. Orada da taslakla ilgili kabul edilemez noktalar belirlendi ve bu şekilde gündeme gelmesi halinde dişhekimleri olarak direnç göstermemiz gerektiği ortak görüşüne varıldı.

Taslakla ilgili Sağlık Bakanlığı'yla yaptığımız görüşmelerde 'elinizdeki taslak bizim üzerimizde çalıştığımız taslak değil' yanıtını aldık. Daha sonra Genel Başkanımızın Sağlık Bakanı Sayın Mehmet Müezzinoğlu ile yaptığı görüşmede kendisi meslekten olmayanların ağız diş sağlığı merkezlerine ortak olmasını uygun bulmadığını, TDB'ye danışmadan herhangi bir taslağı hayata geçirmeyeceklerini, eksiklikler varsa gerekli düzenlemelerin yapılacağını ifade etti.

Yeni taslakta da temel sorunlar duruyor

22 Kasım'da Sağlık Bakanlığı tarafından görüşlerimizin alınacağı bir toplantıya davet edildik. Aynı görüşmeye bizimle birlikte bir sermaye grubunun derneğinin de davet edildiğini fark etmemiz üzerine Sağlık Bakanlığı'na yazılı olarak dişhekimlerinin Anayasal temsilcisinin Türk Dişhekimleri Birliği olduğunu, kendilerinin kimlerden görüş alacağına bizim karışamayacağımızı ancak resmi bir toplantıya temsil yetkisi olmayan bir kuruluşun katılmasını uygun bulmadığımızı ifade ettik.

Toplantıdan 36 saat önce taslağın yeni hali elimize ulaştı. Diğer taslağa göre bazı iyileştirmeler vardı. Yok sayılan kurum ve kuruluşlar tekrar anılmıştı ama bizim kırmızı çizgi olarak adlandırdığımız sağlıkta reklam, meslek örgütünün yok sayılması ve dişhekimimi olmayan sermayenin ağız diş sağlığı hizmetlerine girecek olması yerinde duruyordu. Bunların bizim için kabul

edilemez olduğunu tekrar yazılı hale getirdik ve toplantıya katıldık. Maddeler halinde itirazlarımızı kendilerine iletтік. Bunları dergimizin sayfalarında da bulacaksınız.

Sağlık Bakanlığı yetkilileri Temmuz ayında çıkardıkları Ayakta Teşhis Tedavi Yönetmeliği'ni baz aldıklarını ifade ettiler. Bizim kabul edilemez dediğimiz konularla ilgili olarak da 'takdir Sayın Bakanımızdır' dediler. Bu süreçte odalarımızın ve meslektaşlarımızın faks, SMS ve e-maillerle Sağlık Bakanlığı üzerinde ciddi bir baskı kurduğunu ve bundan rahatsız olduklarını ifade ettiler. Odalarımızın, meslektaşlarımızın bu konuda tepkilerini diri tutmaları gerektiğini düşünüyorum.

13 Kasım'da TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen yasa değişikliği Odaların TDB genel kuruluna göndereceği delege sayılarını düzenliyor.

3224'teki değişiklik Resmi Gazete'de yayımlandı

3224 sayılı Türk Dişhekimleri Birliği Yasası'nın Birlik delegelerinin sayılarını belirleyen bölümü 2011 yılında Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmişti. Bu konuda TDB ve Oda başkanlarının mutabakatını içeren bir yasa

teklifi hazırlamıştık ve sağlık enstitüleriyle ilgili bir torba yasanın içine ilave edilmişti. Meclis'in açılmasıyla birlikte Genel Kurul gündemine geldi ve bizim dişhekimi milletvekilleriyle mutabakata vardığımız haliyle geçti. 26 Kasım'da da Resmi Gazete'de yayımlandı ve yürürlüğe girdi.

Odalarımız üç ay içinde (26 Şubat 2015'e kadar) Birlik Genel Kurulu delegelerini yeni Yasada belirtilen sayılarda seçecekler. Oda genel kurullarının yapılmasından sonra Türk Dişhekimleri Birliğinin Genel Kurulu yapılacak. Normal şartlarda geçtiğimiz Kasım ayında yapmamız gereken Genel Kurulu bütün bu işlemler bittikten sonra Oda başkanlarımızı toplantıya çağırarak belirleyeceğimiz bir tarihte yapacağız. Ama bu tarih olağan genel kurul dönemimizi değiştirmeyecek. Bu genel Kurul'da seçilecek organlar 2016 Kasım'ında yapılacak olağan genel kurula kadar görev yapacak.

TDB'nin Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası için hazırladığı afişlerden biri.

22 Kasım etkinlikleri

Dişhekimleri açısından bir 22 Kasım'ı daha buruk geçirdik. Sağlık hizmetlerindeki sıkıntılar, özelde ağız diş sağlığı alanında yaşadıklarımız ne yazık ki bu günleri şenlik havasında kutlamamıza pek olanak vermiyor. Bundan 10-15 yıl önce sağlığı yönetenler dişhekimlerine üvey evlat gibi davranırdı; bu dönemde sağlığı yönetenler ise tüm sağlık çalışanlarına üvey evlat gibi davranırken dişhekimlerine de üvey evladın sokaktaki arkadaşı gibi davranıyor!

Biraz da iyi gelişmelerden bahseder-

sek; ağız diş sağlığının genel sağlığın ayrılmaz bir parçası olduğuna dair ifadelerimiz yavaş yavaş vücut bulmaya başladı. Geçtiğimiz aylarda Türkiye Diyabet Vakfı'yla yaptığımız ortak bir çalışma yayımlandı. Hem Türkiye Diyabet Vakfı'na hem de bu çalışmalara emek veren Prof.Dr. Esra Yıldız, Doç. Dr. Hande Şar Sancaklı'ya ve Dr. Duygu İlhan'a teşekkür ediyoruz. Onların katkılarıyla ağız diş sağlığı-diyabet ilişkisi üzerine çok güzel bir kitapçık hazırlandı.

Yine hem ağız diş sağlığı-diyabet ilişkisi hem de ağız diş bakımına vurgu yapan iki güzel afiş hazırladık. Afişlerimiz Odalarımıza gönderildi. Belediyelerle yaptığı görüşmeler sonucu afişlerimiz belediye otobüslerine, otobüs duraklarına, billboardlara asılacak.

TDB ajandası yola çıktı

Son dört yıldır hazırladığımız TDB ajandası bu yıl da dergimizin dağıtım çıktığı günlerde ayrı bir zarf halinde meslektaşlarımıza ulaştırılacak. Ajandası eline ulaşmayan meslektaşlarımızın Aras Kurye'nin kendilerine hizmet veren şubesini aramalarını rica ediyoruz. İyi bir yıl ve bol hasta yazılı bir ajandayla 2015'i geçirmelerini diliyoruz.

Kamuda çalışan meslektaşlarımızın Odalara üye olmaları tüm meslektaşlarımızın sesinin daha güçlü çıkmasını sağlayacak.

Kamudaki meslektaşlarımıza çağrı yapıyoruz

Son on yılda kamuda çalışan meslektaşlarımızın sayısı 8 bini buldu. Acı olan şu ki, bu meslektaşlarımızın oldukça büyük bir bölümü kamuya geçmez Oda üyeliklerini sonlandırmaya başladılar. Oysa bugün serbest ça-

lışan meslektaşlarımız kadar Kamuda çalışan meslektaşlarımız da sorunlar yaşıyor ve bu sorunları bireysel olarak çözme şansımız yok. Ancak birleşerek çözebiliriz ve bunun için de Odalarımızda örgütlenmek zorundayız.

Sadece üye olmak da değil, Odaların ve TDB'nin hepimizin çıkarları doğrultusunda organize edeceği eylem ve etkinliklerde yer almayı da önce kendi mesleki geleceğimize yaptığımız bir yatırım olarak görmeliyiz. Üstelik kamuda çalışan meslektaşlarımız normal aidatın yarısını ödüyorlar.

Türk Dişhekimleri Birliği, üyemiz olsun olmasın tüm dişhekimlerinin haklarını sonuna kadar savunacaktır. Ancak ne kadar çok meslektaşımız arkamızda olursa sesimizin o kadar gür çıkacağı da çok açık.

6-8 Ekim'de Kobani'ye destek için koridor açılması talebiyle başlayan ve sonrasında çılgından çıkan gösterilerde bazı belediye binaları da yakıldı.

'Yurtta barış...' ama nasıl?

Son yıllarda ülkeyi yönetenlerin kapıldığı Ortadoğu'yu şekillendirme hevesi Suriye'deki iç savaşın kangrenleşmesine yol açtıktan sonra geçtiğimiz aylarda Türkiye'nin stabilizasyonunu da tehdit eder hale geldi. Kobani'de IŞİD'in ele geçirdiği diğer bölgelerde yaptığı katliamlara devam edeceğinden korkan ve Türkiye'nin IŞİD'i el altından desteklediğini düşünen kitlelerin eylemleri 6-8 Ekim'de bir daha yaşamak istemeyeceğimiz sonuçlara vardı.

Şimdilik durulmuş görünen eylemlerin Haziran'daki seçimden sonra nasıl bir seyir izleyeceğini kestiremiyoruz. Umarız toplumda yaratılan beklenti daha ağır bedelleri olabilecek bir hayal kırıklığına dönüşmez.

Yeni Yönetmelik Taslağı TDB'ye iletildi

Rötuşlar Taslağın özünü değiştirmede

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'te yapılacak değişikliklerle ilgili olarak bugüne kadar Sağlık Bakanlığı tarafından Türk Dişhekimleri Birliği'ne bilgi verilmemişti. Eylül ayında gayriresmi olarak TDB'ye ulaşan taslak metin ise dişhekimleri açısından kabul edilemez düzenlemeler içeriyordu. Geğtiğimiz Kasım ayında Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından TDB'ye yeni bir taslak iletildi. Bu taslakta bazı maddelerde küçük düzeltmeler olsa da dişhekimliği camiasının temel itirazlarına temel oluşturan düzenlemelerin aynen korunduğu görölüyor. TDB Merkez Yönetim Kurulu'nun Bakanlığa gönderdiği değerlendirme yazısından en önemli noktalardaki bazı bölümleri meslektaşlarımızın dikkatine sunuyoruz.

(...)

► Yönetmelikte sağlık kuruluşları, muayenehane, müşterek muayenehane, ağız diş sağlığı merkezi ve ağız diş sağlığı polikliniği olarak belirlenmişken sağlık kuruluşlarının türlerinin belirtildiği 5. maddede "A tipi ADSM", "A tipi Poliklinik" kavramları kullanılmış, B tipi ADSM ve B tipi Polikliniğe yer verilmemiştir. Oysa söz konusu sağlık kuruluşları da bu yönetmeliğe göre faaliyet gösterecek olan kuruluşlardır. Bunların "türler" arasında belirtilmemiş olması eksiklik olarak görölmüştür. (...)

► Taslağın 7. Maddesinde A tipi ADSM'lerin dişhekimleri ve tabip ortaklığında veya dişhekimleri ve tabip ile %49 hissesi hekim ve dişhekimleri olmayan kişilerin sahip olduğu şirketler tarafından ağılabileceği belirtilmiştir. Halen yürürlükte olan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'te ağız diş sağlığı merkezleri dişhekimleri ve ortaklarının tamamı dişhekimleri olan şirketler tarafından ağılabilmektedir. Ortaklık yapısında tabiplerin bulunmamasının yarattığı herhangi bir sakınca bu güne kadar Birliğimize iletilmemiş değildir. Aynı şekilde Ağız Diş Sağlığı Merkezlerinin ortakları arasında dişhekimleri olmayan sermayedarların bulunmamasının sağlık hizmetinin

Bakanlığın son taslakta da muayenehane ve polikliniklerin açılmasını ve yaşamasını zorlaştıran düzenlemeleri koruması üzerine biręok kentte olduğu gibi İstanbul'da da dişhekimleri tepkilerini dile getirmeye başladı.

sunulmasını yahut niteliğine yönelik olumsuz bir etki yarattığına ilişkin tek bir bulgu dahi yoktur.

Ağız diş sağlığı hizmeti sunulan poliklinik ve merkezler dişhekimlerinin mesleki faaliyetlerinin birlikte yürüttükleri yerlerdir. Dişhekimliğinin birlikte sunulduğu yerlerden özel hastaneler Hususi Hastaneler Kanunu ile düzenlenmiştir Ancak poliklinik ve merkez gibi ortak çalışma yerlerine ilişkin yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu yönüyle söz konusu kuruluşlar dişhekimlerinin muayenehanelerinin birleştirilmiş hali olarak tanımlanmaktadır. Muayenehaneler 1219 sayılı

Tababet ve şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'da düzenlenmiştir. Buna göre ağız diş sağlığı hizmeti sunulan muayenehaneler ancak ve sadece dişhekimleri tarafından açılabilir.

Bu çerçevede ağız diş sağlığı merkezlerinin dişhekimleri olmayanlar tarafından açılabilmesine ilişkin yönetmelik düzenlemesi yasaya aykırı olacaktır. Ayrıca sağlık kuruluşlarına ticari veçhe verilmesi Tıbbi Deontoloji Tüzüğü ile yasaklanmıştır. Dişhekimleri olmayan bir kişinin ağız diş sağlığı merkezine sermaye koymasının temel amacı kar etmektir. Oysa dişhekimliği alanındaki sağlık hizmeti sunumunun ticari değil

mesleki niteliği ön planda olması gerekir. Sağlık kuruluşuna sadece sermaye koyarak katılmanın kabul edilmesi ağız diş sağlığı merkezlerinin ticari işletme olarak faaliyet göstermesine zorlanacaktır.

► Taslağın 8. Maddesinde ağız diş sağlığı merkezleri ile poliklinikleri faaliyet gösterecekleri binaya ilişkin özelliklerin tanımlandığı görülmektedir. Anılan maddenin 9. Fıkrasının b bendinde A tipi poliklinikler müstakil binada değilse ilgili mevzuata göre binada değilse ilgili mevzuata göre binada poliklinik açılabilmesinin mümkün olması gerektiği ifade edilmiştir. Kat Mülkiyeti Yasası'nın 24. Maddesine göre "Anagayrimenkulün kütükte mesken iş veya ticaret yeri olarak gösterilen bağımsız bir bölümünde... poliklinik... kurulamaz; kat maliklerinin buna aykırı sözleşmeleri hükümsüzdür..." taslak düzenlemeyle Kat Mülkiyeti Yasası'ndaki bu hükmün birlikte değerlendirilmesinde sağlık tesisi olarak yapılmış binalar dışında poliklinik kurulmasının mümkün olmadığı anlaşılmaktadır. Bu kısıtlamanın binanın müstakiliyet arzeden kısmında ADSM kurulmasında söz konusu olmadığı gözetildiğinde asıl amacın poliklinik açılmasının tümüyle engellenmesi olduğunu düşündürmektedir.

► Taslağın 12. Maddesinde muayenehane standardına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Maddenin e bendinde muayenehanede gerekli görülmesi halinde çalıştırılabilecek personel, ağız ve diş sağlığı teknikeri ve sekreter olarak sınırlanmıştır. Oysa, dişhekimlerinin sadece kendi hastalarının protez işlemlerini yapmakta yardımcı olmak üzere diş protez teknisyeni istihdam edebilmeleri de mümkündür. Söz konusu bende diş protez teknisyeninin de ilave edilmesi ortaya çıkacak uyumsuzlukların şimdiden önüne geçilebilmesi bakımından yararlı görülmektedir. Yapılacak bu değişik, taslağın 21. Maddesindeki muayenehanelerde diş protez teknisyeni ve teknikeri istihdam edilemeyeceğine ilişkin hükümde de değişiklik yapılmasını gerekli kılmaktadır.

Diğer yandan aynı maddenin g bendinde, muayenehanenin zemin kat dışında bulunması halinde binada >

CHP İstanbul Milletvekili
Dişhekimi
Kadir Gökmen Ögüt:

'Ne etik açıdan doğru, ne de hukuki'

Yürürlükte Yönetmelik'te güncellenmesi gereken noktalar var mıydı sizce?

Zaman içinde kısmi değişiklikler yapılmış olmasına rağmen halen 1999 yılında yayımlanan yönetmelik geçerliliğini korumaktadır. Elbette, mesleğin ihtiyaçları doğrultusunda yeniden ele alınması gereken hususlar doğmuş fakat genel anlamda bir sorun teşkil etmemiştir. Bence bunun ana nedenlerinden biri Yönetmeliğin mesleğin uygulayıcılarına, birlik ve odalara danışılarak, ihtiyaç ve taleplerin belirlenmesiyle hazırlanmış olmasıdır. Geçtiğimiz Ocak ayında Bakanlık tarafından Birlik'ten görüş talep edildiğini biliyorum ancak sonrasında hiçbir gelişme yaşanmadı. Taslak çalışmayı vermediler, dolayısıyla bir görüş alışverişi olmadı.

Bu yeni çalışmanın konunun en önemli paydaşı olan Türk Dişhekimleri Birliği'yle birlikte yapılması gerekmez miydi?

Elbette... Hangi meslek grubu olursa olsun o sektörü ilgilendiren yasalar ve yönetmelikler hazırlanırken onun örgütlü birliğinden fikir almazsanız ihtiyaçları nasıl belirler, sorunları nasıl çözüme ulaştırabilirsiniz?

Sağlık Bakanlığı elimize ulaşan taslağı Birlik ve odaların, meslektaşlarımla görüşmeden almadan olduğu

gibi çıkarırsa bu ne etik açıdan doğru olur ne de hukuki açıdan. Geçtiğimiz ay TDB yetkililerinin Bakana yaptığı ziyarette Yönetmelik hazırlanırken Birliğin mutlaka yer alacağını ifade edilmiştir. Henüz bir çağrı olmadığını biliyorum ama Sayın Müezzinoğlu olumlu bir adım atmazsa sorunları çözmek bir yana sorunun bir parçası olmaya adaydır.

Meslekten olmayan sermaye sahiplerinin önünün açılmasını bireysel muayenehaneler ve sağlık hizmetinin kalitesi bağlamında değerlendirebilir misiniz?

Bakınız bu meslek muayenehane temellidir. Bakanlık taslağı, özel dişhekimliği hizmetlerinin büyük merkezler aracılığı ile sunulması, muayenehaneler ile birkaç dişhekiminin maddi ve manevi emeğini koyarak hizmet verdiği müşterek muayenehaneleri iğdiş etme düşüncesine dayanmaktadır. Özel ADSM'lerle mesleğimiz, sermayenin eline geçecek hizmete ulaşım sanıldığı aksine daha da pahalılaşacak, meslektaşlarımız iş güvencesi olmayan işçilere dönüşecektir. Bugün muayenehanelerin konuşulması gereken onlarca sorunu varken, ki bunların en başında yine hükümetin dile getirdiği kamu hizmet alımı vardır, buraların tasfiye noktasına gelmesi mesleğim adına çok üzücüdür.

asansör olması zorunlu tutulmuştur. Ağız diş sağlığı hizmetine ihtiyaç duyan hastalar bu sebeple herhangi bir yürüme gücünü yaşamamaktadır. Bir başka anlatımla, ağız diş sağlığına ihtiyaç duyan hastaların hizmete erişebilmeleri için asansör kullanmaları bir zorunluluk değildir. Bilindiği üzere sağlık hizmeti sunum yerlerine ilişkin getirilecek standartta istenen özelliklerin söz konusu sağlık hizmeti sunumuyla doğrudan ilgili olması gerekir. Bu bakımdan katta açılacak muayenehaneler için binada asansör zorunluluğunun aranmasına ilişkin kuralın kaldırılması gereklidir.

► Taslağın 13. Maddesinde sağlık kuruluşlarının sahip oldukları standardın denetlenmesine ilişkin olarak teknik inceleme ekibi kurulmuştur. Mevcut Yönetmelikte teknik inceleme ekibinde dişhekimleri odasından bir temsilcinin bulunması da aranırken taslakta bu çıkartılmış; ekip bütünüyle sağlık müdürlüğü tarafından görevlendirilen kişilerden oluşturulmuştur. Teknik inceleme ekibi içinde Oda temsilcisi bir dişhekiminin bulunması, ekibin daha geniş bir tabana oturmasını ve inceleme sonuçlarına herkesçe güven duyulmasını sağlamak bakımından değerlidir. Bu nedenle teknik inceleme ekibinde Oda temsilcisinin yeniden yer almasının sağlanması doğru olacaktır. (...)

► Taslağın 20. Maddesinde acil hizmetler başlığıyla poliklinik ve ADSM'lerden 24 saat kesintisiz hizmet vermek üzere ruhsatlandırılanların, acil diş ünitesi kuracakları belirtilmiştir. Ağız diş sağlığı hizmetlerinde hizmete duyulan gereksinim, yaşamı tehlikeye sokacak bir nitelik taşımamaktadır. Bu bakımdan ağız diş sağlığı hizmetlerinde, acil ünitesi kurulması suretiyle 24 saat sağlık hizmeti verilmesinin hangi toplumsal ihtiyacı karşılayacağı ve bunun yokluğu sebebiyle bugüne kadar hangi eksikliğin görüldüğü tarafımızdan anlaşılamamıştır.

► Taslağın 22. Maddesinde kendi hastaları dışındaki hastalara hizmet verilmesi amacıyla radyoloji ünitesi kurabilme hakkının sadece A tipi ADSM'lere tanınmış olmasının sebebi anlaşılamamıştır.

Ağız diş sağlığı merkezlerinin dişhekimli olmayanlar tarafından açılabilmesine ilişkin yönetmelik düzenlemesi yasaya aykırı olacaktır. Ayrıca sağlık kuruluşlarına ticari veçhe verilmesi Tıbbi Deontoloji Tüzüğü ile yasaklanmıştır. Dişhekimli olmayan bir kişinin ağız diş sağlığı merkezine sermaye koymasının temel amacı kâr etmektir. Oysa dişhekimliği alanındaki sağlık hizmeti sunumunun ticari değil mesleki niteliği ön planda olması gerekir.

► Taslağın 24. Maddesinin 6. fıkrasında faaliyeti sona eren sağlık kuruluşlarının kayıt, defter ve diğer belgelerinin saklanmak üzere sağlık müdürlüğüne devredileceği belirtilmiştir. Maddenin 7. fıkrasında da sağlık kuruluşlarının talep edilmesi halinde tıbbi kayıtları belirlenen formata uygun şekilde ve belirli aralıklarla Bakanlığa göndermeleri gerektiği belirtilmiştir.

Kişilerin sağlık kayıtları, hassas kişisel veri olarak kabul edilmektedir. Söz konusu veriler hastanın izni olmaksızın hiç kimseye paylaşılamaz. Uluslararası sözleşmelerin yanı sıra Anayasamızın 20. Maddesiyle korunmakta olan kişisel veriler, dişhekimli bakımından aynı zamanda hekimliğin temel evrensel kuralı olan sır saklama yükümlülüğünün de gereğidir. Bu bakımdan, taslaktaki bu düzenlemeler, hastanın rızasına ve söz konusu kayıtların korunmasına ilişkin herhangi bir kural içermediği takdirde hukuka aykırı olacaktır.

► Taslağın 26. Maddesinde bilgilendirme ve tanıtım başlığı altında sağlık kuruluşlarının yapacağı yayınlarda reklam yapılamayacağı ve tanıtımın çerçevesine ilişkin hükümler getirilmiştir. Ancak maddenin 4. fıkrasında sağlık kuruluşlarının açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetlerle ilgili konularda tanıtım yapabileceği be-

lirtilmiştir. Bilindiği üzere 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'da sağlık alanında reklam yapılmasının yasak olduğu belirtildikten başka, yapılabilecek ilanlar da çerçevesi açık bir biçimde belirtilmiştir. Yasada belirtilen ve Tıbbi Deontoloji Nizamnamesi'nde de ifade edilen bu sınırın yönetmelikle genişletilmeye çalışılması kanunlar hiyerarşisine aykırıdır. Diğer yandan sağlık alanında yapılacak bu tür yayımlar, hizmetin niteliğinin artırmasına herhangi bir katkıda bulunmayacaktır. Ayrıca, bilgi asimetrisinin oldukça fazla olduğu sağlık alanında topluma yönelik yapılacak bu tür yayımların bireylerde yaratacağı etki de gözetildiğinde sağlık alanında tanıtım adı altında reklam niteliğindeki yayınlara izin verilmemesi gerektiği açıktır. (...)

Dişhekimliğinin serbest uygulanmasına ilişkin kurallar 1999 yılında, Sağlık Bakanlığı ile Türk Dişhekimleri Birliği tarafından birlikte hazırlanmış olan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik, zaman zaman kısmi değişiklikler yapılmış olmakla birlikte, ana kurallar bugüne kadar korunmuştur. Söz konusu Yönetmeliğin yeniden düzenlenmesinde yarar olan kimi hükümleri vardır.

Serbest dişhekimliğinin temel sorunları arasında hastaların primini ödedikleri kamu sağlık sigortasının serbest dişhekimliği hizmetinin bedelini karşılamaması, hizmet verdikleri yerlerle ilgili kat malikleri ve belediyelerin karşılanması olanaksız talepleri sayılabilir. Ancak dişhekimliğinin serbest olarak sunulmasında bu Yönetmelikten kaynaklanan önemli bir sorun bulunmamaktadır.

Bu çerçevede Sağlık Bakanlığı'nın hizmet alımıyla ilgili çözüm üretmesi, dişhekimlerinin sürekli eğitiminin özendirilmesi; avukatlar, noterler, serbest muhasebeciler gibi dişhekimlerinin de mesken nitelikli yerlerde muayenehane açabilmeleri ve işyeri açma ruhsatından muaf tutulmaları için yasal düzenleme yapılmasını sağlaması alandaki sorunların çözümü bakımından önemlidir. <

Beyanların gereğinin yapılmasını bekliyoruz

TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel, 23 Ekim'de Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu ile Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmelik hakkında görüşmek üzere bir araya geldi.

TDB'nin talebi üzerine yapılan görüşmeye TDB Genel Başkanvekili Dr. Serdar Sütcü ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi Tuncay Seven'in yanı sıra Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü Prof.Dr. Doğan Ünal da katıldı.

TDB Genel Başkanı Yücel, öncelikle Sağlık Bakanlığı'nın ana sınıfı öğrencilerine yönelik başlattığı koruyucu sağlık uygulamalarının önemli ayağında olan flor vernik uygulamasının, ilk defa ülkemizde ulusal bazda bir proje olarak başlatılmasının memnuniyet verici olduğunu ifade etti.

Prof.Dr. Taner Yücel, görüşmenin ana konusunu oluşturan Yönetmelik değişikliğine yönelik çalışmada Türk Dişhekimleri Birliği'nin yer alması ve taslakta geçen hükümlerin mesleğimize ve toplum ağız diş sağlığına getireceği sıkıntıların camiamızda bir infiale neden olduğunu dile getirdi.

Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu ise genel olarak mesleğimize ilişkin söz konusu yönetmelik değişikliği çalışmalarında TDB'nin mutlaka yer alacağını ifade ederek, her madde üzerinde tartışılabileceğini dile getirdi. Muayenehanelerin kapatılmasına yönelik herhangi bir düşüncelerinin olmadığını, aksine bu mesleğin muayenehane temelli olduğunu ifade eden Sayın Bakan, ancak birden fazla dişhekiminin bir araya gelerek toplu çalışma birimi kurmalarının teşvik edilmesi üzerinde durdu.

Meslektaşlarımızın en büyük kaygısı olan **meslek dışı kişilerin ağız ve diş sağlığı hizmeti sunumu modellerinin hiçbirinde sermayedar olarak bulunamayacağını ve bunun kabul edilemeyeceğini al-**

Sağlık Bakanı Müezzinoğlu'nun açık beyanına rağmen TDB'ye gönderilen taslakta meslekten olmayan sermayeye tanınan serbestinin aynen yer alması 'Sağlık Bakanlığı'nı kim yönetiyor?' sorusunu akıllara getirdi.

DİŞHEKİMLERİNİN 10 TALEBİ

- ▶ Mevcut sağlık kuruluşları faaliyetlerini sürdürebilmeli,
- ▶ Yeni açılacak sağlık kuruluşları için hizmetinin niteliğini artırmakla ilgisi olmayan koşullar getirilmemeli,
- ▶ Sağlık kuruluşları ancak dişhekimleri tarafından açılabilir,
- ▶ Sağlıkta reklama izin verilmemeli, tanıtım adı altında reklama kapı aranmamalı,
- ▶ Hasta sırrına saygı gösterilmeli; hastanın açık izni olmadan kişisel verilerinin paylaşılması istenmemeli,
- ▶ Olağan denetimler önceden bilgi verilerek yapılmalı; denetimde rehberlik önde tutulmalıdır.
- ▶ Uygulanacak yaptırımlar ölçülü olmalı,
- ▶ Dişhekiminin sürekli mesleki eğitimini destekleyen kurallara yer verilmeli,
- ▶ Düzenlemelerde dişhekimini ile meslek örgütü arasındaki bağı gözetilen kurallara yer verilmelidir.
- ▶ Dişhekimliğini ilgilendiren bütün kurallar dişhekimlerinin görüş ve önerilerini etkin biçimde ortaya koyabileceği bir yöntemle yapılmalıdır.

tını çizen Müezzinoğlu, konuyla ilgili tıp merkezleri ile ilgili bir örnek de vererek meslek dışı insanların bu merkezlerde bulunmalarının sakıncalı olduğunu vurguladı.

Toplantı sonunda ayrıca TDB'nin orta ve uzun vadede kamu kaynaklarında tasarruf sağlayacak, ağız diş sağlığı konusunda basit, masrafsız önlemler için toplumda farkındalık yaratacak, Bakanlık önderliğinde ve TBMM çatısı altında ilgili kişi, kurum ve kuruluşların da yer alacağı bir **'Ağız Diş Sağlığı Parlamentosu'** kurulması ve bu etkinliğin Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası'nda gerçekleştirilmesi teklifi Müezzinoğlu'na iletildi.

Yönetmelik taslağı için bakanlıkta biraradaydık

Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu ile 23 Ekim'de yapılan görüşmede bazı taahhütler verilmesine rağmen ortaya çıkan taslakta temel konularda hiçbir düzeltme yapılmaması üzerine 20 Kasım'da Sağlık Bakanlığı Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'yle bir görüşme daha yapıldı.

TDB Genel Sekreteri Tarık İşmen ve Hukuk Danışmanı Av. Mustafa Güler, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü Daire Başkanları, Uzmanlar, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Başkanlığı temsilcileri ve Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşaviri'nin katıldığı toplantıda, Yönetmelik Taslağı maddelerinin ayrıntılarına ilişkin TDB'nin değerlendirmeleri paylaşıldı. Bu noktalar Genel Müdürlük görevlileri tarafından not alındı ve değerlendirileceği belirtildi.

TDB temsilcileriyle iki saat süren müzakere sonunda Bakanlık görüşlerini istediği bir derneğin temsilcileriyle toplantıya devam etti. <

MHP Samsun Milletvekili
Dişhekimi Cemalettin Şimşek:

'Dişhekimliği alanını sermayeye açmak neoliberal bir yaklaşım'

Yürürlükte Yönetmelik'te güncellenmesi gereken noktalar var mıydı sizce?

Ülkemizde Kamunun sunduğu ağız ve diş sağlığı hizmetlerini değerlendirecek olursak çok yetersiz, niteliksiz, popülist bir yaklaşımla, bu alanda yetişmiş dişhekimlerini atıl hale getiren, ondan istifade etmeyi reddeden bir tutum içerisinde olduğunu görüyoruz. Bugün dişhekimi başına düşen hasta sayısı bakımından OECD ve AB 28 ortalamasına göre en yüksek sayıya sahip olmamıza rağmen dişhekimlerimiz muayenehanelerinde boş otururken, halkımız ağız ve diş sağlığı yönünden çok geri durumdadır.

Bir dişhekimi olarak bugün Türkiye'de ağız ve diş sağlığı merkezlerinde nitelikli bir hizmet verilebildiğine dair beni hiç kimseyi ikna edemez. Bu yoğunluktaki çalışmadan sağlıklı bir hizmet çıkma ihtimali yoktur. Kaldı ki bugün Türkiye'de ağız ve diş sağlığı hizmetleri 130'a yakın Ağız ve Diş Sağlığı Merkezlerinde 6-7 bin civarında bir dişhekimi ile verilmeye çalışılmakta, ancak ülke nüfusunun yüzde 7-8'ine ulaşabilmektedirler. Devlet geri kalan yüzde 90 nüfusun nerede hangi koşullarda ağız ve diş sağlığı hizmeti aldığından bihaberdir.

Başta Türkiye'deki kamu ağız ve diş sağlığı merkezlerinin fiziki alanları bu taslak yönetmelikte özel ağız ve diş sağlığı merkezlerinde istenen fiziki alan ayırma mecburiyetine uygun değildir. A Tipi ADŞM'lerde zorunlu tutulan genel anestezi müdahale merke-

zi, kamu ağız ve diş sağlığı merkezlerinde yoktur. Hükümet aynı ayrıcalığı özel ve kamu hastanelerinde de uygulamaktadır. Yanlış anlaşılmasın, bence çağdaş bir hizmet kalitesi için ne yapılması gerekirse yapılmalıdır. Ancak burada çifte standart uygulaması yanlışdır.

Bütün bunlar değerlendirildiğinde halen yürürlükte olan Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'te değişmesi gereken yerler var mıdır sorusunun cevabı, eğer bu yönetmelikte algılandığı gibi bazı ayrıcalıklı özel ağız ve diş sağlığı merkezleri kurup, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun sadece buralardan hizmet satın alması düşünülüyorsa bu vatandaşlarımızın ağız ve diş sağlığı sorunu için ülke gerçekliği bakımından çözüm değildir.

Mesleğin önemi saygınlığı ve onuruna binaen adına ister muayenehane ister poliklinik ister ağız ve diş sağlığı merkezi diyelim Türkiye şartlarında göz önüne alınarak bazı standartları getirilmesi gerekli midir, bence gereklidir. Bütün bunları vatandaşlarımızın daha iyi koşullarda bir ağız ve diş sağlığı hizmeti sunumu için yapmalıyız.

Yasa ya da yönetmelikle dişhekimlerini ağız ve diş sağlığı merkezi kurmaya zorlamak doğru değildir. Ayrıca bu özel ağız ve diş sağlığı merkezlerine dişhekimi olmayan özel ya da tüzel kişilerin ortak olabilmelerinin önünün açılmasının çok düşünülmesi gereken bir konu olduğunu düşünüyorum. Çünkü yine ifade etmem gerekirse örnek aldığımız Avrupa ülkelerinde ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin yüzde yüze yakın oranlarda muayenehanelerden verilmektedir. Almanya'da bu oran yüzde 95, Macaristan'da yüzde 92, Norveç'te yüzde 65 tir.

Bu yeni çalışmanın konunun en önemli paydaşı olan Türk Dişhekimleri Birliği'yle birlikte yapılması gerekmez miydi?

Bu yeni yönetmelik hazırlanırken Türk Dişhekimleri Birliği'nin bir paydaş olarak masada olması tartışmasızdır. Hatta sadece TDB değil sağlık planlayıcılarının, ekonomistlerin, sosyal çalışmacıların da bulunması gerekir.

Meslekten olmayan sermaye sahiplerinin önünün açılmasını bireysel muayenehaneler ve sağlık hizmetinin kalitesi bağlamında değerlendirebilir misiniz?

Meslekten olmayan sermaye sahiplerinin de ortak olabilmelerinin önünün açılmasının neoliberal bir düşünce olarak sağlık alanında uygulanmaya çalışılması doğru değildir. Yukarıda da ifade ettiğim gibi tartışmalı bir konudur ama asıl meselenin hemen hemen tüm dünyada olduğu gibi ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin sunumunda muayenehaneleri belli bir standart ölçüğünde ön plana çıkarılması gerektiğine inanıyorum.

Sonuç olarak; Devlet ağız ve diş sağlığı hizmetlerinde koruyucu hekimliği öne çıkarmalı, hamilelik döneminden itibaren intrauterin yaşamda annenin alması gereken tedbirlerle başlayan, çocukluk ve ergenlik dönemlerinde gerek beslenme konusunda gerekse ağız ve diş bakımı ile ilgili olarak halkı eğitici çalışmalar yapmalı, erken diş çürümelerinin ve diş kayıplarının önüne geçmelidir. Devlet vatandaşlarımızın sosyo ekonomik durumlarını, ülke ekonomisini ve dişhekimi potansiyelini değerlendirerek insanımızın ağız ve diş sağlığı hizmetlerine erişimini sağlamalıdır. Bu sosyal devletin vazgeçilmez bir görevidir. <

Yönetmelik'te değişiklik yapılmasıyla ilgili olarak çeşitli illerden meslektaşlarımızın görüşlerini derledik. Meslektaşlarımıza aynı soruları sorduk:

Meslektaşlarımızın gözüyle...

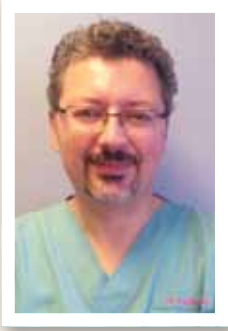
1. Halen yürürlükte olan "Ağız Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik"te değişmesi, güncellenmesi gereken noktalar var mıydı sizce?

2. Bu çalışmanın konunun en önemli paydaşı olan Türk Dişhekimleri Birliği'yle birlikte yapılması gerekmez miydi? Yönetmeliğin hazırlanma tarzıyla ilgili değerlendirmenizi öğrenebilir miyiz?

3. Çeşitli yerlere iletilen bir taslakta büyük ağız diş sağlığı merkezlerinin öne çıkarıldığı ve meslekten olmayan sermaye sahiplerinin önünün açıldığı görülüyor. Bu durumu bireysel muayenehaneler ve sağlık hizmetinin kalitesi bağlamında değerlendirebilir misiniz?

Çanakkale Dişhekimleri Odası Yön. Kur. üyesi Çağlar Gürbüz:

Tedavi kalitesinden çok cirolar sorgulanacak

► Günümüzde sağlık kuruluşları bir takım standartlara uygun olarak işletilmesi gereken yerler. Bu standartların belirlenmesi de çeşitli bilim-

sel araştırmalar ve daha çok Avrupa ile ABD'nin standardizasyon çalışmalarının ışığında gerçekleşiyor. Bizim mevcut Yönetmeliğimiz bu eğilimin gerisinde kalmış bir yönetmektir. Özellikle ikinci kısım ikinci bölümdeki fiziki altyapı standartlarının belirlendiği bölüm çok muğlak. Merkezlerdeki genel anestezi üniteleri için metreka-reler bile belirlenmemiş, cihazlar net bir şekilde tanımlanmamış. Bütün kuruluşlardaki cihaz standartları belirlenmemiş, bunların aralıklı kontrolleri veya kalibrasyonları hakkında hiçbir madde düzenlenmemiştir. Denetimler daha çok görüntüye yönelik yapılmakta ve cihazların sadece varlığı kontrol edilmektedir. Oysa özel sağlık kuruluşlarındaki cihazların özellikle de sterilizasyon ile ilgili olanların belli testlerle kontrol edilmeleri artık zorunlu olmalıdır.

Bir diğer eksiklik dişhekimliği dahil çalışan personelin eğitimiyle ilgili olanlardır. Dişhekimleri için SDE'den

bahsedilmekte ancak bir zorunluluk ve yaptırım uygulanmamaktadır. Yardımcı personel kalitesi de ülkemizde düşüktür ve diploması olan personel sayısı çok azdır. Son yıllarda verilen ağız diş sağlığı teknikerliği sertifikası da kapsadığı personel nedeniyle (sadece belli bir dönemde çalışanları kapsamıştır) eğitimlerin verilmiş tarzıyla yanlış ve uygunsuz olmuştur. Bu konuda da net düzenlemeler yapılmalı ve eğitimli personel teşvik edilmelidir.

Bir önemli eksiklik de planlamayla ilgilidir. Özel sağlık kuruluşu olmak bütün gelişmiş ülkelerde olduğu gibi kamu yararına çalışmanın önüne geçmez. Kamu yararı gözetildiğine özel dişhekimliği dağılımının da ihtiyaca karşılık yapılması gerekmektedir. Muayenehaneler, poliklinikler ve merkezler ihtiyaç olan yerlere açılabilmesi, nüfus-dişhekimliği oranı gözetilmelidir. Talebin çok olduğu bölgelerde çalışabilmek için tek kriter tecrübe, meslekte geçirilen zaman vb. olmalıdır. Nöterlerde uygulanan sistemin bir benzeri ya da eczanelerde yapılabilecek bir uygulama hayata geçirilmelidir. Tabii burada talebin çok olduğu bölgelerde ruhsat fiyatlarının yüksek tutulması gibi tamamen ticari yöntemleri kastetmiyorum.

► TDB özel dişhekimliği kuruluşlarının en büyük temsilcisidir. TDB'nin görüşünün alınmaması dervişin fikri-

ni açığa çıkarmaktadır. Bağımsızlığı, bireyselliği engellemek, kontrolü daha kolay sağlamak, kendine yakın grupların çıkarına düzenlemeler yapabilmek, hekimin emeğini sermayenin hizmetine sunabilmek için TDB'yi devreden çıkarmak işi kolaylaştıracak bir yöntemdir. Bu iktidarın doğasına da uygundur.

► Hekim dışı sermayenin ortak edilmesi bu kamusal iş alanına ticaretin sokulması demek. Ancak ülkemizde, resmi olarak olmasa da birçok yerde hekim olmayanlar tarafından açılmış kuruluşlar mevcut.

Bu resmileşirse meslek dışı sermayenin sektöre girmesinin önü açılacak. Bu da bir oranda ticari kaygıyı artıracak. Çalışan hekimler üzerindeki baskı artacak. Tedavi kalitesinden çok ci-Öşim ve adı da şu: Devletin kaynaklarını zenginlerimize dişhekimliği aracılığıyla aktaralım hareketi.

Şunu da unutmamak lazım; en büyük tüccar zaten yıllardır bu sektörün içinde. Devlet ADSM'leri ile bu işe girdiğinden beri dişhekimliği daha çok ticarileşti. Kişisel deneyimlerden şu örneği verebilirim. Kamuda hekimlik yaptığım beş yıl süresince katıldığım hiçbir toplantıda yaptığımız tedavilerin kalitesi konuşulmadı ama 'hastane cirosu' neredeyse her toplantının ana gündemi ve meslektaşlarımızın da en heyecanla katıldığı maddesiydi.

Mersin Dişhekimleri Odası Yön. Kur. üyesi Sevinç Dirilten:

Dişhekimlerine sorulmamasında art niyet aramakta haksız mıyız?

► Yürürlükte olan yönetmeliğin uygulamada ciddi sıkıntılar yarattığını düşünmüyoruz. Güncellenmesi gereken durumlar olduğunda da bunların yine öneriler dikkate alınarak geliştirilmesi, dişhekimlerinin çalışma koşullarını iyileştirilmesi yönündeki ortak çalışmalara destek vermemek gibi bir durum söz konusu olamaz.

Hizmetin sunum şeklinin bütünüyle serbest piyasa ekonomisinin gerektirdiği anlayış ve bakış açısıyla düzenlendiğini düşünüyoruz. Bilimsel ve teknolojik değişimler yaşanırken meslektaşlarımızın bu gelişmelere uyumunu önemseyecek ve hayata geçirilmesini düzenleyecek bir maddenin olmadığını görüyoruz.

TDB tarafından uzunca süredir uygulanan SDE programı gerektiği gibi önemsenmemiştir. Dişhekimlerini

hizmet kalitesinin artırılması için SDE ve benzeri eğitim programlarının hayata geçirilmesi ve bu konuda daha çağdaş hizmet sunmaya çalışan meslektaşlarımızın firmaların eline bırakılmaması, daha bilimsel metodlarla TDB öncülüğünde bu eğitimlerin uygulanması son derece gereklidir. Bu konudaki düzenlemelere çok önem veriyoruz.

► Ülkemizde spesifik alanlarla ilgili çalışmaları düzenleyecek yasa ve yönetmelikler düzenlenirken konuyla ilgili örgüt, kişi ve kurumlardan görüş ne yazık ki alınmamaktadır. Bu da siyasi geleneklerimizin bir parçası haline gelmiştir. Dişhekimlerinin büyük bir bölümünü ilgilendiren konunun Birliğimizle ve odalarımızla paylaşmadan hazırlanmasının herhangi bir mazereti olabileceğini düşünmüyoruz.

Yönetmelik taslağında en önemli taraf olan dişhekimlerine sorulmaması-

nın altında art niyet aramakta haksız mıyız? Bu yönetmeliğin hazırlanması TDB'nin, dişhekimlerinin hizmeti alacakların, sektörle ilgili bütün kuruluşların ortak görüşleri alınmalıdır. Mesleğimizin geleceği söz konusu iken bu konuda sessiz kalmayacağımızı belirtmek isteriz.

► Mesleğin asıl sahiplerinin, dişhekimliği bilgisi olmayan sermaye sahiplerine bırakılmasının sonuçlarını tahmin etmek zor olmasa gerek. Mesleğimizi muayenehane ve polikliniklerde yapmak zorlaşacaktır.

Merkezler aracılığıyla verilecek ağız ve diş sağlığı hizmetiyle kalitenin arka planda kalacağı gerçeğini vurgulamak isteriz. Ağız ve diş sağlığı hizmetinin niteliğinin artması için bireysel anlamda mesleği uygulayan dişhekimlerinin mesleki, bilgi, beceri ve formasyonlarının artırılması, kaliteli hizmetin öne çıkarılmasının tek yoludur.

TDB Yüksek Disiplin Kurulu üyesi Ufuk İşman (Antalya):

Karşılanması neredeyse imkansız koşullar var

► Halen yürürlükte bulunan, 1999 yılında hazırlanmış Yönetmelikte, zaman içerisinde mesleki gelişim ve değişimlere bağlı olarak, rötuş şeklinde nitelendirilebilecek bazı güncellemelere gereksinim olmakla birlikte bu durum temel anlamda büyük bir sorun yaratmamaktadır.

► Mesleğimizi ilgilendiren herhangi bir konuda, dişhekimliğinin anayasal ve yasal en önemli kuruluşu olan Türk Dişhekimleri Birliği'ni dışlamak ve sürecin dışına itmek asla doğru bir yaklaşım olamaz. Durumun demokrasiyle bağdaştırılmaya çağrı açıktır. Olması gereken TDB'nin de görüş ve katkılarına içeren, günün koşulları ve hayatın gerçeklerine uy-

gun düzenlemelerin ortak akılla kalem alınmasıyla hayata geçirilmeye çalışılan şekilde mesleğimize, ucu uluslararası sermaye güçlerine uzanan bir oyunda figüran rolü biçilmeye çalışılmakta; örgütlerimiz, hayata geçirilmeye çalışılan bu tek taraflı dayatmaya engel olacağı bilindiği için devre dışı tutulmak istenmektedir.

Neredeyse dişhekimlerinin tamamına yakını ilgilendiren bir hususta, dişhekimleri ve onların meslek örgütünü yok sayarak, yangından mal kaçıran bir anlayış ve demokratik temüllere aykırı yaklaşımlarla hazırlanan bu yönetmeliği sadece bu sebepten bile kabul etmek mümkün değildir.

► Dişhekimliği, tüm dünyada muayenehane ağırlığıyla verilen butik bir hizmettir. Karşımıza çıkan taslakta, gerek mevcut ve gerek yeni açılacak muayenehaneler için, karşılanması neredeyse imkansız kriter ve koşullar yer almaktadır. Bunun sonucunda muayenehane ve polikliniklerin yok olacağını öngörebiliriz.

Sonrası, meslekten olmayan sermaye sahiplerinin de iştirakiyle açılacak büyük ölçekli ağız diş sağlığı merkezlerinde işçileştirilen dişhekimlerinin emeğiyle ticarileşen, kaliteden çok karlılığı amaçlayan dişhekimliği...

Trabzon Dişhekimleri Odası Yön. Kur. üyesi Ertan Yıldız:

Tıp alanındaki tekelleşme bize de uygulanmaya çalışılıyor

► Mesleğimiz için önemli bir döneme girmiş durumdayız. Hali hazırda bulunan mevcut yönetmeliğimiz gerekli bütün unsurları düşünülerek hazırlanmış. Zaten bahsi geçen yeni mevzuatta birkaç önemli nokta üzerinde oynamalar yapılmıştır.

Muayenehane fiziki şartlarında katlardaki muayenehaneler için asansör şartı, yangın tedbiri zorunluluğu gibi değişikliklerle serbest dişhekimlerinin işleri daha da zorlaştırılmaktadır. Ülkemizde birçok ilimizde mevcut bina şartlarının ve alt yapısının bu değişikliklere uygun olmama-

sı bir çok meslektaşımızı zor durumda bırakacaktır.

► TDB'nin bu mevzuat değişikliğinde görüşünün alınmaması, mevzuat içerisinde adının geçmemesi ile ilişkilidir. TDB sadece özelde çalışan dişhekimlerinin değil tüm dişhekimlerinin ve dişhekim adaylarının savunucusudur. TDB'nin bu çalışma dışında tutulması kabul edilebilir bir durum değildir.

► En önemli konu, mesleğimizin büyük sermaye güçlerinin tekeline bırakılması, bunun zeminin hazırlanmasına yönelik değişikliklerin yapılmasıdır. Bu kabul edilebilir bir durum değildir. Sağlık sistemi-

nin genelinde kurulan rant düzeni ağız diş sağlığına da uygulanmaya çalışılmaktadır.

Kamuda güdülen ağız diş sağlığı politikasının yanlışlarla dolu olduğunu her ortamda dile getiriyoruz. Serbest çalışan dişhekimlerimiz kamunun bu sürüme dayalı sisteminden yeteri kadar etkileniyor. Bir de bu planlanan merkezlerin açılmasıyla sonucun pek de iyi olmayacağı aşıkardır. Bu merkezlerde verilecek hizmetin kalitesi ise kamuda güdülen sistemden çok da farklı olmayacaktır. Sonuç olarak bu durum karşısında hiç bir dişhekiminin duyarsız kalmaması ve toplumsal tepki oluşturması için çaba göstermesi gerekmektedir.

Kayseri Dişhekimleri Odası üyesi Ahsen Mutlu Erden:

Dişhekimlerine düşen görev, birliğimizi korumak

► Öncelikle burada saygın mesleğimiz dişhekimliği söz konusu. Dolayısıyla akla gelen ilk şey acaba de-

ğişiklik meslek yararına mı? Amaç bu saygın mesleğin çalışma şartlarını gerek hastalar gerekse hekimler açısından daha ileriye taşımak mı? Ben mesleğini 18 yıldır saygın bir şekilde yürüten bir hekim olarak burada ne hastalar ne dişhekimleri meslektaşlarım açısından iyi niyet göremiyorum. Yapılması gereken,

bunca kaynak harcanarak oluşmuş muayenehane ve polikliniklerin tüm Türk halkına hizmet sunabilmesinin sağlanmasıdır. Elbette ki bu kaliteli hizmet için devletimiz ve TDB birlikte hareket etmelidir.

► Aslında neden birlikte çalışılmalıdır diye sorarsanız, iki taraflı iyi niyet düşünüldüğünde elbette birlikte ortak kararlar alınmalıydı. Söz konusu meslek bizim mesleğimizdir. Sağlık ancak ve ancak meslek ehli kişilerce değerlendirilmelidir. Daha önce de söylediğim gibi burada yapılmak istenen sade-

ce dişhekimliği mesleğinin saygınlığını adeta yok saymaktır.

► Aslında tüm sorulardan çıkan sonuç hekim olmayan insanların tekelinde verilmek istenen hekimliğimizdir. Hasta-hekim ilişkisindeki güven hiçe sayılarak adeta kapitalist güçlerin eline değerli dişhekimlerinin maşa olarak verilmek istenmesidir. Değerli meslektaşlarımız, bugün her zamankinden daha fazla görev bizlere düşmektedir. Unutulmamalıdır ki birliğimiz sürdüğü sürece asla kötü niyetli ticari amaç taşıyan insanlar mesleği kullanamayacaktır.

Manisa Dişhekimleri Odası Yön. Kur. üyesi Köksal Gürsoy:

Sorunlarımıza çözüm beklerken koşullarımız zorlaştırılıyor

► Yürürlükte olan Yönetmelikten kaynaklanan önemli bir sorun bulunmamakla birlikte bir takım güncellemeler dişhekimlerinin ihtiyaçları doğrultusunda yapılmalıdır. Örneğin SDE'den taslakta hiç bahsedilmemekte. Reklam ve tanıtım konusu günümüz koşullarına uyarlanarak sınırları net konulmalı. Web sayfası sınırları koşulları belirlenmeli.

Asıl talebimiz olan SGK'nın özel sağlık kuruluşlarından hizmet satın alması, be-

lediyelerin muayenehanelerden kat malikleriyle ilgili karşılanması olanaksız talepleri gibi sorunlarımıza çözüm beklerken koşullarımızın daha da ağırlaştığı bir taslakla karşılaştık.

► Hem hazırlanış sırasında hem de taslakta TDB yok sayılmakta. Oysa sorunları en iyi bilen biz dişhekimleri, odalarımız ve üst kuruluşumuz TDB'dir. Yürürlükte olan yönetmeliğimizin hazırlandığı gibi meslek örgütümüzle birlikte hazırlanmalı.

► Dişhekimliği hizmeti birçok ülkede de kabul gördüğü gibi serbest meslek gru-

bundan olup, muayenehaneler önemli bir yer tutmaktadır.

Taslaktan anladığım kadarıyla muayenehaneleri yok edip, ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin özel ADSM'den alınması hedefleniyor. Parası olan mesleğimiz dışı kişilerin de ADSM'lere ortak olmasının yolu açılıyor.

Yani ağız ve diş sağlığı hizmetleri tamamıyla ticarileştiriliyor. Bu da sosyal devlet olmakla bağdaşmadığı gibi toplumun ağız ve diş sağlığını da olumsuz etkileyen sonuçlar doğurur.

ERO, dişhekimliği bileşenlerinin durumunu ele aldı

Dünya Dişhekimleri Birliği FDI'nın Avrupa Bölge Örgütü olarak 1964 yılında kurulan ERO 2014 yılında 50. yılını kutluyor. Geçtiğimiz yıl Almanya'nın Potsdam kentinde yapılan Genel Kurul toplantısında en yüksek oyu alarak ERO Yönetim Kurulu'na seçilen TDB Genel Başkanı Prof. Dr. Taner Yücel bu organa seçilen ilk TDB temsilcisi olarak büyük bir başarıya imza atmıştı.

İtalya'daki gelişmelere dikkat çekildi

ERO Yönetim Kurulu toplantıları beş Yönetim Kurulu üyesinin de kolay ulaşabilecekleri Münih kentinde yapılıyor.

30 Ekim'de yapılan son toplantıda gündem maddeleri arasında dişhekimliği mesleği yardımcı personelinin Avrupa'da geldiği son nokta ve özellikle dental hijyenist, dental profilaksi

ERO Yönetim Kurulu (soldan sağa): Michael Frank, Anna Lella, Hans Schrangl (Genel Sekreter), Philippe Rusca (Başkan), Taner Yücel, Monika Lang.

asistanı, dişhekimliği yardımcısı ve diş teknisyenlerinin Avrupa'nın çeşitli ülkelerindeki durumları üzerinde tartışıldı.

ERO'nun 'Dental Tedavi' çalışma

grubunda hazırlanmakta olan bildirim Yönetim Kurulu açıklamasıyla desteklenmesi gerektiği ve İtalya'da bazı bölgelerde de olsa diş teknisyenlerine ağızda bazı işlemleri yapma yetkisi verilmesinin sözü konusu olduğu gündeme geldi. İtalya Dişhekimleri Birliği'nin isteği doğrultusunda Yönetim Kurulu ERO'nun ve FDI'nın genel kurul kararlarını da ortaya koyarak konunun ciddiyetini bir yazıyla bildirilmesini karar altına aldı.

Toplantıyla ilgili değerlendirmesine başvurduğumuz TDB Genel Başkanı Prof. Dr. Taner Yücel "özellikle diş teknisyeni ve dental hijyenistlerin durumunun da ülkemizde çok yakın gelecekte daha geniş kapsamlı tartışılacağı ve bu konuda ön görüşlerin oluşturulması hususunda çalışmalar yapılmasının gerekli olduğunu düşünüyorum" ifadelerini kullandı.

Alman Dişhekimleri Günü kutlamaları

Alman Dişhekimleri Birliği'nin organize ettiği Alman Dişhekimleri Günü kutlamalarına TDB Genel Başkanı Prof. Dr. Taner Yücel de katıldı. Alman Dişhekimleri Birliği Başkanı Dr. Peter Engel'in davetlisi olarak 6-8 Kasım tarihlerinde Frankfurt'daki toplantılara Yücel'in yanı sıra FDI Başkanı Tin Chun Wong, FDI Gelecek Dönem Başkanı Patrick Hescot ve Avusturya, Polonya, İtalya, Litvanya, İsviçre, Belçika, Lüksemburg dişhekimleri birliklerinin başkanları da katıldı.

Alman Dişhekimliği Günü aynı zamanda Alman Dişhekimliği Birliği'nin

Alman Dişhekimleri Günü kutlamalarına FDI Başkan ve Gelecek Dönem Başkanlarının yanı sıra birçok ülkenin birlik başkanları da katıldı.

genel kurulu ve diğer taraftan iki gün süren bilimsel kongre ve fuarını yaptığı bir dişhekimliği şöleni şeklinde organize ediliyor. Bilimsel kongrenin ana topiği 'Koruyucu Temelli Tedavi

Konseptleri'ydi.

Genel kurul sırasında Almanya'da tıp dalında gerçekleştirilmek istenen değişikliklerden dişhekimliği profesyonellerinin de olumsuz etkileneceği üzerinde duruldu. Alman Dişhekimleri Birliği de sağlık uygulamalarında hükümetlerin olumsuz yaklaşımını ve dişhekiminin serbest meslek özelliğinin kaybolmasını çok büyük tehlike olarak görüyor. Konuş-

malarda buna ancak muayenehanelerdeki hizmetin optimize edilmesi ve verilen ağız diş sağlığı hizmetlerinin niteliğinin artırılmasıyla karşı durulabileceği ifade edildi.

Hekimlik ve insanlık yargılanamaz

Sağlık Bakanlığının Gezi Parkı eylemleri sürecinde yaralananlara acil tıbbi yardım sağladığı gerekçesiyle Ankara Tabip Odası Yönetim ve Onur Kurullarının görevden alınması istemiyle açtığı davanın ön inceleme duruşması 30 Eylül'de yapıldı.

Sağlık Bakanlığının açtığı davaya karşı çıkmak, "hekimliğe dokunma" demek, hekimlik mesleğinin evrensel değerlerini savunmak ve mesleklerine sahip çıkmak isteyen hekimler, sabah saatlerinde TTB Merkez Konseyi binası önünde toplandıktan sonra, davanın görüleceği Ankara Adliyesi'ne doğru yürüyüşe geçtiler.

TDB Genel Başkanvekili **Dr. Serdar Süt-**

cü, TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Dr. Faik Serhat Özsoy**, Ankara Dışhekimleri Odası Başkanı **Dr. Ali Rıza İlker Cebeci** ve Yönetim Kurulu üyeleri ile TDB Öğrenci Kolu Başkanı **Mehmet Yıldız**'ın katıldığı yürüyüşün ardından duruşma öncesinde katılımcıların desteğiyle kitlesel bir basın açıklaması gerçekleştirildi. Basın açıklamasını okuyan TTB Merkez Konseyi Başkanı **Dr. Bayazıt İlhan**, davada hekimliğin yargılandığını, insanlığın yargılandığını söyledi.

ATO'ya destek vermek üzere Türkiye'ye gelen Dünya Tabipleri Birliği Genel Sekreteri **Dr. Otmar Klo-**

ber, hekimlerin mesleklerini Türkiye'de de, dünyada da korku duymadan uygulayabilmeleri gerektiğini belirterek hiçbir hükümetin buna engel olamayacağını ifade etti.

İnsan Hakları İçin Hekimler Örgütü Genel Sekreteri **Dr. Holly Atkinson** mahkemenin davayı reddedeceğini umduğunu dile getirirken, Avrupa Birliği Avrupalı Hekimler Daimi Komitesi Genel Sekreteri **Birgit Beger** de Avrupalı hekimlerin desteğini ilettiler.

Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi'ndeki duruşmada ön inceleme aşamasından tahkikat aşamasına geçilmesine karar verildi. Dava 23 Aralık 2014 tarihine ertelendi.

Duruşma öncesi yapılan yürüyüşte meslek örgütlerinin yanı sıra uluslararası hekim örgütlerinin temsilcileri de destek verdi.

3224 Sayılı Kanun'daki değişiklik TBMM'de kabul edildi

Odalar delege seçimlerini yapabilecek

Anayasa Mahkemesi'nin 27 Ekim 2011'de 3224 sayılı Türk Dışhekimleri Birliği Kanunu'nun, Birlik Genel Kurulunu oluşturan delege sayılarıyla ilgili fıkrasını 'temsilde adalet' ilkesine aykırı bularak iptal etmesinin ardından Meclis'te yeni düzenleme yapılamayınca dışhekimleri odaları 2014 yılında yaptıkları genel kurullarında TDB delegelerini seçmemişti.

Anayasa Mahkemesi'nin bu kararı doğrultusunda 3224 Sayılı Ka-

nunda değişiklik öngören yasa maddeleri Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı kurulmasını öngören yasa tasarısının 36. maddesinde yer almıştı. Bu Tasarı, TBMM Genel Kurulu'nun 13 Kasım'daki oturumunda görüşülerek kabul edildi.

Yeni düzenlemeye göre üye sayısı 200'e kadar olan Odalar beş, 500'e kadar olan Odalar yedi, 1000'e kadar olan Odalar on delege seçecek. Üye sayısı 1000'den fazla olan Odalar on delegeye ilave olarak her 500

üye için ayrıca bir delege seçecek.

Yine aynı düzenlemeyle Merkez Yönetim Kurulu, Yüksek Disiplin Kurulu ve Merkez Denetleme Kurulu üyelerinden oluşan doğal delegelerin seçilme hakları korunurken seçme hakları kaldırıldı.

Bu düzenlemeye göre dışhekimleri odalarının **26 Şubat 2015 tarihine kadar** Genel Kurullarını yapılarak Birlik Genel Kurulunu oluşturacak delegeleri seçmeleri gerekiyor.

SGOP'ta üçüncü yıl başladı

Sağlığı Geliştiren Okullar Projesi'nde 15 Ekim'de Çamlıhemşin ve Eskişehir'de yapılan muayenelerle üçüncü yıl başladı

Türk Dişhekimleri Birliği **Toplum Ağız Diş Sağlığı Eğitimi Komisyonu** üyelerinin organizasyonu ve rehberliğinde, gönüllü dişhekimlerinin desteğiyle yürütülen; **Prof.Dr. İnci Oktay**'dan ICDAS eğitimi alan 56 dişhekiminin muayeneleri yaptığı SGOP üçüncü yıl uygulamaları 15 Ekim'de başladı.

15 Ekim'de **Çamlıhemşin'de** Atatürk, Topluca Köyü, Dikaya ve Düzmahalle ilkokullarında birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarda okuyan toplam 195 çocuğun, **Eskişehir'de** 75. Yıl Özel İdare İlkokulu'nda üçüncü sınıfa giden 104 çocuğun muayeneleri yapıldı ve flor vernikler uygulandı. Sağlık eğitimleri yapılarak, tüm eğitim materyalleri dağıtıldı.

22 Kasım'da **Adana** Celalettin Sayhan İlkokulu'nda 141 öğrencinin ve **Ankara** Ahmet Andiçen İlkokulu'nda 155 öğrencinin,

5 Kasım'da **Gaziantep** Şahinbey Özel İdare İlkokulu'nda 239 öğrencinin,

12 Kasım'da ise **Diyarbakır** 24 Kasım İlkokulu'nda 198 öğrencinin,

19 Kasım'da **Adana** Vehbi Necip Savaşan İlkokulu'nda,

20 Kasım'da **Antakya** Fenerbahçe İlkokulu'nda ve yine aynı gün **İskenderun** Emel Akçay İlkokulu'nda,

26 Kasım'da **İskenderun** Mithatpaşa İlkokulu'nda muayeneler yapıldı. Flor vernik uygulamaları yapıldı ve proje dökümanlarıyla birlikte diş fırçaları ve diş macunları dağıtıldı. Sağlık eğitimleri yapıldı.

Muayene programı:

3 Aralık'ta **Konya'da** ve **Antalya'da**,

9 Aralık'ta **Konya'daki** ikinci okulda,

10 Aralık'ta **Antalya** ve **Gaziantep'teki** ikinci okulda,

17 Aralık'ta **Tekirdağ'da** ve **Ankaradaki** ikinci okulda,

24 Aralık'ta **Hatay'ın** dördüncü okulunda,

7 Ocak 2015'te **Eskişehir'deki** ikinci okulda ve **İstanbul'daki** iki okulda,

25 Şubat'ta **İstanbul'daki** diğer iki okulda,

4 Mart'ta **Diyarbakır'daki** ikinci okulda,

11 Mart 2015 günü de **Tekirdağ'daki** üçüncü ilkokul.

Sağlığı Geliştiren Okullar Projesi (SGOP), pilot proje olarak 11 ilde (Adana, Ankara, Antalya, Diyarbakır, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, Konya, Rize, Tekirdağ) ve toplam 29 ilköğretim okulunda uygulanıyor.

Gaziantep

Diyarbakır

Ankara

Adana

TDB Öğrenci Kolu'nun ağırlığı artıyor

Geçtiğimiz aylarda yapılan IADS ve EDSA kongrelerinde TDB Öğrenci Kolu temsilcileri bu örgütlerin yönetim organlarında yer aldılar.

Yeni seçilen EDSA Yönetim Kurulu (üstte). Sol baştaki Azize İpek Yetiştî. IADS Kongresi'nde TDB Öğrenci Kolu temsilcileri Hülya Çerçi, Sina Saygılı ve Betül Gedik Dental olimpiyatlar esnasında (sağda).

Azize İpek Yetiştî EDSA Kongresi'nde TDB Öğrenci Kolu'nu tanıtırken.

Türk Dişhekimleri Birliği Öğrenci Kolu uluslararası başarılarını sürdürüyor. TDB Öğrenci Kolu delegesi Azize İpek Yetiştî Avrupa Dişhekimliği Öğrencileri Birliği EDSA'nın 24-27 Ağustos 2014 tarihlerinde Letonya'nın başkenti Riga'da yapılan Kongresinde Genel Sekreterliğe seçildi.

Azize İpek Yetiştî'nin TDB Öğrenci Kolu'nu anlatan sunumunun ardından resmi delegelerin oylarıyla Türkiye'nin adaylığı onaylandı ve bunun sonucunda 57 fakülte de EDSA

üyyesi oldu.

Avrupa Dişhekimliği Eğitimi Birliği (ADEE) Başkanı Damien Walmley gözetiminde yapılan seçim sonucu 2014-2015 Yönetim Kurulu'nun altı üyesi ve altı görevli belirlenmiş oldu. Fransa'dan Marco Mavezet Başkanlığa, Azize İpek Yetiştî de Genel Sekreterliğe getirildi.

IADS Genel Kurulu da yapıldı

27 Ağustos - 3 Eylül tarihleri arasında Endonezya'nın Yogyakarta kentinde gerçekleşen IADS (Uluslararası Dişhekimliği Öğrencileri Birliği) Genel Kurulu'na da TDB Öğrenci Kolu'nu temsilen Uluslararası Bilimsel Sorumlusu (NSO) Hülya Çerçi ve Uluslararası Öğrenci Değişim Sorumlusu (NEO) Sina Saygılı katıldı. Genel Kurul sonunda yapılan Yönetim Kurulu Seçimlerinde TDB Öğrenci Kolu Öğrenci Değişim Sorumlusu Sina Saygılı IADS Saymanlığı'na tekrar seçildi. IADS Başkanlığına ise Çek Cumhuriyeti'nden Petra Horakova seçildi.

Kamuya 249 dişhekimi atandı

Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşları ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçları için, dişhekimi kadrolarına kura ile yerleştirme yapıldı. 20 Kasım 2014 tarihinde çekilen kura sonucu 249 dişhekiminin ataması yapıldı.

DUS Sonbahar döneminde ek yerleştirme

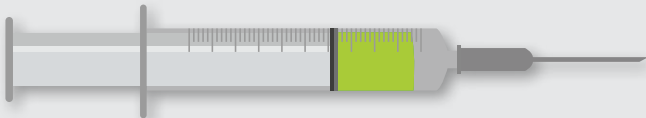
ÖSYM'den yapılan açıklamaya göre 2014-DUS Sonbahar Dönemi ek yerleştirme tercih işlemleri, 27 Kasım - 1 Aralık 2014 tarihleri arasında yapılacak.

Başvurular ÖSYM'nin www.osym.gov.tr internet adresinden aday tarafından, bireysel olarak yapılacak.

Ağız ve diş sağlığı eki yayımlandı

Sabah Gazetesi ve Türk Dişhekimleri Birliği işbirliğiyle hazırlanan 'Ağız ve Diş Sağlığı' eki 24 Kasım 2014 Pazartesi günü Gazeteye birlikte dağıtıldı. Gazete ekinde; ağız ve diş sağlığı ile ilgili merak edilen konular, dişhekimi, meslek örgütümüz ve Odalarımız hakkında bilgiler

ile vatandaşlarımızın ağız diş sağlığı bilincinin farkındalığını arttıracak mesajlara yer verildi.

Hepatit B aşısı yaptırdınız mı?

Yönetmeliğe karşı kitlesel uyarı

İstanbul Dişhekimleri Odası 26 Kasım'da Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik'te yapılması tasarlanan değişiklikleri protesto için bir yürüyüş düzenledi.

Gezi hekimleri yargılanamaz!

Sağlık Bakanlığı'nın, Gezi Parkı eylemleri sırasında "hukuka aykırı olarak yetkisiz ve kontrolsüz revir adı altında sağlık hizmetleri verdikleri ve amaçları dışında faaliyet gösterdikleri" iddiasıyla Ankara Tabip Odası (ATO) Yönetim Kurulu'nun görevden alınması istemiyle açtığı davanın 30 Eylül'de görülmeye başlamasından önce bir açıklama yapan İDO Yönetim Kurulu Sağlık Bakanı'nın IŞİD militanlarına sağlık hizmeti verildiği iddaları üzerine 'biz insanlara sağlık hizmeti sunarken kim olduğuna, ne olduğuna, amacına bakmayız. Mesleğimizin ve sorumluluğumuzun gereğini yerine getiririz' açıklaması yaptığını hatırlatarak ülke tarihinin gördüğü en büyük ve en önemli kitle hareketlerinden biri olan 'Gezi Parkı' eylemlerinde sağlık çalışanlarının ayırım yapmaksızın ihtiyacı olan herkese yardım elini uzattığını belirtti ve 'Vicdanlara sığmayan bu davada Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu ve Onur Kurulu'nun yanında olduğumuzu yüksek sesle ifade ediyoruz' dedi.

Dişhekimleri Yönetmelik değişikliğine 'dur' dedi

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik taslağının dişhekimlerinin meslek örgütü TDB'ye danışmadan, büyük sermayenin önünü açacak şekilde hazırlanmasını protesto etmek üzere 100'ü aşkın dişhekimisi İstanbul'da Tünel'den Galatasaray'a kadar yürüdü.

İstanbul Dişhekimleri Odası'nın çağrısıyla biraraya gelen meslektaşlarımız yürüyüş boyunca 'AKP elini mesleğimden çek' sloganları attı. 'Mesleğimiz tehlikede', 'Muayenehaneme dokunma', 'Sermayenin üzerimden para kazanmasını istemiyorum', 'Güvencesiz ve angarya çalışmaya hayır' yazı-

lı dövizler taşıyan meslektaşlarımıza İstanbul Milletvekili meslektaşımız Kadir Ögüt, TDB Genel Başkanı Prof. Dr. Taner Yücel ve TDB Genel Sekreteri Tarık İşmen de destek verdi.

Galatasaray Meydanı'nda yapılan basın açıklamasını İDO Yönetim Kurulu üyesi Burcu Bayar okudu.

İDO Başkanı Murat Ersoy meslek örgütü dışlanarak ve belli sermaye çevrelerinin önünü açacak şekilde hazırlandığı apaçık belli olan böyle bir düzenlemenin bir oldu bittiyle yayımlanmaması gerektiğini, yayımlanırsa bütün bir meslek camiasının bunun karşısında duracağını hatırlattı.

TDB Genel Başkanı Prof. Dr. Taner Yücel de dişhekimliğinin bütün dün-

yada temel olarak kendi hesabına çalışılan bir meslek türü olduğunu hatırlattı ve bunun hasta-hekim ilişkileri açısından da ideal bir biçim olduğunu, sağlık alanına yatırım yapan sermayenin birinci plana doğal olarak kârı koyacağını, bunun da kaçınılmaz olarak hizmet kalitesinin düşmesine yol açacağını aktardı.

İDO 2014-15 döneminde SDE programına ek olarak birkaç ilçedeki meslektaşlarımızı biraraya getirdiği 'bölgesel bilimsel toplantılar' da düzenlemeye başladı.

Antalya'da Taslağa karşı çalışmalar

Yönetmelik taslağına karşı TDB Başkanlar Konseyi'nde alınan mücadele kararına uygun olarak Antalya Dişhekimleri Odası da hem meslektaşlarımıza hem de siyasi partilere yönelik bilgilendirme çalışmaları yaptı.

Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik taslağı ile ilgili toplumsal duyarlılığı arttırmak amacıyla Antalya Dişhekimleri Odası bir dizi girişimde bulundu.

Çalışmaları hakkında bilgi veren Oda Başkanı Hüseyin Tunç "meslektaşlarımızın yoğun desteğinin yanımızda olduğunu görmek bu haklı mücadelemizde bizlere moral ve güç verdi" dedi.

24 Eylül'de Oda üyelerine yönelik bilgilendirme toplantısının ardından 25 Eylül'de meslektaşlarımızla birlikte Sağlık Müdürlüğü önünde bir basın açıklaması yapıldı. 29 Eylül günü Sağlık Müdürü Dr. Ünal Hülür'ü ziyaret eden Antalya Dişhekimleri Odası heyeti sırasıyla 30 Eylül'de MHP İl Başkanlığı'nı, 2 Ekim'de CHP ve AKP İl Başkanlıklarını ziyaret ederek taslağın dişhekimliği açısından neyi ifade ettiğini ve neden karşı çıktığını anlattı.

IDO 2014-15 döneminde SDE programına ek olarak birkaç ilçedeki meslektaşlarımızı biraraya getirdiği 'bölgesel bilimsel toplantılar' da düzenlemeye başladı.

20 Ekim'de Oda binasında geniş katımlı bir basın açıklaması daha yapıldı. Oda Başkanı Hüseyin Tunç'la yapılan röportajlar yerel VTV ve Halkçı TV'de yayımlandı. Tunç, 'Var olma mücadelesi' olarak adlandırdığı eylemlerde 'Sen yoksan bir eksiz' söylemiyle meslektaşlar arasındaki siyasi farkları bir kenara bırakarak bu mücadelenin içerisine tüm meslektaşlarımızı çekmeye çalıştıklarını ifade etti.

Gerek dişhekimlerinin yoğun katılımıyla yapılan basın açıklamalarında gerek siyasi partilerin il başkanlıklarına yapılan ziyaretler ve gerekse özel TV kanallarına verdikleri röportajların basında geniş yer bulmasıyla bu haklı mücadeleyi kamuoyuna iyi yansıttıklarını düşündüğünü belirten Tunç, "Yolumuz daha çok uzun. Bu uzun yolculuğumuzda tüm meslektaşlarımızı tek bir yumruk gibi bir araya getirerek yasal bütün demokratik mücadele yöntemlerimizi kullanarak amacımıza ulaşacağımıza inancımız tamdır.

Bu zamana kadar bir araya gelmekte sıkıntı yaşamış mesleki camiamızın bundan böyle meslek örgütünün çatısı altında örgütlü hareket etmenin tüm bilinciyle hareket edeceğini düşünüyorum.

Bu mücadele de Antalya Diş Hekimleri Odası dün olduğu gibi yarında meslek örgütü içerisinde üzerine düşen tüm sorumluluğu fazlasıyla yerine getirecektir" ifadelerini kullandı. <

Yönetmelik taslağına tepki

Ankara Dişhekimleri Odası 'Mesleğimiz Tehlikede' başlığıyla bir basın açıklaması yaparak yeni Yönetmelik taslağında dişhekimliğinin büyük sermaye gruplarına açılmak istenmesini protesto etti.

Sağlık Bakanlığı'nın üzerinde köklü değişiklikler yapmayı planladığı **Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmelik** hakkında 16 Ekim 2014 tarihinde Ankara Dişhekimleri Odası'nda '**Mesleğimiz Tehlikede**' başlıklı bir basın açıklaması düzenlendi. Basın mensuplarının ve Oda üyelerinin katılımıyla gerçekleşen basın açıklaması ADO Başkanı **A.R. İlker Cebeci** tarafından okundu. Dişhekimliği çalışmalarının her alanda zora sokulmaya çalışıldığının vurgulandığı basın açıklamasında Yönetmeliğin asıl sahiplerinden biri olan meslek örgütünün yeni düzenlemelerde hiç dikkate alınmadığı belirtildi.

Açıklamada "Bütünüyle yeni bir düzenleme yapılmasını gerekli kılan ihtiyacın ne olduğu" sorularak "Tabii bu 'ihtiyaç', meslek örgütü ile kurallara uymama konusunda çekişen, istediği kurallarla oynamak isteyen, bazı milletvekillerinin de desteklediği sermaye gruplarının arzuları olmamalıdır. Ya da bu 'ihtiyaç', çeşitli kurumlarla yasadışı sağlık hizmeti vermek için anlaşmalar yapan sermaye gruplarının oluşturduğu merkezlerle '**A sınıfı**' diyerek onları taçlandırma ve gelecekte onlar aracılığı ile ağız diş sağlığı tedavi hizmetlerini de

ADO'nun 1. Öğrenci Sempozyumu çeşitli üniversitelerden 230 dişhekimliği öğrencisinin katılımıyla gerçekleşti.

özelleştirmek ve muayenehaneleri, poliklinikleri elimine etmek de olmamalıdır" ifadelerine yer verildi.

1. ADO Öğrenci Sempozyumu

Ankara Dişhekimleri Odası bünyesindeki **Ankara, Başkent, Gazi, Hacettepe, Kırıkkale** ve şehir dışından **Abant İzzet Baysal, Kocaeli, Süleyman Demirel, Bülent Ecevit, Karadeniz Teknik** üniversitelerinin dişhekimliği fakültelerinden 230 öğrencinin katılımıyla düzenlenen Sempozyum, bilimsel ve sosyal programları da içerecek şekilde 17-19 Ekim 2014 tarihleri arasında **Ilgaz Mountain Resort Otel**'de

gerçekleştirildi.

Gökçe çiftinin tedavisini ADO üstlendi

ADO Başkanı İlker Cebeci, Ermenek'te maden kazasında oğulları Tezcan Gökçe'yi kaybeden Recep Gökçe'nin "Dişlerim yok. Eşimin de benim de dişlerim tükendi. Doktora 'yaptıracağımız dişler tutar mı tutmaz mı' diye sorduk. Yoksulluk nedeniyle gidip taktıramadık" sözlerini basından takip ettiklerini, bunun üzerine Oda Yönetim Kurulu olarak Gökçe çiftinin diş tedavi masraflarını karşılama kararı aldıklarını belirtti.

Çanakkale'de 23. Bilimsel Sempozyum

Çanakkale Dişhekimleri Odası, bilimsel toplantılarına 17-19 Ekim tarihlerinde Kolin Hotel'de yapılan 23. Bilimsel Sempozyum ile devam etti.

Prof.Dr. Bilge Hakan Şen'in "A'dan Z'ye Endodonti" konulu sunumu ile başlayan etkinlik döner NiTi sistemler, etkin irigasyon yöntemleri ve güncel kanal doldurma teknikleriyle ilgili teorik eğitimle devam etti. Teorik kurs sonrası yapılan uygulama kursunda önce şeffaf bloklarda, daha sonra ise çekilmiş ve giriş kavitesi açılmış dişlerde ProTaper Next sistemiyle kanal genişletme ve şekillendirme yapıldı, açılı tek kron tekniği ile kanallar dolduruldu.

Marmara Ü.D.F. Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi Prof.Dr. Dilek Taçtekin'in, 'Posterior Bölgede Güncel Matriks Sistemlerinin

Çanakkale Dişhekimleri Odası'nın 17-19 Ekim tarihlerinde düzenlediği etkinliğe konuşmacı olarak Prof.Dr. Bilge Hakan Şen, Prof.Dr. Dilek Taçtekin ve Prof.Dr. Güniz Baksı Şen katıldı.

Klinik Uygulamaları' ve Ege Ü.D.F. Oral Diagnoz ve Radyoloji Anabilim Dalı Öğretim Görevlisi Prof.Dr. Güniz Baksı Şen'in 'Dental Volümetrik To-

mografinin Farklı Klinik Uygulamaları' konulu eğitimleriyle devam eden etkinliğe 35 meslektaşımız katıldı.

Edirne Dişhekimleri Odası Başkanı Uğur Güzey Yönetmelik taslağını değerlendirdi:

'Bu haliyle kabul edilemez'

Edirne Dişhekimleri Odası Başkanı Uğur Güzey gündemde olan Yönetmelik taslağıyla ilgili bir basın açıklaması yaparak "Sağlık Bakanlığı, kendi resmi sağlık merkezlerinde olmayan şartları muayenehanelere dayatarak, muayenehaneleri yok etme sürecini hızlandırmak istiyor" dedi.

Oda binasında Yönetim Kurulu üyeleri ve meslektaşlarımızın katılımıyla yapılan basın açıklamasında Güzey, 'Hizmetin gerektirmediği zorlaştırıcı koşulların dayatılması hukuka aykırıdır' diyerek, yönetmelik değişikliğini kabul etmelerinin mümkün olmadığını belirtti. Geçmişte Tam Gün Yasası marifetiyle tıp muayenehanelerinin yok

edildiğini, şimdi aynı sürecin dişhekimleri muayenehaneleri için işletilmeye başlandığını aktaran Güzey, Danıştay tarafından iptal edilen, hastaların tüm bilgilerinin Bakanlıkla paylaşılmasının zorunluluğunun insan haklarına aykırı olmasına rağmen taslağa sokulduğunu da ifade etti.

Taslağın bu haliyle yürürlüğe girmesi halinde tıpta yaşanan sürece benzer bir şekilde; önce muayenehane, sonra

poliklinik ve merkezlerin ortadan kaldırılarak bu alanın büyük sermayeye açılacağını, hastaların müşteri, hekimin ücretli işçiye dönüşeceğinin görüldüğünü söyleyen Güzey sözlerini şöyle tamamladı:

"Anayasal birer örgüt olan

odalarımızın ve Birliğimizin yok sayıldığı, dişhekimliği mesleğinin emekçi sahiplerinden alınıp büyük sermayeye teslim edilmesine sebep olabilecek bu yönetmelik değişikliğini kabul etmemiz mümkün değil. Mesleğimizi halk yararına, özgürce icra edebilmek için, odalara üye olan ya da olmayan meslektaşlarımızla bir araya gelerek, emek ve meslek örgütleriyle beraber eylemlilik içinde olacağız."

Samsun'da 'Hafta' kutlamaları

Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası'nı bilimsel etkinlikler ve sertifika töreniyle kutlayan Samsun Dişhekimleri Odası'nın etkinliklerine il dışından da çok sayıda meslektaşımız katıldı.

Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası vesilesiyle düzenlenen bilimsel programa katılımın yüksek olması sevindiriciydi.

Meslekte 25. yılını tamamlayan TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Tuncay Seven plaketini aynı süredir evli olduğu eşinin elinden aldı.

Samsun'da 17-23 Kasım Toplum Ağız Diş Sağlığı Haftası etkinlikleri Atatürk anıtına çelenk koyarak başladı. Yelken Kulüp'te yapılan basın toplantısının ardından Prof.Dr. Bilge Hakan Şen ve Doç.Dr. Hande Şar Sancaklı'nın da konuşmacı olduğu bilimsel program açılışı yapıldı.

Yaklaşık 170 meslektaşımızın katıldığı bilimsel programın açılışında TDB Yüksek Disiplin Kurulu üyesi Muammer Ertan, TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi Dt. Tuncay Seven ve Sam-

sun Dişhekimleri Odası Başkanı Abdullah İlker söz aldılar.

Yönetim Kurulu üyesi Özlem Danacı Taşçı'nın sunumunun ardından Dr.Dişhekim Yüksel Yazıcıoğlu ve Dişhekim Serhat Köken Anterior Kompozit Restorasyonlarda Estetik Boyutun Beş Aşaması başlıklı sunumlarını yaptılar.

Prof.Dr. Bilge Hakan Şen konferansına ek olarak bir de kurs verdi. Doç.Dr. Hande Şar Sancaklı'nın da 'Posterior Dişlerde Direkt Adeziv Uygulama-

lar' başlıklı bir sunum yaptığı program Yrd.Doç.Dr. Elçin Bedeloğlu 'İmplantolojide Terminoloji, Temel Prensipler ve Planlama' üzerine sunumuyla tamamlandı.

Akşam yapılan sertifika töreninde meslekte 25 ve 40. yıllarını dolduran meslektaşlarımıza plaketleri sunuldu. Gaziantep, Elazığ, Trabzon, Tokat, Ordu, Amasya, Sinop, Çorum başta olmak üzere birçok ilden Samsun'a gelen meslektaşlarımız oldukça başarılı bir program izlediklerini ifade ettiler.

Muğla Dişhekimleri Odası Başkanı Umut Barış Baykara:

'Dişhekimlerine biçilen rol sermayenin elemanı olmak'

Muğla Dişhekimleri Odası Başkanı Umut Barış Baykara yaptığı basın açıklamasında "Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmelik" taslağının dişhekimliğinin sorunlarına çözüm getirmekten uzak olduğunu belirtti.

Sağlık Bakanlığının; alanının ihtiyaçlarını, çözüm yöntemlerini ve uygulama kurallarını belirlemek konu-

sunda kendisini tek yetkili saydığını, düzenlemenin muhatabı meslek gruplarının temsilcileriyle herhangi bir paylaşıma gerek duymaksızın kurallar çıkardığını vurgulayan Baykara, "Bu kurallar bir bütün olarak değerlendirildiğinde diş tedavi hizmetlerinin büyük merkezler aracılığıyla verilmesi; bu merkezlere dişhekimliği olmayanların da sermayede ortak olarak katılabilmesi ve dişhekimlerinin bu

büyük merkezlerin çalışanı olmasının tasarlandığı anlaşılmaktadır" diyerek taslağın dişhekimliğinin sorunlarına yanıt vermek yerine işlerini daha da güçleştirdiğine dikkat çekti. <

1. Trakya Güz Sempozyumu

Tekirdağ Dişhekimleri Odası'nın Toplum Ağzı Dış Sağlığı Haftası'nda düzenlediği '1. Trakya Güz Sempozyumu' altı konferans, iki uygulamalı kurs ve 120 meslektaşımızın katılımıyla başarıyla tamamlandı. 30'u aşkın firmanın yer aldığı sergi alanını ziyaret edenlerle birlikte katılım 160'a ulaştı.

Meslektaşımız **Serdar Sıralar**'ın eğlenceli sunumlarının renk kattığı, 25 ve 35. yıllarını dolduran meslektaşlarımıza plaketlerinin sunulduğu gala gecesine de 140 dişhekimi katıldı.

Tekirdağ Dişhekimleri Odası Başkanı Tolga Kutsal organizasyonun başarıyla gerçekleşmesinden duyduğu mutluluğu ifade ederken canla başla çalışan Oda Yönetim Kurulu ve çalışanlarına da teşekkür etti.

Mersin

Mersin'de bilimsel toplantı

Mersin Dişhekimleri Odası'nın TDB'nin katkılarıyla, Paşa Dental ve Listerine'in sponsorluğunda 8 Kasım'da düzenlediği bilimsel toplantıda Prof.Dr. Zafer Çehrelî 'Pulpa Adheziv İlişkileri' konulu bir konferans verdi. Etkinliğe 60'a yakın meslektaşımız katıldı.

Gaziantep

Fırça ve macunla tanıştırma

Gaziantep Dişhekimleri Odası, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'nin Uluslararası Antep Fıstığı Kültür ve Sanat Festivali'nde Oda'ya tahsis ettiği standı ziyaret edenlere diş fırçası ve macun dağıttı. Oda Başkanı Hasan Karabay katkılarından dolayı Colgate firmasına teşekkür etti.

Şanlıurfa

Şanlıurfa'da bilimsel etkinlik

Şanlıurfa Dişhekimleri Odası'nın 12 Ekim'de Nevali Otel'de gerçekleştirdiği etkinliğe Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden Prof.Dr. Murat Türkün ve Doç.Dr. Övül Kümbüloğlu katıldı. Oda yöneticileri, 'verimi ve bilgi alışverişinin üst düzeyde olduğu seminerimize olan ilgi bizleri mutlu etti' açıklamasında bulundu.

Çukurova Dişhekimliği Günleri

Hatay Dişhekimleri Odası'nın organizasyonuyla düzenlenen Çukurova Dişhekimliği Günleri (ÇUGİD), 24-26 Ekim 2014 tarihleri arasında Hatay'da yapıldı. Üç gün süren etkinlikte 17 bilim insanı konuşmacı olarak yer aldı.

Hatay Dişhekimleri Odası'nın organizasyonu'yla yapılan Çukurova Dişhekimliği Günleri'nde; genel sağlığı ilgilendiren temel konuların yanında, ağız ve diş sağlığı ile ilgili gelişmeler ve yenilikler ele alındı.

Etkinliğe TDB Genel Başkanı **Prof. Dr. Taner Yücel** ve Merkez Yönetim Kurulu üyesi **Dr. Serdar Ak**, Adana D.O. Başkanı **Hasan Yaman**, Gaziantep D.O. Başkanı **Hasan Karabay**, Kahramanmaraş D.O. Başkanı **Fatih Yıldırım** ve Uşak D.O. Başkanı **İbrahim Bilgin Erdem**, Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı **Lütfü Savaş**, Defne Belediye Başkanı **İbrahim Yaman**, Mustafa Kemal Ü.D.F. Dekanı **Prof.Dr. Mehmet Dalkız**, mesleki ve sivil toplum kuruluşlarının başkanları ile çok sayıda dişhekimisi katıldı. Dişhekimlerinin yanı sıra firmalar da organizasyona ilgi gösterirken, çok sayıda firma da tanıtım stantları kurdu.

Üç gün süren etkinlikte; Türkiye'deki çeşitli üniversitelerden 17 bilim insanı konuşmacı olarak yer alırken, 13 oturum, 2 panel ve 5 kursun yanı sıra çeşitli workshoplar düzenlendi ve poster sunumları yapıldı.

Medeniyetler kenti Hatay

Organizasyon Komitesi Başkanı **Orhan Günal**'ın açılış konuşmasının ardından Hatay Dişhekimleri Odası Başkanı **Nebil Seyfettin** TDB'nin Uluslararası Dişhekimleri Kongresinden sonra Türkiye'nin en kapsamlı, en prestijli kongreleri arasında kabul edilen Çukurova Dişhe-

kimliği Günleri'ni bu yıl güneyin kültür, hoşgörü ve medeniyetler merkezi Antakya'da gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşadıklarını ifade ettikten sonra "Bu Kongrenin hazırlıklarına büyük bir heyecan ve mutlulukla devam ederken, Sağlık Bakanlığı'nın serbest çalışan Dişhekimlerinin çalışma koşullarını belirleyen Ağız ve Diş Sağlığı Hizmeti Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmelik'te TDB ve Odaların görüşleri alınmadan köklü değişiklikleri öngören bir çalışma başlatması, bizleri derinden üzmüştür. Hatay Dişhekimleri Odası mesleğimizin yok edilmesi anlamına gelecek, her türlü adaletsizliğin, ticarileşme ve tekelleşmenin, etik ve deontolojik kural-

ların göz ardı edilmesinin, hekim emeğinin ucuzlatılmasının ısrarla karşısında olacaktır. Her zaman olduğu gibi bu süreçte de TDB'nin yanında hareket edecektir" dedi.

Yücel: Dişhekimisi genel sağlıkla da ilişkilidir

Her defasında sevgi ve dostlukla geldiği Hatay'da olmaktan yine çok mutlu olduğunu belirterek konuşmasına başlayan TDB Genel Başkanı **Prof.Dr. Taner Yücel** ülkemizde genel sağlıkta hayatını kaybedenlerin taşıdığı risklerle ağız ve diş sağlığı için ortaya koyulan hastalık risklerinin ortak riskler olduğuna işaret ederek, "Temel hedefimiz, dişhekimliği mesleğini daha üst sevi-

yeye getirmektir. Yapığımız çalışmalar, artık ağız ve diş sağlığının, genel sağlıkla da çok yakından ilgilendiğini ortaya çıkartmıştır. O nedenle, ağız diş sağlığının önemini her fırsatta gündeme getirmekte ve genel sağlığın daha iyi duruma getirilmesi için gayret sarf etmekteyiz" ifadelerini kullandı. <

Organizasyonda görev alan meslektaşlarımız TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel'le birlikte.

'Çok tecrübeli bir ekibimiz var, tüm Kongreleri aşmaya çalışacağız'

TDB 20. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi 28-30 Mayıs 2015 tarihleri arasında İstanbul Dişhekimleri Odası'nın organizasyonu ile İstanbul Kongre Merkezi'nde yapılacak. Organizasyon Komitesi ve İDO Başkanı Murat Ersoy'dan Kongre'nin ilk hazırlık çalışmaları hakkında bilgi aldık.

Öncelikle hayırlı olsun. Kongrenin İstanbul'da yapılacağı kararlaştırıldıktan sonra yaptığınız ilk çalışmaları kısaca özetleyebilir misiniz?

Teşekkür ederim. TDB kongrelerinin yapılmaya başladığı 1992 yılından bu yana oldukça uzun bir süre geçti. Bu süre zarfında gerçekleştirilen kongrelerin 11'incisini yapıyoruz İstanbul'da. Bu anlamda ciddi bir deneyim sahibi arkadaşlarımız.

Çok başarılı geçen bir FDI Kongresi ve arkasından yine benzer başarıyı yakalayan Aydın Kuşadası'ndaki TDB 20. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nden sonra Kongre bayrağı bize verildi. Biz de İstanbul'a döner dönmez Kongre hazırlıklarına başladık.

Öncelikle organizasyon komitesinin

oluşturulması ve mekân seçimiyle uğraştık. İstanbul'da üç tane büyük mekân var: Lütfü Kırdar, Haliç ve İstanbul kongre merkezleri. Uzun değerlendirmeler sonucunda hem fuar alanı olarak hem de toplantı salonlarının kapasitesi bakımından bize en uygun gelen İstanbul Kongre Merkezi'nde karar kıldık. Arkasından Organizasyon Komitesi'ni oluşturduk. Komite'de yer alan arkadaşlarımız önceki yıllarda da kongrelere omuz vermiş çok deneyimli arkadaşlarımız.

Bilimsel program ya da sosyal programda neleşmiş konular var mı?

Elbette var, Bilimsel Komite'miz **Prof. Dr. Sedat Küçükay** hocamızın başkanlığında çok ciddi bir çalışma yürütüyor,

aşağı yukarı bilimsel programımızın tamamı belli.

Şöyle bir sloganı var Bilimsel Komite'nin, bizim de çok hoşumuza giden: **'Korumak en iyi tedavidir'**.

Biliyorsunuz FDI 2020 hedefleri ve İstanbul Deklarasyonu'nda ağız sağlığıyla genel sağlık arasındaki ilişkinin çok öne çıkarıldığı, bizim de çok önemsedğimiz bir konseptimiz var. Bilimsel komitemiz bu çerçeveyi gözetken, mesleki bilimsel ve teknolojik gelişmeleri meslektaşlarımıza aktaracak, onların güncel pratiklerinde işlerine yarayacak bir program üzerinde çalışmasını tamamlamak üzere.

Sosyal program konusunda açıklayabileceğiniz bir gelişme var mı?

Sosyal programın içeriği tahmin edebileceğiniz nedenlerle biraz daha geç netleşir ama şunu söyleyebilirim; bizim olmazsa olmazımız diye değerlendirdiğimiz vapurla boğaz gezimiz mutlaka olacak. Bununla ve programın diğer parçalarıyla ilgili olarak **Ulvi Uçar** başkanlığındaki Sosyal Komite'miz çalışmalarını sürdürüyor.

Kongrenin web sitesi açıldı mı?

İlk duyurumuz derginizle birlikte meslektaşlarımıza gönderildiğinde web sitemiz de yayına girmiş olacak.

Kayıtlar yavaş yavaş internete mi kayıyor?

Bütün yolları kullanıyoruz. Tabii giderek elektronik ortamı kullanma oranı artıyor ve başvuruların büyük kısmı oradan geliyor ama biz diğer yollarla da başvuruyu açık tutuyoruz. Meslektaşlarımız hangi yöntem kendilerine kolay geliyorsa onu kullanarak bize ulaşabilecekler.

Organizasyon Komitesi Başkanı Murat Ersoy 28-30 Mayıs 2015'te de FDI Kongresi'ndeki bu coşkulu anları yeniden yaşamak için çalışmalarını büyük bir heyecanla sürdürdüklerini belirtti.

Meslektaşlarımızdan önceki kongrelerle ilgili değerlendirmelerini alıyorsunuz. Beğeni ve eleştirilerin yoğunlaştığı noktalar var mı?

Tabii bu kadar geniş katılımın içinde çok farklı farklı değerlendirmeler yapan meslektaşlarımız var. Herkese aynı konu cazip gelmeyebiliyor ama herkesin yararlanabileceği bir program oluşturmaya çalışıyoruz. Meslektaşlarımız hangi bilimsel etkinliğe katılırlarsa katılınsınlar buradan kendilerine mesleki pratiklerinde kullanabilecekleri bilgilerle donatılmalarını sağlayabiliyorsak önemli bir eşliği atlamış olarak kabul edeceğiz kendimizi. Onun için yelpazemiz oldukça geniş.

Sergiyle ilgili talep nasıl? Firmalar genellikle Kongrelerin İstanbul'da olmasını tercih eder...

Evet, İstanbul her yönüyle önemli bir merkez. Hem firmalar açısından merkez hem de dışhekimleri açısından. Tabii bizim amacımız sadece İstanbul'dakileri değil TDB kongrelerinin tamamını ülkedeki en geniş meslektaş kitlesine yaymanın yanı sıra ülkemizi de özellikle yakın bölgedeki ülkelerin dışhekimleri için bir çekim

merkezi yapabilmek. Bu konuda epey mesafe almış durumdayız, daha da ilerlemek için çalışıyoruz. 2013 yılında FDI Kongresi'nde yaşanan büyük başarı da bu konuda önemli bir motivasyon kaynağı oldu.

Sergi alanının kapasitesi ne kadar, yeterli mi?

Sergi alanımız oldukça geniş, 6 bin 500 m² net alana sahibiz. İhtiyaca göre biraz daha genişletilebilir ama biz yeterli olduğumuzu düşünüyoruz. Daha önce fuarın yapıldığı alanda İstanbul Kongre Merkezi (ICC) bazı düzenlemeler yaparak fuar için daha uygun bir hale getirdi. Geçtiğimiz FDI Kongresi sırasında fuarda yaşanan küçük aksaklıklar da giderildi. Meslektaşlarımız da firmalar da fuarı daha keyifli yaşayacaklar.

TDB kongreleri Haziran ayının son haftalarında olurdu. Son yıllarda Mayıs ayına doğru çekildi. Bu tercihin nedeni ne?

Bazı takvimsel zorunluluklardan kaynaklanıyor. Hem ortaöğretimin kapanması, arkasından gelen TEOG sınavları, arkasından üniversite sınavları veliler açısından Haziran ayını trafiği çok yoğun bir döneme dönüştürüyor. O nedenle biraz daha öne çekmek gibi bir

düşünce geliştirdi son yıllarda ve bunun da doğru olduğunu düşünüyorum.

Son olarak meslektaşlarımıza yönelik mesajınızı alalım...

Dediğim gibi bu Türk Dışhekimleri Birliği'nin 21. Kongresi. Organizasyon Komitesi büyük bir heyecanla kongreye hazırlanıyor. Meslektaşlarımıza bugüne kadar katıldıkları kongrelerden daha iyisini sunabilmek için neler yapabileceğimizi değerlendiriyoruz. Değerli meslektaşlarımızdan **28-30 Mayıs 2015** tarihlerini not etmelerini rica ediyorum. Bütün meslektaşlarımızı İstanbul'a bekliyoruz.

2013 yılında hizmete giren İstanbul Kongre Merkezi'nde beş salonda aynı anda 6790 kişi konferans dinleyebiliyor.

Söyleşi: Hakan Sürmen

Manisa Milletvekili Özgür Özel:

'İş cinayetleri yapısal bir sorun'

Soma'da 301 madencimizi bir iş cinayetinde yitirmemizden beş ay sonra bu kez Ermenek'te 18 madenci sular altında kaldı. Arada birer ikişer, infial yaratmayacak sayıda sessiz sedasız hayatını kaybeden onlarca işçi de var. Neden iş 'kazalarını' önleyemiyoruz? Taşeron sisteminin bundaki payı ne? Soma'daki faciadan önce de defalarca Meclis kürsüsünden madenleri gündeme getiren CHP Manisa Milletvekili Özgür Özel'le bunları konuştuk. Özel, ölümlerin madenlerin özel sektöre devredilmesinin ardından hızlı bir artış gösterdiğine dikkat çekiyor.

Öncelikle sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Manisalı emekli öğretmen anne ve babanın en büyük çocuğuyum. Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nde okudum. Mezuniyetin ardından 1999'da Manisa'da eczanemi açtım. Manisa Eczacı Odası'nda, 2001-2007 yılları arasında bir dönem Genel Sekreterlik ve iki dönem de Oda Başkanlığı görevlerinde bulundum. 2007-2011 yılları arasında Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti'nde bir dönem Saymanlık, iki dönem Genel Sekreterlik görevlerini sürdürdüm. Haziran 2011 tarihinde Manisa milletvekili seçildim. Eylül 2014 tarihinde yaptığımız Kurultay'da da partimizin delegelerinin oylarıyla CHP Parti Meclisi'ne seçildim. Bir-

çok Komisyon'da görevim devam ediyor. Şu anda Soma faciasının sonrasında kurulan TBMM Soma Maden Kazasını Araştırma Komisyonu çalışmaları oldukça yoğun devam ediyor.

Madenlerdeki temel sorun nedir, taşeron sistemi mi?

Hem Türkiye-Soma özelinde hem de dünyada iş cinayetlerinin en önemli sebeplerinden birisi 'özelleştirme' ve 'taşeron'dur. Madencilik alanında kamunun rolünün giderek azalması ve buraların doğrudan piyasaya terk edilmesi, 'daha fazla kömür üretiminin daha fazla ölüm' demek olduğu gerçeği Soma ile gün yüzüne çıktı.

Hep söylediğimiz bir şey var; Soma'da siyaset, sermaye ve sendika üçgeninin

oluşturduğu kara delik 301 madencimizi yuttu! 2014 yılında iki kez denetlendiği söylenen ve Mart ayında, yani kazadan iki ay önce müfettişler tarafından kontrol edilerek pür-ü pak ilan edilen bu maden ocağını da kimin koruduğu aşikar. Nitekim zorla AKP mitingine götürülen işçiler, Soma Holding Maden İşletmeleri Genel Müdürü Ramazan Doğru'nun eşi Melike Doğru'nun 30 Mart'ta 1. sıradan AKP Soma Belediye Meclis üyesi seçilmesi, Melike Doğru'nun daha önceden 301 işçimizi kaybettiğimiz Soma Kömür İşletmeleri'nde İdari İşler Müdürü olması ve AKP'nin seçim kampanyasının finansörünün bu firma olması bunun doğrudan kanıtları niteliğinde.

Yapılan denetimlerin, hazırlanan raporların ne kadar eksik olduğunu, ne

kadar çıkar ilişkilerini koruduğunu hepimiz biliyoruz, gördük. Müfettişler, denetime gitmiş, İşletme Müdürü ile görüşmüş ancak işyerinde noksan husus tespit etmemişler! Özetle, bu sorun yapısal bir sorun. Soma Kömür İşletmelerini denetlemeyenler, denetleseler bile işçilerimizin ölümüne neden olan noksanları ortaya çıkarmayanlar, bu kişileri koruyup kollayanlar, kendi çıkarları için şirketin kar hırsına göz yumanlar hepsi bu faciada birincil derecede sorumlu.

Devlet madenleri zarar ettiği gerekçesiyle özelleştirmesine rağmen bu madenleri devralan irili ufaklı yüzlerce girişimcinin büyük paralar kazandığı görülüyor. Devletin yapamadığını özel sektör hangi 'mucizevi' araçlarla yapabiliyor?

Bu göz göre göre gelen bir cinayetti. Meslek odalarının, uzmanların son derece riskli bir bölge dedikleri Soma'da adeta ilkel üretim yöntemleriyle kömür çıkartılmasına müsaade edildi. Şirket bu ilkel yöntemlerle karını dörde, beşe kattı. Kömür üretiminin maliyetini ise 130-140 dolardan, 23 dolara kadar indirme taahhüdü verdi. Peki bunu nasıl yaptı? Madenlerde maliyeti ölümle düşüren sihirli formül ile!

Soma Holding'in sahibi Alp Gürkan'ın 30 Eylül 2012 tarihinde Hürriyet Gazetesinden Vahap Munyar ile yaptığı söyleşi tüm gerçeği gözler önüne seriyor. Bu röportajın en önemli bölümlerinden birisi de Alp Gürkan'ın TKİ'nin 2005'ten sonra alınan kararlarla kara geçtiğini anlattığı bölüm. Vahap Munyar soruyor: "Nasıl oldu, sihirli bir formül mü devreye girdi?" Alp Gürkan cevaplıyor: "TKİ, Soma'da kömürü kendisi çıkartırken tonunu 130-140 dolara mal ediyordu. Biz, ihaleye girip tonun TKİ'ye %15'li rödvans payı dahil 23.80 dolara çıkarma taahhüdü verdik". Yani açıkça madenlerde maliyetin aslında ölümle düştüğünü anlatıyor.

TBMM Soma Komisyonu aylardır çalışıyor. Buradaki uzmanlarımızdan birinin çarpıcı bir çalışması var. Bu çalışmaya göre eğer ton başına 1 dolarlık işçi güvenliği yatırımı yapılırsa 301 işçimiz ölmeyecekti! Peki neden öldüler? İşte devlet işletirken 130-140 dolara mal edilen

'Hem yasalar eksik hem de varolan mevcut kurallar dahi tam olarak uygulanmıyor. Şu anda Türkiye'deki tüm madenler 13 Mayıs sabahı Eynez ne kadar güvenli ise o kadar güvenli!'

kömürü 1 dolar daha kar elde ederek 23 dolara çıkartabilmek için!

Bu sahalar TKİ'nin elindeyken ölüm yoktu. Ne zamanki özel sektöre geçti, ölümler başladı. Taşeronlaşma devlet politikası haline geldi. Maksimum üretim, maksimum kar, sıfır iş güvenliği sisteminin önü açıldı. İnsanlarımız kaçak olarak ya da düşük ücretlerle madende çalıştırılmaya başladı, iş güvenliği yok sayıldı. Müfettişler eksiklikleri görmezden geldi. Tek amaç daha fazla üretim yapmak, yani daha fazla kâr oldu.

Dağın içindeki madenin miktarı belli. Kâr nerden elde edilecek? İşte o kâr; insan emeğinden ve insanın canından elde edildi. Özel sektördeki ölümlü kazaların oranı kamuya göre 3-4 kat daha fazla. Ve işte bu anlayış bugün, 1992'de meydan gelen ve 263 işçinin hayatını kaybettiği Kozlu'daki grizu faciasından da büyük bir facia ile bizi karşı karşıya bıraktı.

Her kazanın ardından iş güvenliği yasalarında yeni değişiklikler yapılıyor, bazı ihmallerin cezaları artırılıyor vs. Ama kazalar azalacağına

artıyor. Neden önüne geçemiyoruz kazaların?

Çünkü Soma'dan bu yana aslında bir arpa boyu yol alınmadı ve ders çıkarılmadı. Hem yasalar eksik hem de varolan mevcut kurallar dahi tam olarak uygulanmıyor. Şu anda Türkiye'deki tüm madenler 13 Mayıs sabahı Eynez ne kadar güvenli ise o kadar güvenli! Soma'dan sonra bu konuyla ilgili derhal önlem alınması gerektiğini söyledik. Bütün madenlerin denetlenmesi gerektiğini anlattık. Ama kimse duymadı, duymak istemedi. Soma'nın üzerinden altı ay geçti ve neredeyse her hafta bir madenci hayatını kaybetti.

Geçtiğimiz hafta Başbakan bir iş güvenliği paketi açıkladı. Soma faciasından tam altı ay sonra. Bekliyorduk, tam olsun, eksiksiz olsun. Ama yine her şey yarım bırakılmış. Kazaya sebep olan asli eksikliklerin etrafından dolaşmış. Uzun süredir bu konuda bir beklenti yaratılmıştı. Başbakan tarafından açıklanan paketindeki maddelerin önemli bir kısmı zaten çoktan yapılması gereken düzenlemelerdi. Bunların bugün yapılması bir marifet değil bugüne kadar >

yapılmamış olmasının önemli bir eksiklik olduğunun altını çizmeliyiz.

Kaldı ki; ister kamuda ister özel sektörde olsun bugün hala mücadele edilmek zorunda olan tüm sorunların kaynağı olan rödövanı ve taşeronu doğrudan kaldıracak ve yasaklayacak düzenlemeleri getirmedikçe alınacak tüm tedbirler de havada kalacaktır. Rödövanı varsa ölümler, taşeron sistem varsa da emek sömürüsünün önüne asla geçilemez.

Soma'nın Yırca köyünde termik santral yapımı için binlerce ağacın alelacele kesildiğini gördük. Siz de orada köylülere destek verdiniz. Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, kendilerinin bu meselenin tarafı olmadığını, şirketin sorumlu olduğunu açıkladı. Bu olayda tek sorumlu söz konusu şirket mi?

Tabi ki hayır! Kolin'in Yırca'da yaptığı sadece zeytin katliamı değil, aynı zamanda bir hukuk katliamıydı! Tüm kurallara rağmen, kanuna, Anayasa'ya rağmen birileri vahşice bu ağaçları katledebiliyorsa arkasında bir güç var demektir. Kolin şirketi biliyorsunuz beşli havuz şirketinden bir tanesi ve bütün ihaleleri bunlar alıyorlar. AKP Hükümeti bunları farklı kolluyor kayırıyor. Bu yüzden burada hukuk ayaklar altına alındı. Yasa dinlemediler. Anayasa dinlemediler. Siyasetçi, bürokrati sermayedarı el birliği ile Soma'nın Yırca köyünde zeytinlikleri yok ettiler.

Son yıllarda çevre ve doğanın korunmasına ilişkin mücadeleler çoğalıyor.

Toplumda çevre bilinci mi yükseldi, yoksa çok fazla doğa katliamı yapıldığı için mi çok görünür oldu?

Evet hem çevreye karşı çok ciddi katliamlarla karşı karşıyayız hem de ciddi bir bilinç yükseliyor. Mesela Yırca. Aslında Yırca, mücadelesini zeytinler için kaybetti. Danıştay'ın binlerce zeytin ağacı kesildikten, orada bir tek ağaç kalmadıktan saatler sonra verdiği 'yürütmeyi durdurma' kararı da o ağaçları geri getirmeyecek.

Yırca'da, Muğla'da, Karadeniz'de in-

'Kolin'in Yırca'da yaptığı sadece zeytin katliamı değil, aynı zamanda bir hukuk katliamıydı! Tüm kurallara rağmen, kanuna, Anayasa'ya rağmen birileri vahşice bu ağaçları katledebiliyorsa arkasında bir güç var demektir.'

sanlarımız o santrallerin külünde boğulmak istemiyorlar. Evlerinin önünde ki parkların yıkılmasını, onlara nefes almayan bir tek ağaca zarar gelmesini istemiyorlar.

Tüm bunlara rağmen, birileri zorba, kişilerin yaşam hakkını, doğanın varolma hakkını elinden aldıkça, direniş yükseliyor, bir mücadele ruhu büyüyor. Çünkü mesele hakkını aramak. Mesele vicdan. Ve mesele bu vicdansızlığa direnmek! Mesele Yırca'daki zeytinle başlayıp, ülkedeki herkesin umudunu yertmek. Mesele, bu topraklarda yeniden sevgiyi, umudu ve barışı dikmek!

İş kazalarının en azından gelişmiş ülkelerdeki düzeylere çekilebilmesi için siz acil olarak nelerin yapılmasını

öneriyorsunuz ve neden yapılamıyor?

Almanya, İngiltere, Amerika, Fransa nasıl başardıysa, biz de başarabiliriz. Ben buna inanıyorum. Ama ülkemizde önce anlayışın değişmesi gerekiyor. Çünkü bizde bu ölümler "kader" olarak görülüyor. Madencilik kaderinde ölüm olduğu bizzat iktidar yetkilileri tarafından sık sık tekrarlanıyor. Soma'nın ardından da değişen bir şey olmadı. Şu anda da sadece Soma özelinde, hükümet suçunu örtbas etmek için bazı düzenlemelere gitti. İşte, ölen madencilerin ailelerine maaş, konut, istihdam vb. Ama bunlar kalıcı çözümler değil. Yapısal hale gelen bu sorunu kökten çözecek yeni düzenlemelere ihtiyacımız var.

Önümüzdeki süreçte benzer faciaların yaşanmaması için tüm madenlerde geçerli olacak yeni bir madencilik yasasına ihtiyacımız var. Başlı başına bir kömür yasasına ihtiyacımız var. Soma'dan ders çıkartarak Soma kriterlerini bir prensipler dizisi halinde sektörün önüne koymamız gerekiyor. Dünyada birçok ülke bunu yaptı ve başarılı oldu. Bizler de ana muhalefet partisi olarak bunun mücadelesini veriyoruz, vermeye de devam edeceğiz.

Ayrıca, hiç vakit kaybetmeden, 28 ülkenin imzaladığı, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 176 sayılı madenlerde iş sağlığı ve güvenliği sözleşmesini imzalamalıyız. Bunu defalarca söyledik. Şimdi Meclis'e sevk edildi ama hâlâ gündeme alınmış değil.

Ayrıca, taşeronlaşma ile ilgili gerçekçi çözümler aranmadıkça, güvencesiz, sendikasızsız çalışma ile ilgili önlemler alınmadıkça daha çok iş cinayeti göreceğiz. İş güvenliği ile ilgili eksikliklerimizi gidermeden, işçiyi önceleyen bir yasa yapmadan 13 Mayıs'lar, Soma faciaları daha çok yaşanacak elbette! Yine tüm kömür ve linyit işletmesinin derhal mercek altına alınması ve yeni Soma'lar olmadan, buralarda gerekli önlemler için çalışmaların başlaması gerekiyor.

Yine, piyasaya bırakılan madencilik sektörünün bir an önce kamu gözetiminde, etkin denetimlerle yeniden dizayn edilmesi gerekiyor. İş cinayetleri, taşeronlaşma, güvencesiz ve esnek çalışma konusundaki bu derin uykudan bir an önce uyanmak zorundayız. Kaybettiğimiz canlara bunu borçluyuz. <

'Diyabette Dişhekimi Klinik Rehberi' yayımlandı

'Dişhekimi diyabetin kontrolünde de rol oynayacak'

20 Mart Dünya Oral Sağlık Günü'nde yapılan ortak basın toplantısıyla başlayan TDB ve Türkiye Diyabet Vakfı işbirliği ilk önemli meyvesini geçtiğimiz günlerde verdi. Oluşturulan ortak Komisyonun hazırladığı '**Diyabette Dişhekimi Klinik Rehberi**' tamamlandı. Rehberi hazırlayan ekipten **Prof.Dr. Esra Yıldız** çalışmayla ilgili sorularımızı yanıtladı.

Son yıllarda diyabet ağız-diş sağlığı ilişkisi neden önem kazandı?

Ülkemiz 7 milyon diyabetli sayısı ile Avrupa'da en yüksek hasta sayısına sahip beşinci ülke olarak bildiriliyor. Son yıllarda yapılan bilimsel çalışmalarda, kan şekeri yüksekliği ve vücudun savunma sistemini baskılayıcı etkisi nedeniyle, diyabetin ağız ve diş sağlığını en fazla bozan hastalık grubu içerisinde yer aldığı vurgulanıyor.

35 yaş üstü diyabetli hastalarda dişeti hastalıkları oranının % 80-90'lara ulaştığı belirtiliyor, dişeti hastalıklarının diyabetin önemli komplikasyonlarından biri olduğunun altı çiziliyor ve diyabet ile dişeti hastalıkları ve diş çürükleri arasındaki ilişkiye dikkat çekiliyor.

Öte yandan diyabetli hastalardaki yetersiz ağız-diş sağlığının kan şekerinin kontrolünü ve HbA1C düzeyini olumsuz etkilediği, dolayısıyla her iki hastalığın da karşılıklı etkileşim içerisinde olduğu belirtiliyor.

İki sorun da Türkiye'de çok yaygın, değil mi?

Diş çürüğü ve dişeti hastalıkları dünya genelinde nezleden sonra en yaygın görülen hastalıklar olarak bildiriliyor. Ülkemizde farklı yaş gruplarında ortalama **çürük + dolgulu + çekilen diş sayısının 6.3**, 60 yaş ve üzerindeki bireylerde çekilmiş diş sayısının 23, 65 yaş ve üstü bireylerde de total dişsizlik oranının % 67 düzeyinde bulunduğu yapılan çalışmalarla gösteriliyor.

Diğer taraftan 2011 yılında ya-

yımlanan Birleşmiş Milletler Siyasi Deklarasyonu'yla, yılda yaklaşık 36 milyon insanın bulaşıcı olmayan hastalıklar olarak tanımlanan kalp hastalıkları, solunum yolu hastalıkları, kanser ve diyabetten yaşamını yitirdiği bildirilmiş ve bu hastalıklar ile diş çürüğü ve dişeti hastalıklarının ortak risk faktörlerine sahip oldukları belirtilmiştir.

Toplumumuzda diş çürüğü ve dişeti hastalıkları ile diyabette izlenen yüksek yaygınlık; ortak risk faktörlerine sahip ancak koruyucu yaklaşımlarla önenebilir olan bu iki önemli sağlık sorununa karşı biz dişhekimlerinin endokrinologlarla daha fazla mesleki işbirliği yapmalarını zorunlu hale getirmiştir.

Bildiğiniz gibi, 2013 yılında İstanbul'da yapılan 101. FDI Kongresi'nde TDB önerisiyle ve 130 ülkenin imzasıyla kabul edilen '**İstanbul Deklarasyonu**' ile ağız-diş sağlığı ile genel sağlığın birbirinden ayrı düşünülmemeyeceğinin altı çizilmiş, 2020'ye giden yolda dişhekimliği mesleğinin sınırları yeniden şekillendirilmiş ve dişhekiminin sağlık sistemi içerisindeki artan önemi ön plana çıkartılmıştır.

Diyabet konusunda dişhekiminin farkındalığının yararları nelerdir?

Dişhekimlerinin tıbbi anamnez sırasındaki kayıtları ve klinik muayeneleri sırasındaki saptadıkları ağız ve diş bulguları diyabetin erken tanısının konmasında yardımcı olabileceği gibi,

konuyla ilgili yeterli bilgi ve farkındalık düzeyine sahip olmaları da dişhekimliği uygulamaları sırasında diyabetli bireye yaklaşımın belirlemesinde, olası komplikasyonlara yönelik önlem almasında ve ağızdaki iltihabi odakların/durumların eliminasyonu ile da diyabetin metabolik kontrolünde pozitif katkı sağlayacaktır.

Tüm bunların yanı sıra meslektaşlarımızın konuyla ilgili artan farkındalıkları sayesinde diyabetlinin diş çürüğünden korunmasında beslenme alışkanlıklarının düzenlenmesi ve çigneme fonksiyonu yetersizliğine yönelik ağız-diş rehabilitasyonunun en kısa sürede gerçekleştirilmesi sağlanarak beslenme koşullarının aksatılmadan sürdürülmesine destek verilebilecektir.

Bu sayede dişhekimi ağız kuruluğu, mantar enfeksiyonları vs. gibi diyabe-

TDB ile Türkiye Diyabet Vakfı'nın görevlendirdiği akademisyenlerden oluşan ekip dişhekimlerine diyabet konusunda yol gösterecek çok önemli bir çalışmaya imza attı.

te bağlı görülen ağız bulgularının tedavilerini gerçekleştirebilecek, diyabetlinin kontrollü diyabetli olabilmesi için uzman hekim ziyaretlerinin önemini vurgulayabilecek, dolayısıyla da diyabete bağlı komplikasyonların en aza indirilmesinde destek olabilecek ve tüm bunların bir sonucu olarak da bireyin gerek diyabetinin gerekse ağız-diş sağlığının mevcut haliyle korunması ve devamlılığı sağlanabilecektir.

Türkiye Diyabet Vakfı (TDV) ve TDB ortak rehber çalışması nasıl gelişti?

Diyabetologlar ve dişhekimleri arasındaki işbirliği ve ekip çalışması ile diyabetlilerde etkin ve güvenilir dişhekimliği yaklaşım ve tedavileri gerçekleştirilerek, sağlıklı bir toplumun oluşturulmasında önemli bir adım atılmış olacaktır.

İşte yukarıda belirttiğim tüm bu nedenler; Türkiye Diyabet Vakfı ile Türk Dişhekimleri Birliği'nin birlikte diyabet-ağız diş sağlığı ilişkisine yönelik bir rehber hazırlama fikrinin temelini oluşturmuştur. Mayıs 2014'te Aydın'da gerçekleştirilen TDB 20. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nde TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel ve TDV Başkanı Prof.Dr. Temel Yılmaz bu konuda bir çalışma grubu oluşturulmasına karar vermişlerdir.

Prof.Dr. Mustafa Kemal Balcı, Prof. Dr. Özen Doğan, Prof. Dr. Ahmet Kaya, Prof. Dr. Nermin Yamalık, Prof.Dr. Esra Yıldız, Doç.Dr. Ayşegül Atmaca, Doç.Dr. Oğuzhan

Deyneli, Doç.Dr. Hande Şar Sancaklı, Dr. Duygu İlhan ve Dişhekimi Pervin Kaya'nın katılımı ile oluşturulan bu çalışma grubu 9 Temmuz 2014 tarihinde TDV Genel Merkezi'nde bir araya gelmiş ve ortak rehber çalışması başlatılmıştır.

Birçok kez bir araya gelinerek yapılan uzun çalışmaların ardından 7 Ağustos 2014 tarihinde İstanbul'da bir araya gelen grup üyeleri tarafından hazırlanan ve üç bölümden oluşan rehberin ana hatları üzerinde çalışılmıştır.

İlk bölümünde diyabet tanı ve tedavisine, ikinci bölümünde dişhekiminin klinik yaklaşımına ve üçüncü bölümünde de komplikasyonlu diyabetlilerde ağız-diş sağlığı açısından dikkat edilmesi gerekenlere yer verilen bu ortak rehberin dişhekiminin diyabetli hastasındaki klinik uygulamalarında yol gösterici olması hedeflenmiştir.

'Diyabette Dişhekiminin Klinik Rehberi' çalışmasıyla ne amaçlandı?

- Bu çalışmayla meslektaşlarımızın,
- > Diyabetin ağızdaki erken bulgularını fark ederek hastalığın tanı sürecine katkıda bulunabilmeleri,
 - > Diyabetlide ağız ve diş hastalıklarının tedavileri sırasında kan glikoz düzeylerini ölçebilmelerini, böylelikle güvenli ve etkin tedaviyi gerçekleştirebilmeleri,
 - > Diyabet ile ağız ve diş hastalıkları arasındaki çok yönlü ilişki hakkındaki farkındalıklarını arttırabilmeleri,
 - > Diyabetin metabolik regülasyonuna katkıda bulunabilmeleri,
 - > Diyabetlide koruyucu hekimlik yaklaşımlarını hayata geçirebilmeleri,
 - > Diyabetlinin genel sağlığına ve yaşam kalitesine katkıda bulunabilmeleri amaçlandı.

Yalnızca ulusal anlamda değil uluslararası anlamda da bir meslek örgütü ile bir uzmanlık derneğinin birlikte yaptığı bir ilk çalışma olmasının yanı sıra bu eser 'ağız-diş sağlığı genel sağlığın ayrılmaz bir parçasıdır' vurgusunu yapan meslek örgütümüz TDB'nin 2020 vizyonunu ortaya koymasından dolayı ayrı bir değer taşımaktadır.

22 Kasım vesilesiyle hazırlanan topluma yönelik affişlerde hem diyabet-ağız sağlığı ilişkisi hem de ağız diş sağlığıyla ilgili gerçekler öne çıkarıldı.

Soruların yanıtlarını en geç 2 Ocak 2015 tarihine kadar SDE Yüksek Kurulu Ziya Gökalp Cad. No:37/11 Kızılay / Ankara adresine mektupla, 0.312.430 29 59'a faksla ya da tdb@tdb.org.tr adresine e-mail ile gönderen meslektaşlarımızdan en az 7 soruyu doğru cevaplayanlar 6 SDE kredisi almaya hak kazanacaklardır.

1- Aşağıdaki açıklamalardan hangisi yanlıştır?

- Enfeksiyonda püy (cerahat) olması vücudun enfeksiyonu sınırlandırdığını ve lokal doku savunmasının enfeksiyonu kontrol altına aldığını gösterir.
- Fluktuasyon varsa abse direne edilebilir. Direnaj sonrası alınan kültür ile uygun antibiyotik tedavisinin yapılması önemlidir.
- Enfeksiyonun tedavisinde etkenin ortadan kaldırılması yerine, antibiyotik kullanılması etkili ve tercih edilen bir yöntemdir.
- Apsenin delinmesiyle meydana gelen ve irini vücut yüzeylerinden dışarı boşaltan kanala fistül denir. Fistülden direnaj apsenin iyileşmesine yardım eder.
- Kronik iltihap palpasyonda oldukça serttir ve fluktuasyon yoktur.

2- Mandibula kırıkta destekini hangi yapıdan alır?

- Kondil kırıktağı
- Nazal kapsül
- Angulus kırıktağı
- Mekel kırıktağı
- Sfenookspital sinkondrosis

3- Amalgamın sertleşmesi sırasında oluşan boyutsal değişikliklerle ilgili ifadelerden hangisi doğrudur?

- Amalgamda boyutsal değişiklikler 4 devrede oluşur.
- Amalgamın sertleşmesi sırasında oluşan boyutsal değişikliklerden ilki, yavaş meydana gelen bir genişlemedir.
- Amalgamın sertleşmesi sırasında ilk 1-2 dakikada hızlı bir büzülme meydana gelir.
- 16-18. saatler arasında ikinci kez hızlı bir büzülme reaksiyonu oluşur.
- Amalgam, sertleşme reaksiyonu sırasında önce genişler, sonra büzülür ve daha sonra tekrar genişler.

4- Aşağıdakilerden yanlış olanı işaretleyiniz

- Avulse süt dişleri replante edilmez.
- Splint gerektiren vakalarda rijit splintler tercih edilir.
- Avulse bir daimi dişin replantasyon başarısında dışarıda kalış süresi ve ortamı önemlidir.
- Komplike kron kırığı pulpayı içeren bir yaralanmadır.
- Komplike olmayan kron kırığı pulpayı içermeyen bir yaralanmadır.

5- Ölçülerin dezenfeksiyonu için aşağıdakilerden hangisi kullanılabilir?

- % 1 lik sodyum hipoklorid kullanılabilir.
- % 1 lik maleik asit kullanılabilir.
- %2 lik glutaraldenit kullanılabilir.
- % 2 lik sitrik asit kullanılabilir.
- a ve c

6- Ağız kokusu (Halitosis) ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- Ağız kokusunun diğer bireyler tarafından algılanmamasına rağmen hastanın kendisinde var olduğunu söylediği ağız kokusu psödohalitostizdir.

- Gece boyunca ağız inaktif ve kuru olduğundan sabah uyanıklarında bireylerin hissettikleri ağız kokusu patolojik olup tedavi gerektirir.
- Patolojik halitosisin nedenleri arasında ağız kuruluğu, periodontal enfeksiyonlar ve stomatitis sayılabilir.
- Pnömoni, diyabet, reflü gibi sistemik durumlara bağlı olarak da halitosis gelişebilir.
- Halimetre cihazı kullanılarak objektif olarak tesbit edilebilir.

7- Karanlık oda şartları ile ilgili olarak, aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- Kırmızı ışığın yoğunluğu yüksek, dalga boyu ise kısa olduğu için filmi kısa süre içinde etkilemez ve bu nedenle güvenlik ışığı olarak kullanılır.
- Güvenlik ışığı banyo tanklarının arkasındaki duvarda ve birinci banyo tankının biraz solunda yer almalıdır.
- Kırmızı ampul 25 watt'lık olmalı ve filmlerin açıldığı yüzeyin en az bir metre yukarısında bulunmalıdır.
- Floresan ampul kapatıldıktan bir süre sonra da ışık yaymaya devam ettiği için filmlerde fog (sislenme) yaratır ve bu nedenle banyo odalarında kullanılmamalıdır.
- Açılmış filmler kırmızı ışık altında on beş dakikadan fazla tutulmamalıdır.

8- Aşağıdaki faktörlerden hangisi absenin yayılımını etkilemez?

- Diş köklerinin uzunluğu
- Diş köklerinin pozisyonu
- Kök ucundaki kemiğin kalınlığı
- Komşulukta bulunduğu kaslar
- Komsu dişlerin varlığı

9- Aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- Kraniyofasiyal büyüme fonksiyonel ihtiyaçlara cevap olarak oluşur ve yumuşak dokular tarafından düzenlenir.
- Oral fonksiyonun maturasyonu sırasında anteriordan posteriora doğru bir geçiş olmaktadır.
- Puberte, kızlarda erkeklerden 2 yıl önce meydana gelmektedir.
- Bir kemik yapının yer değiştirmesi; bir dönme merkezi etrafında rotasyonu ve tanımlanmış bir referansa göre uzayda hareket etmesi (translasyon) olarak tanımlanır.
- Mandibular büyüme kızlarda ortalama 15, erkeklerde 17 yaşlarında sona ermektedir.

10- 2 yaşında bir kız çocuğu 61 nolu dişin avulse olması sebebiyle kliniğe başvurduğunda yapılacak tedavi aşağıdakilerden hangisidir?

- Dişe ağız dışında kanal tedavisi yapılarak diş replante edilir.
- Diş replante edilerek 4 hafta splint uygulanır
- Diş replante edilir ve bir hafta sonra kanal tedavisine başlanır.
- Diş replante edilmez.
- Diş replante edilir ve revaskularizasyon beklenir.

SDE Cevap Formu

(Doğru cevabı lütfen daire içine alınız)

1-	a	b	c	d	e	6-	a	b	c	d	e
2-	a	b	c	d	e	7-	a	b	c	d	e
3-	a	b	c	d	e	8-	a	b	c	d	e
4-	a	b	c	d	e	9-	a	b	c	d	e
5-	a	b	c	d	e	10-	a	b	c	d	e

Adı Soyadı :

TC Kimlik No :

Adresi :

İmzası :

TDB Merkez Yönetim Kurulu üyesi
Tuncay Seven:

'Çözüm üretmeye çalışmak beni mutlu ediyor'

TDB Komisyonlarının çalışmaları üzerine röportajlarımızda bu sayımızda TBMM İzleme, Sahte Dişhekimleriyle Mücadele ve İnsangücü Planlaması komisyonlarından sorumlu Merkez Yönetim Kurulu üyesi Tuncay Seven'den bilgi aldık. Seven, örgütlü bir toplum fikrine inandığını belirtiyor.

Biraz kendinizden bahsedermisiniz?

1967 Samsun doğumluyum. İlk, orta ve lise eğitimimi Samsun'da tamamladıktan sonra Dicle Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'ni 1989'da bitirdim. Askerlikten sonra Samsun'da muayenehanemi açtım ve o tarihten beri serbest olarak çalışıyorum.

Meslek örgütünde ya da gönüllülük esasıyla çalışılan herhangi bir sivil toplum kuruluşunda görev almak sizin için nasıl bir tatmin sağlıyor?

Çok çeşitli derneklerde görev aldım. Bir siyasi partiden 2002 yılı genel seçimlerinde milletvekili adayı oldum ama görev aldığım Samsun Dişhekimleri Odası yönetimi, benim için önem açısından her zaman üst sıralarda yer almıştır. 1999 yılında Oda'da Sayman ve daha sonra Genel Sekreter olarak görev yaptım. 2006 yılında Samsun'da gerçekleştirdiğimiz TDB 13. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi'nin Genel Sekreterliğini üstlendim. 2006-2008 arası TDB Yüksek Disiplin Kurulu üyesi olarak gö-

rev yaptım.

Her zaman örgütlü bir toplum fikrine inanmış biri olarak hiçbir çıkar gözetmeksizin görev yapmaya çalıştım. Mücadeleci bir ruh yapısı taşıdığım için bu görevleri manevi bir tatminden çok, hayata karşı bir duruş olarak benimsiyorum. Asla bireysel kurtuluşun olmadığına ve toplumsal kurtuluşun olabileceğine inandığım için sivil toplum örgütlerinde çalışmayı, tatminden çok hayatın bana verdiği görev olarak kabul ediyorum. Bundan sonra da gücüm yettiğince toplumsal sorumluluklarımı yerine getirmeye devam edeceğim.

Merkez Yönetim Kurulu'nda TBMM İzleme Komisyonu'nun sorumluları arasındasınız. Nasıl bir çalışma yürütüyorsunuz?

Bu komisyonun temel amacı, başta TBMM'de görev alan milletvekili mislektaşlarımız olmak üzere milletvekilleriyle temasa geçerek diş ekimlerinin sorunlarını iletmek, gerekirse uzlaşılan konularda tüzük ve yasa önerileri verdirmek, TBMM'de görüşülen sağlıkla ilgili konularda bilgi sahibi olabilmektir.

Yaptığımız çalışmalara yakın zamandan bir örnek verecek olursak, Haziran ayında TBMM sağlık komisyonuna giderek TDB'nin yapısını ilgilendiren çalışmayı izledik. Komisyondaki milletvekillerine düşüncelerimizi ilettik. Uzlaşarak Genel Kurul'a gelmesini sağladık.

Diğer bir Komisyonunuz da yine TDB'nin hassas olduğu konulardan biri, sahte dişhekimleriyle mücadele üzerine. Bu konuda yıllar içerisinde ne kadar yol alınabildi?

TDB'nin kuruluşundan beri süregelen ve taviz vermeden yürütülen sahte dişhekimlerine yönelik çalışmalar yıllar içinde başarı sağladığımız konuların başında gelmektedir.

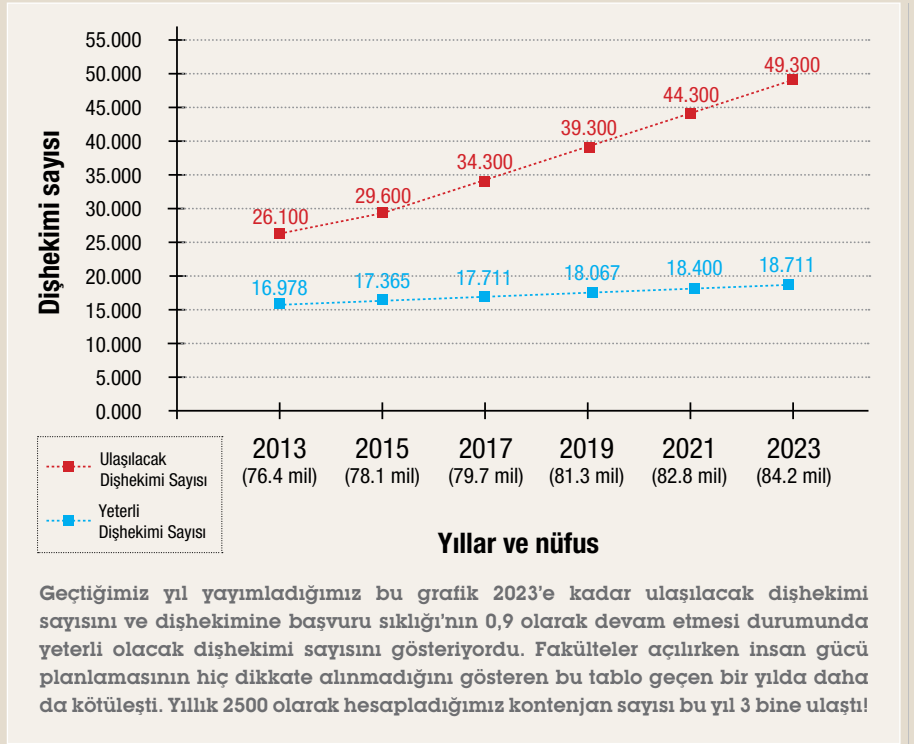
Yıllardır bu konuda dişhekimleri odalarında birçok çalışma yapılmıştır. Mesleğimin ilk yıllarıdan beri, ben de bu komisyonda görev aldım ve zorlu süreçler geçirdim. Tehditler aldık, arabam kundaklandı ama bu çalışmalardan kesinlikle ödün vermedik. Geldiğimiz noktada, sahte dişhekimini diye tabir ettiğimiz kesim yok olmasa da sayıları göz-

le görülür şekilde azalmıştır. Tabii burada Sağlık Bakanlığı'nın yoğunlukla açtığı ADSM'lerin de etkisini göz ardı edemeyiz.

TDB olarak verdiğimiz mücadeleler sonucunda sahte dişhekimlerine 2 ila 5 yıl hapis cezasının yasallaşması da sayılarının azalmasında etkili olmuştur. Yakın tarihte bu kanunla ilgili olarak bir milletvekilinin cezanın indirmesi için bir yasa teklifi hazırlayıp komisyona getireceğini öğrendik ve bu milletvekili ile görüşüp yasa tasarısı hakkında olumsuz görüş bildirerek tasarının iptal edilmesini sağladık.

Sağlıkta insan gücü planlaması TDB'nin kuruluşundan beri en çok vurgu yaptığı konular arasında yer alıyor. Siz de bu konuda oluşturulan Komisyonun sorumlusunuz? Çalışmalarınızla ilgili biraz bilgi verebilir misiniz?

İnsan gücü planlaması, her konuda yapılması ve devlet tarafından en üst düzeyde planlanarak ciddiyetle ele alınması gereken, ülkenin, insanların ve mesleklerin geleceğini refahını ilgilendiren en önemli konulardan biridir. Maalesef ülkemizde bu konuya gerekli önemin verilmediği düşüncesindeyim.

Geçtiğimiz yıl yayımladığımız bu grafik 2023'e kadar ulaşılacak dişhekimi sayısını ve dişhekimine başvuru sıklığının 0,9 olarak devam etmesi durumunda yeterli olacak dişhekimi sayısını gösteriyordu. Fakülteler açılırken insan gücü planlamasının hiç dikkate alınmadığını gösteren bu tablo geçen bir yılda daha da kötüleşti. Yıllık 2500 olarak hesapladığımız kontenjan sayısı bu yıl 3 bine ulaştı!

öğretim elemanlarıyla eğitim vermeye çalışan donanımı eksik kliniklerle fakülteler açılmaktadır. Bu fakültelerden yeterli donanım ve bilgiye sahip alanında uzman hekimlerin mezun olmasını beklemek bana göre ütopyadır.

Planlama içerisinde öncelikli olarak ele alınması gereken konulardan biri de uzman hemşire, diş teknisyeni ve teknik eleman yetiştirilmesidir. Bu, dişhekimli-

ya çalıştık.

Her şeyi kişinin tek başına değiştirebilmesi tabii ki mümkün olamıyor. Hani anlatılan bir anekdot vardır, ondan yola çıkarak dile getireyim: Karıncaya sormuşlar 'nereye gidiyorsun' diye, 'yangın var, onu söndürmeye' demiş. 'Bu kadar cık suyla o yangını söndüremezsin' demişler; 'olsun' demiş, 'en azından tarafım belli olsun'.

'TDB'nin kuruluşundan beri süregelen ve taviz vermeden yürütülen sahte dişhekimlerine yönelik çalışmalar yıllar içinde başarı sağladığımız konuların başında gelmektedir.'

Geniş bir konu olmasından dolayı bir kaç örnekle sayılara boğmadan somut hale getirmek istiyorum. Dişhekimliği mesleğinin, hükümet tarafından planlama yapılmadan meslek örgütümüze sorulmadan günübirlik politikalarla yürütüldüğünü gözlemlemekteyim. Şu anda mevcut açılmış dişhekimliği fakültesi sayısı 61. Bu açılan fakültelerin hangi planlamaya göre açıldığı belli değildir. Fakültelerin açılmasında bölgelerin duyduğu ihtiyaçtan ziyade, bölge milletvekillerinin seçmenlerine 'çalışıyoruz' mesajı verme düşünceleri daha ön plandadır.

Bunun sonucunda fiziki şartları uygun olmayan binalarda, sayıca yetersiz

ğinin daha sağlıklı yürütülmesine büyük katkı sağlayacaktır. Bu açığın kapatılması için bu alanda çalışmalar titizlikle yürütülmelidir.

Oda ve TDB çalışmalarında en çok mutlu olduğunuz ya da en çok değiştirmek istediğiniz noktalardan biraz bahsedebilir misiniz?

Uzun süredir bu kurumlarda büyük bir keyif ve onurla çalışıyorum. Samsun'da arkadaşlarımla birlikte uyumlu ve güzel çalışmalara imza attık. Oda'nın binasını satın aldık, mesleğimizde uygulanan yanlış devlet politikaları veya mesleki uygulamalarda sesimizi duyurma-

En azından üretken olmak toplum için, halk sağlığı için çalışmak, bir şeyleri tam değiştiremesek de bunun mücadelesini vermek, oturduğun yerden şikâyet etmek yerine çözüm üretmeye çalışmak; bunlar beni mutlu ediyor. Mücadeleci bir yapım var, haksızlığa tahammül edemeyen, bu kurumlardaki gerçekleştirdiğim çalışmalarla tarafımı belli ediyorum ben de.

Değiştirmek istediğim şeye gelince, sağlık alanında siyasi çıkar amaçlı değil, gerçekten halkın ihtiyaçlarına karşılık verecek, alanında uzman kişilerin hak ettiği çalışma koşulları ve ihtiyaçları gözetilerek gerçek bir devletçilik politikasıyla gerçekleştirilmesini isterdim. <

Uluslararası İstanbul Laser Kongresi

İstanbul, dünyanın önde gelen diş laseri kullanıcılarını ağırladı.

Dünyanın dört bir tarafından katılımcı dişhekimi ve bilim insanının katılımıyla Uluslararası İstanbul Laser Kongresi, 6-7 Kasım 2014 tarihlerinde Taksim The Marmara Otel'de yapıldı.

Organizasyonunu Dentsem'in yaptığı Kongre'nin ana sponsoru dünyanın en büyük laser üreticilerinden biri olan Biolase'in Türkiye Distribütörü Unimed firmasıydı. Kongreye, Dişhekimliği Lazer Akademisi Derneği (DİLAD), World Clinical Laser Institute (WCLI) ile Aachen Üniversi-

tesi Laser Araştırma Merkezi (AALZ) de destek verdi.

14'ü yabancı 21 konuşmacısının sunum yaptığı etkinliği yine 120'si yabancı 320 dişhekimi izledi. Katılımcılar, dişhekimliğinin hemen hemen tüm alanlarında kullanım alanı olan dental lazer sistemleri ve bu sistemlere ait güncel yaklaşımların klinik ve akademik açıdan tartışıldığı bir program izledi.

Laser Workshop

Kongre süresince Unimed firması, isteyen katılımcılara bir Laser Workshop imkanı sundu. Katılımcılar Waterlase sert doku laser cihazı ve Epic Model diyod yumuşak doku lazer cihazlarını çekilmiş dişler ve değişik yumuşak doku örneklerinde deneme imkanı buldular. Laser cihazlarını ellerine alarak bu değişik doku kaldırma hissini deneyimlediler.

kredilendirilen etkinlikler

SDE Yüksek Kurulu'nun Kasım 2014 tarihli toplantılarında değerlendirilen etkinlikler:

KURUM	ETKİNLİK KONUSU	TARİH	İLETİŞİM
Aydın Dişhekimleri Odası	Bilimsel Etkinlik Kasım 2014	22 Kasım 2014	Tel: 0256. 213 56 99
Kocaeli Dişhekimleri Odası	Bilimsel Etkinlik Kasım 2014	22 Kasım 2014	Tel: 0262. 321 02 77
Samsun Dişhekimleri Odası	106.Yıl Bilimsel Programı	22 Kasım 2014	Tel: 0362. 435 44 78
Çanakkale Dişhekimleri Odası	24.Bilimsel Sempozyum	22 Kasım 2014	Tel: 0286. 214 10 44
Antalya Dişhekimleri Odası	22 Kasım Dişhekimliği Sempozyumu	22 Kasım 2014	Tel: 0242. 237 52 52
Uşak Dişhekimleri Odası	Afyon'da Büyük Buluşma	22 Kasım 2014	Tel: 0276. 224 13 32
Tekirdağ Dişhekimleri Odası	Trakya Güz Sempozyumu	22-23 Kasım 2014	Tel: 0282. 263 54 55
Trabzon Dişhekimleri Odası	Dişhekimliğinde Seri Konferanslar Kasım 2014	23 Kasım 2014	Tel: 0462.231 47 70
İstanbul Dişhekimleri Odası	Bilimsel Toplantı Kasım 2014-2	26 Kasım 2014	Tel: 0212. 296 21 05-06
Eskişehir Dişhekimleri Odası	Kasım Sempozyumu 2014	26 Kasım 2014	Tel: 0222. 233 95 49
İzmir Dişhekimleri Odası	21.Uluslararası Bilimsel Kongre ve Sergisi	28-30 Kasım 2014	Tel: 0232. 461 21 52
Elazığ Dişhekimleri Odası	Bilimsel Toplantı	7 Aralık 2014	Tel: 0507. 7020782

Prof. Norbert Gutknecht:

'Lazer kullanımını iyi bir eğitimle birlikte yayımlmalı'

Geçtiğimiz 6-7 Kasım'da İstanbul'da yapılan Uluslararası Lazer Kongresi için Türkiye'ye gelen Prof. Norbert Gutknecht'le lazerin dişhekimliğinde kullanım alanları ve avantaj-dezavantajları üzerine oldukça faydalı bir sohbet yaptık.

Türkiye'ye tekrar hoş geldiniz. Kendinizden biraz bahsedermisiniz?

Aachen Üniversitesi'nde tam zamanlı öğretim üyesiyim. Muayenehanem yok, üniversitede hem eğitim veriyorum, hem hasta bakıyoruz. Tedavi, periodontoloji ve koruyucu dişhekimliğini içeren bölümdeyim. Aynı zamanda mezuniyet sonrası eğitimlerden sorumluyum. Tıp ve dişhekimliği eğitimi gördüm. Güney Afrika'da Johannesburg'da

çalıştım, yüksek lisans derecemi San Francisco'dan aldım. Farklı üniversitelerde misafir öğretim üyesiyim; Tokyo, Sao Paulo, Nice. Türkiye'de de Bezmialem Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesiyim. Almanya'daki Dişhekimliğinde Lazer Derneği'nin başkanıyım. Almanya Dişhekimliği Birliği'nde de Yönetim Kurulu üyesiyim. Dünya Lazer Birliği'nin de başkanıyım. Bazı önemli dergilerin editörüyüm, yaklaşık 160 tane de makalem var.

Lazerin dişhekimlerine temel faydalarından biraz bahsedermisiniz?

Burada lazerin dişhekimliğinde farklı branşlardaki uygulamalarından bahsetmek lazım. Öyle alanlar var ki geleneksel tedavilerin yerine kullanılabilir. Öyle alanlar da var ki geleneksel tedavi konseptinin içine lazeri entegre edebiliyoruz. Kapsamı biraz daha daraltırsak, örneğin cerrahide herhangi bir yardımcı olmadan sadece lazer kullanarak cerrahi yapabiliriz, yumuşak doku cerrahisi. Bu bize kanamasız bir cerrahi sağlar, çabuk yara iyileşmesi sağlar, ameliyattan sonra daha az ağrı duyulmasını sağlar, hastanın yüzü de daha az şişer.

Peki ya sert doku?

Dişhekimliğinin temel konusu sert doku tedavileridir. Pulpaya yakın olsa bile pulpayı irrite etmeden çürüğü temizleyebiliriz. Bu özellikle enjeksiyondan, iğneden korkan çocukların ve dişhekimini fobisi olan yetişkinlerin tedavisini de kolaylaştırır. Lazer, seçici olarak diş çürüğünü temizleyen tek teknolojidir.

Periodontolojide örneğin, lazeri tüm tedavi konsepti içine entegre ediyoruz: Başlangıç için konvansiyonel tedaviye yani diş taşı temizliğine de ihtiyacımız var. Bunu geleneksel olarak yapıyoruz fakat daha sonra enfekte dokuyu kaldırmak ve bakteri eliminasyonunu sağlamak için lazeri entegre ediyoruz.

Benzer bir durum endodontik tedavide de söz konusu. Kanalı geleneksel aletlerle genişletiyoruz, yüzeydeki enfekte dokuyu temizlediğimiz gibi diş içerisine penetre olmuş bakterileri de elimine edebiliyoruz. Bu bize daha yüksek başarıyı getiriyor.

Burada hangi lazerin hangi vakada uygulanması gerektiğini bilmek, bunun eğitimi önemli. Bu teknoloji temel dişhekimliği eğitimi içerisinde yok. Bunu bilmiyorum, öğrenmek istiyorum demek bir ayıp değil; bir profesör için de bir dişhekimisi için de...

Basın toplantısında 24 yıldır lazerle ilgili çalıştığınızı söylediniz. Çok da kısa bir süre sayılmaz, gelişmiş ülkelerde bile neden lazer hala müfredat içine alınmış değil?

Bazı araştırma aşamalarını bitirdikten sonra hastalarda kullanmaya başladık. 24 sene önce tek bir endikasyonumuz vardı, sadece endodontide kullanabiliyorduk. Araştırmalar sonucu bilgimizi güçlendirdik, tedavi protokolleri geliştirdik. Daha sonra da bunu tedavi konseptlerimizin içine entegre ettik.

Müfredata alınmamasıyla ilgili temel mesele şu: Eğitmek, öğretmek istiyorsam önce kendim öğrenmeliyim. Eğitilmek istemeyen biri eğitilemez. Ben üniversitede tam zamanlı profesörüm, profesörlerin 'ben bilmiyorum' demesi çok

Prof. Gutknecht'le söyleşimizi Bezmialem Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi öğretim üyesi Prof.Dr. Aslıhan Üşümez'in yardımıyla gerçekleştirdik.

diğini kabul etmesi, eğitim almayı kabul etmesi çok önemli bir meziyet. Ümit ediyorum zaman içerisinde genç profesörler de öğrenecekler ve eğitimde etkili olacaklar. Görebiliyorum ki Türkiye bu yönde iyi bir yolda.

Gelişmiş ülkelerde ve diğer ülkelerde lazerin yayılma hızını nasıl görüyorsunuz?

Yeterli değil, ben daha hızlı yayılmasını tercih ederim. Fakat şunu söylemem lazım; eğitimle birlikte gelişmeyip sadece lazer satışlarının artması şeklinde bir yayılma olması benim açımdan tercih edilirdir bir durum değil. Tedaviyi iyi yapmayınca bir anlamı olmuyor. Sonra in-

yoruz. Lazer bunlardan daha yüksek teknolojiye sahip ve daha fazla bilgi gerektiriyor dolayısıyla.

Toplumun çok büyük bir kısmının konvansiyonel tedaviye ulaşmakta güçlük yaşadığı Türkiye gibi ülkelerde bir lüks gibi görülebilir mi lazer?

Bu çok güzel bir sosyal soru. Ben de Afrika'da farklı sosyal projelerde çalışıyorum. Her yere yüksek teknoloji götürülemeyiz tabii. Afrika'nın, Almanya'nın veya Türkiye'nin uç kesimlerine yüksek teknolojiyi götürmemiz zor. Fakat lazerin diğer yüksek teknoloji ürünlerine göre şöyle bir avantajı var: Sadece küçük bir elektrik kaynağı olsa çalışacak. Afrika'da görüyorum büyük yük apsellerle geliyor insanlar. Röntgeniniz yok, anesteziniz yok, hiçbir şeyiniz yok. Bistüriyle çalışacaksınız, materyal enfekte olacak. Oysa küçük bir lazerle güzel bir kesi yaparsınız, apseyi temizlersiniz, ağızda pek çok tedaviyi yapabilirsiniz. Lazer iyi bilinirse çok ucra yerlerde de insanlara faydalı olabilir. Bu

"Lazer daha hızlı yayılmalı. Fakat, eğitimle birlikte gelişmeyip sadece lazer satışlarının artması şeklinde bir yayılma benim açımdan tercih edilir bir durum değil. Tedaviyi iyi yapamayınca bir anlamı olmuyor. Sonra insanlar diyecek ki 'lazer işe yaramıyor'."

zordur. 'Ben bir yerde okudum, bu iyi değil' deyip çıkıyorlar işin içinden.

15 senedir özel bir konu olarak **Alman Dişhekimleri Birliği**'ne bunu sokmaya çalışıyorum. Artık birçok üniversite araştırmaya başladı, bundan sonra ümit ediyoruz ki öğretmeye de başlayacaklar. Burada yanımda duran **Prof.Dr. Aslıhan Üşümez** çok önemli bir örnek. Almanya'da **Aachen**'da master programında öğrencimdi ve görüyorsunuz şu anda eğitimde beraber çalışıyoruz. 'Ben profesörüm, her şeyi biliyorum' demedi, Almanya'ya geldi ve bu yüksek lisans programını tamamladı. İnsanın bilme-

sanlar diyecek ki 'lazer işe yaramıyor'. Satışlar eğitimle paralel giderse çok iyi bir zeminimiz olacak.

Dişhekimlerinin lazer konusunda çekinceleri var mı hâlâ?

Lazer oturmuş bir teknoloji. İleriye bakan bir dişhekimisi lazerin etrafından dolayıp gidemez. Eğer gerçekten tedavisini geliştirmek istiyorsa bunu kendisiyle tartışmalı. Öğrenmeye başlarsa faydalarını görecek. Bu onun için yüksek teknoloji bir dişhekimisi olma basamağıdır.

Bugün implantolojiden, CAD/CAM'den, dijital teknolojiden konu-

yönüyle sosyal faydaları olacak bir sistem olarak da düşünülebilir.

Sterilizasyon ihtiyacı yok mu?

Şu anlamda söylüyorum; lazerle bir dokuyu kestiğiniz zaman kesilen doku bölgesi sterildir. Çünkü bir alet alıp oraya kontamine etmiyorsunuz, ışıkla dokunmadan kesi yapıyorsunuz. Böylece kesilen bölge siteril bir bölge, bunun üzerine yapılan tedaviler steril bir alanda oluyor. El aleti kullandığımızda enfekte alanlar oluyor ama lazerle kesi yaptığınızda dokunmadan kestiğiniz için temiz bir alan oluşur.

Endodontik Tedavili Posterior Dişlerin Restorasyonu Post gerekli mi?

Endodontik tedavili dişlerin (E.T.D) restorasyonu klinisyenler için çok büyük bir sınavdır. Sadece restoratif dişhekimliği bilgisi değil, aynı zamanda endodonti ve periodontoloji bilgisini de gerektirmektedir.

Günümüzde, E.T.D'lere uygulanacak restoratif işlemler, halen, mevcut dataya göre bile çok net değildir ve optimal tedavi seçenekleri belirlenmeye çalışılmaktadır. E.T.D li dişler yapısal olarak, vital restore edilmemiş dişlerden farklıdır⁽¹⁾. Zaman içerisinde sıvı kaybına bağlı kururlar ve buna bağlı olarak dentinin kolajen yapısında değişiklikler ortaya çıkar. Bu sebeplerden dolayı E.T.D li dişler, vital dişlere oranla kırıklara daha çok maruz kalmaktadır⁽¹⁾. E.T.D kaybedilmesinin en büyük sebebi, ileri derecede madde kaybı ve uygulanan kötü restoratif işlemlerdir^(1,2). Endodontik giriş kavitesi sağlamak amacı ile uygulanan preparasyon işlemleri, dentin yapısında gerçekleşen değişikliklerden daha fazla kırıklara sebebiyet vermektedir (1). Yapılan preparasyon fonksiyon esnasında kuspal defleksiyonun artmasına, kusp kırıklarının artmasına ve restorasyon marjinal kenarlarında mikrosızıntının artmasına sebebiyet verir⁽¹⁾.

Kanal tedavili dişlerde, vital dişlere oranlara kırık insidansı daha fazladır⁽³⁾. Klinik çalışmalara bakıldığında, vital ve non-vital dişleri karşılaştırıldığı çalışmalarda, 18-23 sene sonunda endodontik tedavili dişlerin yüksek kırılma riski taşıdıklarını gözlemlenmiştir⁽⁴⁾. Bazı araştırmalarda E.T.D (%58) ile

vital dişler (%42) arasında benzer kırık oranları belirtilmiştir⁽⁵⁾. Valderhaug ve ark. yaptığı çalışmada 5 ila 25 sene sonunda vital ya da nonvital dişler arasında bir fark olmadığını söylemişlerdir⁽⁶⁾. Cinsiyete, yaşa, dişin lokalizasyonuna göre değişik oranlarda kırık insidansı gözlenirken, özellikle kayıp oranları kalan sert diş dokusu miktarına ve restorasyonun tipine bağlı olarak değişmektedir^(5,7). Erkeklerde bayanlara oranla 1.4 kat daha fazla oranda kırık gözlenmektedir⁽⁵⁾. E.T.D'li dişlerde, mandibular birinci büyük azı dişlerinin kırık oranı diğer dişlere oranla iki kat daha fazladır. Sonrasında maksiller birinci molar, maksiller birinci premolarlar (%12), maksiller ikinci premolar (%11) ve mandibular ikinci molar (%11) gelmektedir⁽⁵⁾. Kanal tedavili premolar dişlerin kırık oranı (%33), vital premolar dişlere oranla (%16) iki kat daha fazladır⁽⁵⁾.

Geriye kalan mevcut sert diş dokusu miktarı, kanal tedavili dişlerin prognozunu olumlu ya da olumsuz şekilde etkileyebilmektedir^(7, 8). İki ya da daha az mine duvarı kalmış dişlerde 5 sene sonunda survival oranı %50 iken, molar okluzal kaviteli bir dişte bu oran %78 lere çıkmaktadır⁽⁷⁾. MOD kavitelere kırılma dayanımı, okluzal kavitelere göre daha azdır⁽⁹⁾.

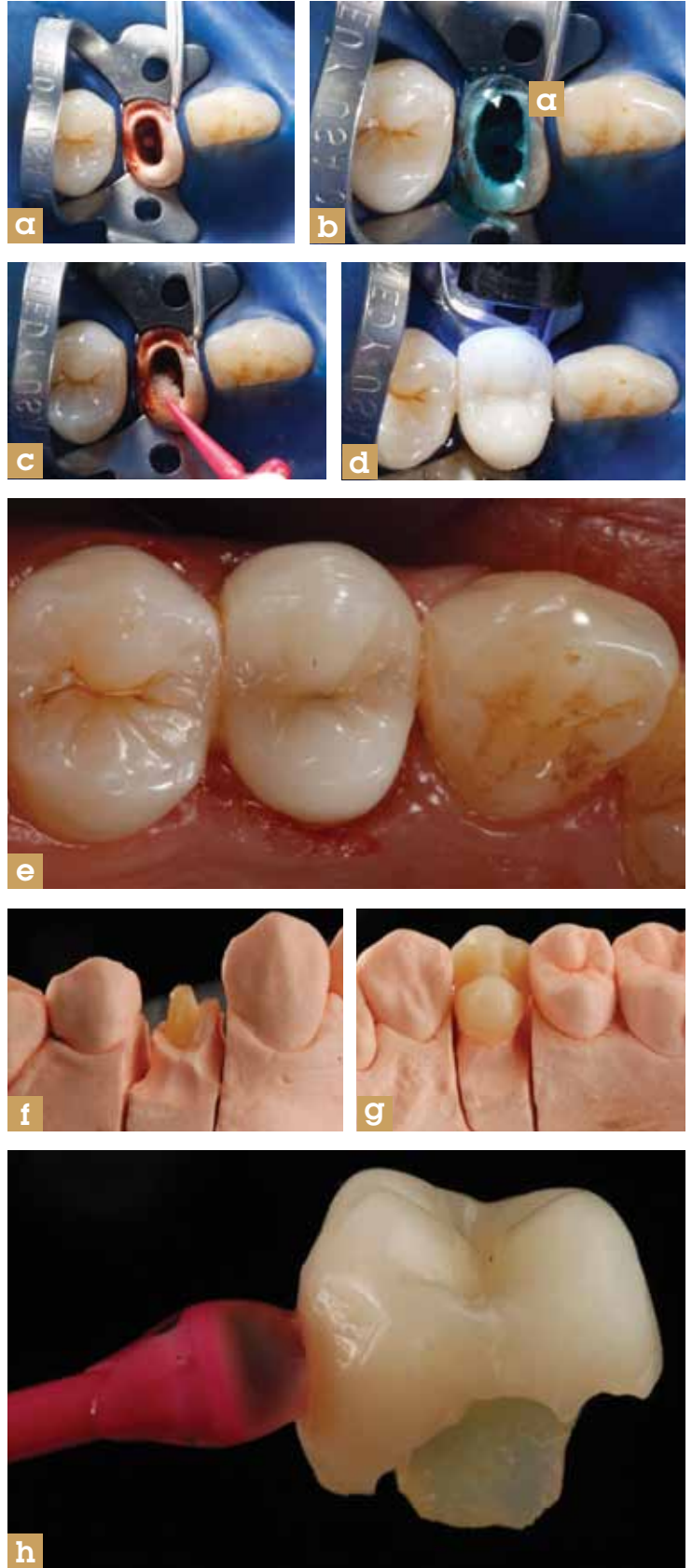
Ferrule Etkisi

Ferrule etkisinin kırılma dayanımı üzerine çok ciddi etkisi vardır. Ferrule diş dokusunu çevreleyen, köke paralel, 2 mm uzunluğunda, 1 mm genişliğinde diş

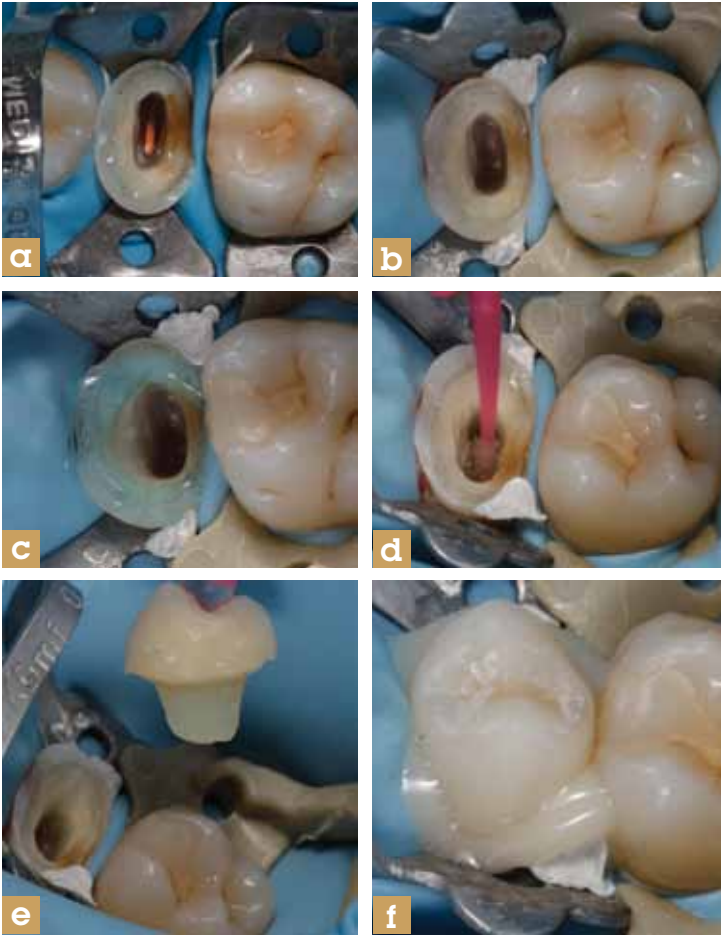
sert dokusudur, minimum 1.5 mm uzunluğunda ferrule bulunmalıdır^(10,11). Marginal kenarın üzerinde, en az 1mm dentin dokusunun bulunması kırılma dayanımını iki kat arttıracaktır⁽¹⁰⁾. Ferrule etkisi sağlandığı durumlarda, post uzunluğu ya da postun dizaynı ikincil önem arz edecektir⁽¹⁰⁾. Özellikle posterior bölgede okluzal kuvvetlerin dik gelmesi, molar dişlerin pulpa odasının geniş olması, endokoron gibi restorasyon tipleri sebebiyle, ferrule gerekliliği ortadan kalkmakta ve, ferrule etkisi anterior bölgeye kaydıçça daha fazla önem kazanmaktadır⁽²⁾. Tan ve ark. yaptıkları çalışmada, 2 mm uniform diş dokusunun kırılma dayanımını arttırdığını söylemişlerdir. Ayrıca uniform olmayan diş dokusu bulunduğunda, hiç diş dokusu olmayan gruba kıyasla daha yüksek kırılma dayanımı olduğunu gözlemlemişlerdir⁽¹¹⁾. Başka bir çalışmada sadece palatinal ferrule kalmış dişlerin kırılma dayanımının, labial ferrule kıyasla daha fazla kırılma dayanımına sahiptir⁽⁸⁾. Non-uniform ferrule bulunması (resim 1), hiç ferrule bulunmamasına oranla daha fazla kırılma dayanımına sahiptir⁽⁸⁾. Minimum bukkal dentin kalınlığının kırılma dayanımına etkisinin karşılaştırıldığı çalışmalarda karşılaştırıldığı çalışmalarda 1mm ya da daha fazla bukkal dentin kalınlığının kırılma dayanımını arttırmadığı gözlenmiştir^(10,12). Yeterli ferrule bulunmayan vakalarda, ferrule etkisi oluşturabilmek amacı ile ortodontik müdahalelerden ya da kuron boyu uzatma gibi tekniklerden faydalanılabilir. Fakat; ferrule boyunu uzatmak için uygulanacak girişimler kök boyunu kısaltmakta, estetik olmayan çıkış profilinin oluşmasına sebebiyet vermekte ve diş kayıplarının oluşmasına yol açabilmektedir⁽¹⁰⁾. Al-Hazaimeh ve ark. yaptıkları çalışmada; uygulanan kuvvetler sonucu, ferrule bulunmayan ve prefabrike-post yada kompozit kor ile restore edilmiş dişler (1218N) ile ferrule bulunan dişler (1407N) ile karşılaştırıldığında herhangi bir farklılık gözlenmediğini belirtmişlerdir⁽¹³⁾.

Tüberkülleri Restorasyona Dahil Edilmesi

Özellikle MOD kaviteye sahip molar ve premolar dişlerin kırık oranının çok fazla olması sebebiyle, tüberküllerin restorasyon sınırlarının içerisine dahil edilebileceği bir preparasyon dizaynı, dişin direncini pozitif yönde arttırmaktadır. Aquilino ve ark. yaptıkları çalışmada, kanal tedavisi sonrası kuron uygulanmamış dişlerin, kuron uygulanmış dişlere kıyasla 6 kat daha fazla kayıp oranları gösterdiği gözlenmiştir⁽¹⁴⁾. Altın, seramik ve kompozit rezin onlay ya da overlaylerin kullanılması kanal tedavili bir diş için destek ve koruma sağlayabilmektedir⁽¹⁴⁾. Ayrıca bazı araştırmalarda, üç yıl sonunda cusp coverage ile fiber post ve direkt kompozit uygulanmış dişlerin >

Resim-1 a, b, c, d, e, f, g, h Aşırı madde kaybı mevcut olan sol üst premolar diş (Resim 1a), endokoron için preparasyon tamamlandıktan sonra, yarım kaşık ölçü alındı ve modeller hazırlandı, hazırlanan modeller üzerinde ever X posterior yardımı ile önce bir kor oluşturulup, daha sonra kompozit tabakalar halinde uygulandı (resim f,g). Restorasyonun cila işlemleri sonrası ve simantasyon öncesi görüntüsü (resim h). Daha sonra adeziv prosedürler uygulandı, Gradia core dualcure adeziv sistem uygulandıktan sonra (resim b,c), G-CEM LinkAce dualcure rezin sima yardımı ile restorasyonun simantasyonu tamamlandı.

Resim-2 a, b, c, d, e, f.: Aşın madde kaybı olan premolar dişte endokuran uygulaması.

Resim-3 a, b, c, d: E.T. molar ve premolar dişlerin overlay ve endokuron ile restorasyonu. Endodontik tedavinin tamamlanmasının ardından izolasyon tekrardan sağlanıp tedavi süreci devam ettirildi, adeziv uygulamalarda en önemli kriterlerden biri izolasyonun sağlanmasıdır (Resim 3a). pulpa odası ve dentin yüzeyinde bir miktar preparasyon yapıldıktan sonra tüm dentin yüzeyi akışkan bir kompozit ile kaplandı, immediate dentin sealing uygulandı (resim 3b). Preparasyon (resim 3c) tamamlandıktan sonra ölçü aşamasına geçildi. Premolar dişte endokuran molar dişte overlay simantasyonu yapıldı (resim 3d).

metal seramik kuronlar ile karşılaştırılmasında herhangi bir farklılık gözlenmemiştir⁽¹⁵⁾.

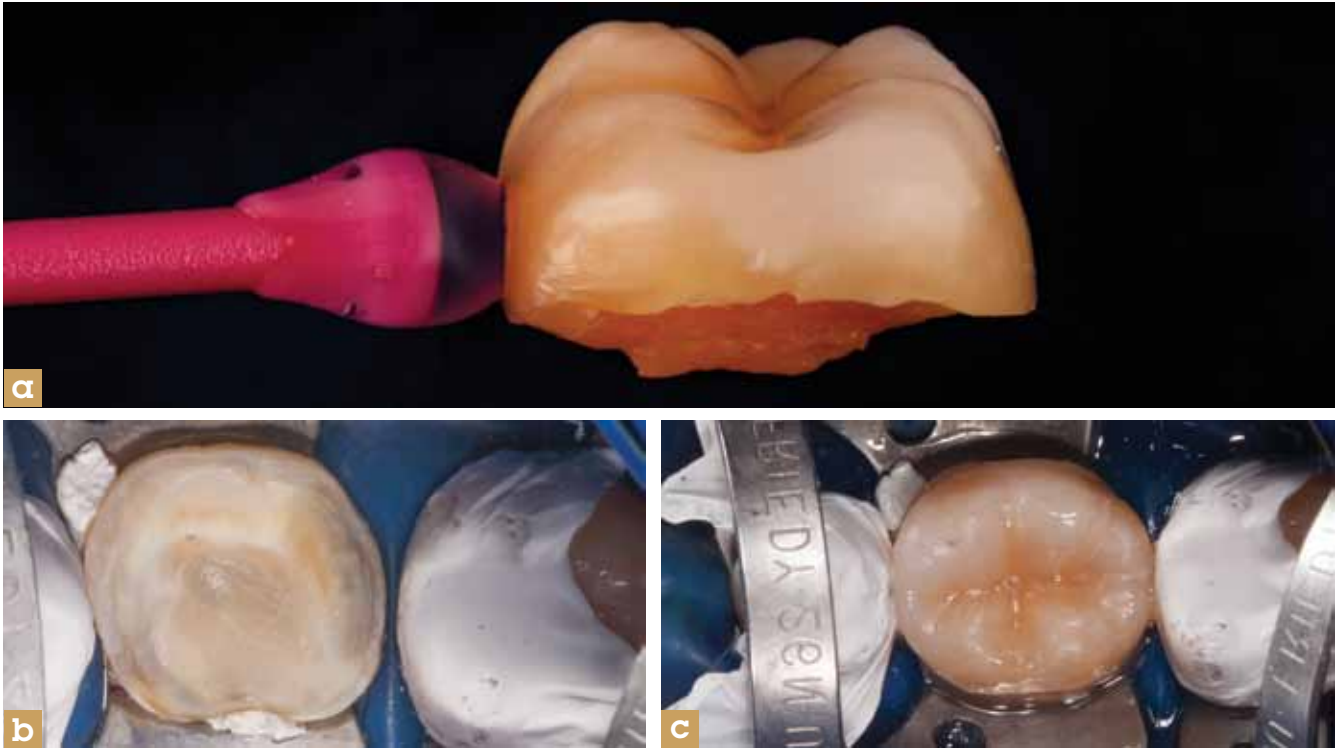
Post tercihi

Büyük oranda madde kaybı olan dişlerde, restorasyonun geri kalan dentin dokusuna retansiyonu problemlidir ve kök kanal retansiyonlu restorasyonların gerekliliği ortaya çıkabilir⁽²⁾. Uzun yıllar döküm post-kor materyalleri kullanılmıştır. Döküm materyallere alternatif olarak, prefabrike postlar, fiber postlar ya da kompozit korlar farklı tedavi alternatifleri olarak ortaya çıkmıştır ve klinik koşullar içerisinde (Chair side) tamamlanabilir⁽²⁾. Farklı mekanik özelliklere sahip iki materyale birleştirildiğinde, stres, daha zayıf materyallerde yoğunlaşmaktadır^(2,17). Özellikle bu durum, mekanik olarak doğal dişten daha kuvvetli olan metal ve zirconia postlarda daha sıklıkla gözlenir^(2,16,17). Bu sebeple fiber postlar geliştirilmiştir. Fiber postların elastik modülü dentine çok yakındır: Dentin(18GPa), Fiberpost (20GPa), Metalik post (200GPa) elastik modülüne sahiptir⁽²⁾. Bu yakınlık, streslerin mevcut kök yapısı içerisinde absorpsiyonunu ve uniform şekilde dağılmasını sağlamaktadır^(2,17). Dietschi ve ark. yaptıkları araştırmada; metal, fiber ya da seramik postlar ile kompozit kor materyalleri kullanmışlar ve değişken oranlarda interfasiyal defektler gözlemlemişlerdir. Daha rijit olan seramik ve metal postlar, dentin-post ya da dentin-kor arayüzünde yüksek oranda aralanmalara sebebiyet vermektedir. Ayrıca, rijit postların kullanılması, katastrofik kırıklara eğilimi artırmaktadır⁽²¹⁾.

Adeziv materyallerdeki gelişmeler ve efektif adeziv tekniklerin uygulanması sonucu artık post materyallerinin de retansiyon ve direnç artırıcı etkisi tekrardan sorgulanır hale gelmiştir⁽¹⁷⁾. E.T.D'li premolar dişlerin kırılma dayanımının karşılaştırıldığı çalışmalarda, premolar dişlerde fiber post uygulamasının stres dağılımını arttırdığı ve böylece kırılma dayanımının arttığını söyleyen çalışmalar mevcuttur^(17,18). Diğer araştırmalarda ise, post uygulanan ETD'li dişler ile post uygulanmayan ETD'li dişler arasında bir farklılık gözlenmemiştir^(19,20). İn vitro çalışmalarda göstermiştir ki; post kullanımının, kırılma dayanımını artırmadığı, stres dağılımına minör düzeyde pozitif katkısı bulunduğunu belirtmiştir^(2, 19,20).

Kor yapımı

Kor yapımı için en popüler restorasyon materyallerinden biri kompozittir. Post materyallerine ve kalan mevcut diş dokusuna kolayca tutunabilir. Yüksek gerinim kuvvetine, düşük çözünmeye, düşük elastik modülüne sahiptir⁽²⁾. Polimerizasyon- >

Resim-4 a, b, c: Aşın kuron harabiyeti olan alt birinci molar dişte overlay uygulaması . Model üzerinde hazırlanmış Gradia overlay (resim 4a). Simantasyondan önce izolasyon uygulandı (resim 4b) ve overlay simantasyonu gerçekleştirildi (resim4c).

dan hemen sonra prepare edilebilir⁽²⁾. Polimerizasyon büzülmesi ve su emilimine bağlı hidroskopik ekspansiyon ve uygulama esnasında yapı içerisinde hava kabarcıkları, dezavantajları olarak sayılabilir⁽²⁾. Sadece kompozit kor uygulaması molar dişlerde başarılı sonuçlar ortaya çıkarırken (%87-95), premolar dişlerde aynı efektif etkiyi yaratamayabilmektedir (%67)⁽¹⁷⁾. Bu sebeple anterior ya da premolar dişlerde büyük defektlerin bulunduğu durumlarda post uygulaması sadece retansiyonu sağlamakla kalmayacak, dişlerin direncini optimize ederek, oluşan streslerin kök boyunca dağılmasına olanak sağlayabilecektir⁽¹⁷⁾.

Endokuronlar

İlk olarak Pissis tarafından 1995 yılında tanımlanmış, fakat kesin olarak 1999 yılında Mörmann tarafından endokuron olarak isimlendirilmiştir⁽²²⁾. Endokuronlar, makro-mekanik ya da mikro-mekanik retansiyon sonucu pulpa odasının içerisinden ankraj sağlayan monoblok seramik ya da kompozit yapılarıdır. Aşırı madde kaybı olan molar ve premolar dişlerin restorasyonu amacı ile kullanılmaktadır^(22, 23). Endokuronlar sayesinde post simantasyonu, kor yapımı, geçici kuron yapımı, kuron boyu uzatma gibi birçok klinik aşama ortadan kalmaktadır⁽²³⁾. Lin ve ark. seramik endokuronlar ile klasik kuron uygulanmış dişleri karşılaştırdıkları araştırmada, iki grubun aynı performansı gösterdiklerini belirtmişlerdir⁽²⁴⁾.

KAYNAKLAR:

1. Richard S. Schwartz, James W. Robbins. Post Placement and Restoration of Endodontically Treated Teeth: A Literature Review. *JOURNAL OF ENDODONTICS*. VOL. 30, NO. 5, MAY 2004
2. Maciej Zarow, Walter Devoto, Monalds Saracinelli. Reconstruction of Endodontically Treated Posterior Teeth—with or without Post? Guidelines for the Dental Practitioner. *THE EUROPEAN JOURNAL OF ESTHETIC DENTISTRY VOLUME 4 • NUMBER 4 • WINTER 2009*
3. Adriana Claudia Lapria Faria, Renata Cristina Silveira Rodrigues, Rossana Pereira de Almeida Antunes, Maria da Gloria Chiarello de Mattos, Ricardo Faria Ribeiro. Endodontically treated teeth: Characteristics and considerations to restore them. *Journal of Prosthodontic Research* 55 (2011) 69–74
4. Palmqvist S, Swartz B. Artificial crowns and fixed partial dentures 18 to 23 years after placement. *Int J Prosthodont* 1993;6:279–285.
5. Chiu-Po Chan, DDS, Chun-Pin Lin, DDS, MS, PhD, Shih-Chang Tseng, DDS, c and Jjiang- Huei Jeng, DDS, PhD. Vertical root fracture in endodontically versus nonendodontically treated teeth. *Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod* 1999;87:504-7.
6. Valderhaug J, Jokstad A, Ambjørnsen E, Norheim PW. Assessment of the periapical and clinical status of crowned teeth over 25 years. *J Dent* 1997;25: 97–105.
7. Nagasiri R, Chitmongkolsuk S. Long-term survival of endodontically treated molars without crown coverage: a retrospective cohort study. *J Prosthet Dent* 2005;93(2):164–70.
8. Clarisse C. H. Ng, Herman B. Dumbrigue, Manal I. Al-Bayat, Jason A. Griggs, Charles W. Wakefield. Influence of remaining coronal tooth structure location on the fracture resistance of restored endodontically treated anterior teeth. *J Prosthet Dent* 2006;95:290-6.
9. Steele A, Johnson BR. In vitro fracture strength of endodontically treated premolars. *J Endod* 1999;25(1):6–8.
10. N. R. Stankiewicz, P. R. Wilson. The ferrule effect: a literature review. *International Endodontic Journal*, 35, 575-581, 2002
11. Tan PLB, Aquilino SA, Gratton DG, Stanford CM, Tan SC, Johnson WT, et al. In vitro fracture resistance of endodontically treated central incisors with varying ferrule heights and configurations. *J Prosthet Dent* 2005; 93(4):331–6.
12. Ramiro Rocha Barcellos, Débora Pereira Diniz Correia, Ana Paula Farina, Marcelo Ferraz Mesquita, Caio Cezar Randi Ferraz, Douglas Cecchin. Fracture resistance of endodontically treated teeth restored with intra-radicular post: The effects of post system and dentine thickness. *Journal of Biomechanics* 46 (2013) 2572–2577
13. Al-Hazaimeh N, Gutteridge DL. An in vitro study into the effect of the ferrule preparation on the fracture resistance of crowned teeth in incorporating prefabricated post and composite core restorations. *International Endodontic Journal* 2001 34, 40-6.
14. Steven A. Aquilino, Daniel J. Caplan. Relationship between crown placement and the survival of endodontically treated teeth. *J Prosthet Dent* 2002;87:256-63
15. Mannocci F, Bertelli E, Sherriff M, Watson TF, Ford TRP. Three-year clinical comparison of survival of endodontically treated teeth restored with either full cast coverage or with direct composite restoration. *J Prosthet Dent* 2002;88(3):297–301.
16. Giovanni Tommaso Rocca, Ivo Krejci. Crown and post-free adhesive restorations for endodontically treated posterior teeth: from direct composite to endocrowns. *Eur J Esthet Dent* 2013;8:156–179.
17. Konrad Meyenberg. The ideal restoration of endodontically treated teeth – structural and esthetic considerations: a review of the literature and clinical guidelines for the restorative clinician. *Eur J Esthet Dent* 2013;8:238-268.
18. Ferrari M, Cagidiaco MC, Grandini S, De Sanctis M, Goracci C. Post placement affects survival of endodontically treated premolars. *J Dent Res* 2007;86:729-734.
19. Şükran Bolay a, Elif Öztürk a, Behram Tuncel b, Atilla Ertan c. Fracture resistance of endodontically treated teeth restored with or without post systems. *Journal of Dental Sciences* (2012) 7, 148e153
20. Barattieri LN, De Andrada MA, Arcari GM, Ritter AV. Influence of post placement in the fracture resistance of endodontically treated incisors veneered with direct composite. *J Prosthet Dent* 2000;84:180-184.
21. Didier Dietschi, Olivier Duc, Ivo Krejci, DMD, Avishai Sadan, Biomechanical considerations for the restoration of endodontically treated teeth: A systematic review of the literature, Part II (Evaluation of fatigue behavior, interfaces, and in vivo studies) *VOLUME 39 • NUMBER 2 • FEBRUARY 2008*
22. GISLAINE ROSA BIACCHI, BEATRIZ MELLO, ROBERTA TARKANY BASTING. The Endocrown: An Alternative Approach for Restoring Extensively Damaged Molars. *J Esthet Restor Dent* 25:383–391, 2013)
23. GT Rocca, N Rizcalla, I Krejci. Fiber-Reinforced Resin Coating for Endocrown Preparations: A Technical Report. *Operative Dentistry*, 2012, 38-2.
24. Lin C-L, Chang Y-H, Chang C-Y, Pai C-A, Huang S-F. Finite element and Weibull analyses to estimate failure risks in the ceramic endocrown and classical crown for endodontically treated maxillary premolar. *Eur J Oral Sci* 2010; 118: 87–93

“1950’lerde bile üniversite daha özgürdü”

Bilimsel dışhekimliğinin 106. yılını kutlarken bugüne gelmemizde en büyük paya sahip hocalarımızı ziyaret edip hem bugüne de ışık tutacak anılarını hem de dışhekimliği üzerine değerlendirmelerini dinledik. İstanbul Üniversitesi Dışhekimliği Okulu’na 1951’de giren ve 63 yıldır bu camianın bütün serüvenini bilen hocamız Prof.Dr. Nedret Gürsoy akademik özgürlük açısından üniversitenin geriye gittiğini düşünüyor.

Kendinizden biraz bahsedermisiniz hocam?

Ayvalık’ta doğdum, 1931 doğumluyum. Aslında annem Malatyalı, babam Orta Anadolu ama ben kendimi hep Ayvalıklı gibi hissederim. 13 yaşına kadar Ayvalıkta büyüdüm. Ortaokul ikinci sınıfa geçtiğim sene ailece İstanbul’a geldik. 1944 yazıydı, savaş zamanı, karartma falan vardı geceleri...

Babanızın görevi neydi?

Babam ‘dişçi’dir, dişhekimisi değil ama, permili dişçidir. O zamanlar üniversiteye girmek için lise bitirmek de şart değilmiş,

İstiklal Savaşı’na katılmış gençlere istedikleri fakültelere girmek hakkı verilmiş. Babam o zaman ‘siz bana permi vermeyin, ben okuyayım’ demiş ama ‘yok’ demişler, ‘sen iyisin, al belgeni git.’

Liseyi nerede okudunuz?

İstanbul Lisesi’nde. Sonra da dişhekimliğine girdim, 1950-51 yılı olması lazım. O zaman fakülte de değildik. Benim diplomamda şöyle yazar: İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Dışhekimliği Diploması.

İstanbul Üniversitesi’nde en yüksek puanı dışhekimliği isterdi çünkü yalnızca 60 kişi alırdı senede.

Siz başladığınızda Kantorowicz ayrılmış mıydı?

Kantorowicz ayrılmıştı ama onun kurduğu düzen devam ediyordu. fakülte o zaman dört enstitüden, -enstitü denirdi kürsü denmezdi- oluşuyordu. Cerrahinin başında Ziya Bey diye biri vardı, doktoru o, dişhekimisi değildi. İki tane doçent vardı yanında birisi Şevket Tagay, birisi de Feruh Bey. Protez enstitüsünde yine Rüştü Önel diye bir profesör ve doçent olarak da Feyzullah Bey (Doğruer) ve Lemi Belger vardı. Sadece tedavide iki profesör vardı, Suat İsmail Gürkan ve Pertev Ata. Ortodontide profesör olarak sadece Orhan Okyay vardı.

Öğrenciliğinizdeki şartlar nasıldı?

Eğitim dört seneydi o zaman. Ortodonti üçüncü ve dördüncü sınıflarda okunurdu. Hoca olarak Orhan Okyay vardı. Orhan Okyay da aslında bence -şimdi diyebilirsiniz ki senin hocan olduğu için hissi konuşuyorsun- bizim dışhekimliği okulunun en halis, en makbul üniversite hocasıydı. İlginç bir hikayesi vardı, üç defa dışhekimliği bitirmiş:

Evvela buradan mezun olmuş, sonra Paris’e gitmiş, École Dentaire de Paris’de eğitim görmek için. Ama demişler ki, biz sana başka türlü eğitim veremeyiz, sen evvela diploma al. Bütün derslerden imtihana girip dışhekimliği diploması almış tekrardan. İstanbul’a döndükten sonra Kantorowicz zamanında tekrardan doçent olmuş. Kantorowicz hiç kimsenin doçentliğini kabul etmemiş, hepsini yetersiz görmüş, yeniden imtihana gireceksiniz demiş. Orhan Hoca da ikinci defa doçent olmuş Kantorowicz geldikten sonra.

Hoca’nın aklında Amerika’ya gitmek var fakat Galatasaray mezunu ve Fransızca biliyor ama İngilizce bilmiyor. O

da Kanada'ya gidiyor, Montreal Üniversitesi'ne. Orada yine sen evvela mezun ol diyorlar. Yahu benim hem Paris'ten hem İstanbul'dan diplomam var dese de yeniden bütün derslerden imtihana girmek zorunda kalıyor. Hocanın o Montreal Üniversitesi diplomasını gördüm ben.

Kantorowicz ne dersini veriyormuş?

Dört enstitünün başında da Kantorowicz varmış, bütün dersleri verirmiş. Protezden de ders vermiş, ortodontiden de, tedaviden de... Ben fakülteye girdiğimde Kantorowicz ayrılmıştı artık. Ortodontinin başında Orhan bey vardı, protezin başında da Rüştü Önal vardı.

Birinci sınıfta Proteze Hazırlık Manipülasyonları diye bir ders vardı. Hiç unutmuyorum, imtihanın konusu orta kesiciden altı yaş dişine kadar bir köprü. Ama her diş ayrı bir teknik yapıyor, kanine de pivo yapıyoruz ve her aşamada Rüştü Bey'e gösteriyoruz, pertavsızla bakıyor, tamam, devam et diyor. Ben kanini götür-

4 Kasım 1966. Nedret Hoca'nın doktora deneme dersi.

ne. İşin doğrusu, bugünkünden çok daha iyiydi bana göre.

Üniversiteye kötü gözle bakma Demokrat Parti iktidarının son dönemlerindedir, Menderesin 'kara kübbeliler' demesi falan. Ama ondan önce üniversitenin saygınlığı, ne yalan söyleyeyim, bugünkünden çok daha fazlaydı.

(Sözün burasında kendisi gibi aynı kürsüde yıllarca çalışmış eşi Sanay Hanım eklemeye yapıyor: Bir de bizim hocamız Orhan Bey o dönemdeki hocalar arasında hakikaten en demokrat olandı. Onun için biz öyle bir sıkıntı çekmedik. Ben en genç

tu. Bana düşünme şansı vermeden hocanın yanına girdi, 'Efendim' dedi, 'Nedret bizim kürsüde -o sene ortodontiden en yüksek notu ben almıştım- asistan olsa olmaz mı?'

Orhan Bey 'Peki dil biliyor musun' dedi. 'Fransızca biliyorum' dedim. Bir kitaptan bir bölüm tercüme etmemi istedi, ettim, 'iyi, hemen müracaat et, dil imtihanına gir' dedi. Girdim dil imtihanını verdim, bilim imtihanı

yapılmazdı o zaman asistanlık için. Ama kadro yok, maaş söz konusu değil, volan-ter (gönüllü) asistan oldum, 1959 senesi. Ortodonti macerası böyle başladı.

Sanay Hanım'la nasıl tanıştınız?

O benden çok sonra girdi fakülteye. Bizim kürsüye asistan olarak geldiğinde tanıştık.

Sanay Hanım öğrenci, siz de asistanken tanı mıydunuz?

(Burada Sanay Hanım müdahale ediyor: Efendim, kendileri o kadar asık yüzlüydü

'Benim şöyle bir tavrım vardı, halen de doğru olduğunu düşünüyorum: Üniversiteden ayrıldıktan sonra profesör ünvanını hiç kullanmadım; ne kartlarımda yazıldı, ne reçetemde, ne de tabelamda.'

düm yine pertavsız aldı, baktı baktı, bana döndü, sen beğendin mi dedi. Ben de hiç tereddüt etmeden beğenmedim dedim. 'Aferin' dedi, 'tamam, devam et'.

Niye beğenmediniz?

Niye beğenmediğimi ben de bilmiyorum da, onun beğenmedim dememi beklediğini anlamıştım. O yapıdaydı çünkü, hiçbir zaman yaptığını beğenmeyeceksin, daha iyisi için çalışacaksın, böyle bir hocaydı.

Öğrencilik yıllarınız ve fakülte'deki ilk yıllarınız Demokrat Parti iktidarı dönemine denk geliyor. Üniversitede akademik özgürlükler ne durumdaydı, baskılar var mıydı?

Valla bugün gazetede YÖK'ün bir yazısı var, üstünüze vazife olmayan konuda fikir beyan etmeyin diyor öğretim üyeleri-

asistandım, yeri geldiğinde hocaya itiraz ederdim.)

Yalnız rahmetli Hoca, Sanay'ın adını bir türlü öğrenememişti. Sanay'ı çağıracağı zaman S harfinden bütün isimleri sayar, olmayınca "canım, Nedret'inkini çağırın işte" derdi.

Asistan olmaya, üniversitede kalmaya nasıl karar verdiniz?

Aslında benim gözüm cerrahideydi ve Şevket Bey'in de çok gözde bir öğrencisiydim. Ama tıp fakültesinde birinci doktora geçmiş olmamı şart koştu ve almadı beni.

Bir gün okulun merdivenlerinden inerken Filiz Bey'e (Perkün) rastladım, o zaman yeni doçent olmuştu, ne yapıyorsun diye sorunca anlattım ben vaziyeti. 'Niye o kadar asılıyorsun' dedi, 'gel ortodontiye gir'. O zamana kadar Allah biliyor ya, benim hiç ortodontiye girme fikrim yok-

ki kimse yanına gitmezdi. O zaman staj falan yok, bir hocanın başında toplanırdık ama onun başına giden pek olmazdı, ben de dahil).

Nedret Bey: Boşa konuşmazdım diyelim...

Sanay Hanım siz asistanınız olarak tanıyordunuz herhalde Nedret Bey'i?

Sanay Hanım: Tanıyordum tabii ama asık yüzlü biri olarak! Yalnız, Filiz Bey'le iyi arkadaşları, Filiz Bey arada espri falan yapardı, muhabbet eder, gülerlerdi. Benim teşhisim, 'dıştan görüldüğü gibi değil herhalde, tanıdıklarıyla konuşuyor' şeklinde olmuştu.

Sonra nasıl evliliğe gittiniz?

Valla ben evlenme teklif ettim ama başta kabul etmedi, 'düşünüyem' dedi. Neyi düşüneneceksin dedim, çeyiz yapacaktım, >

Prof. Dr. Nedret Gürsoy ve eşi Prof. Dr. Sanay Gürsoy öğrencileri TDBD Genel Yayın Yönetmeni Neşe Dursum ile birlikte.

mangal örtüsü falan örecekmış. Yok, ben o kadardan anlamam, istiyor musun, istemiyor musun dedim. Bari birkaç gün müsaade et de öyle cevap vereyim dedi. Neyse sonrasında tamam dedi ve 51 sene doldu.

Sanay Hanım, Nedret hocayı değerlendirseniz en çok hangi yönünü takdir edersiniz?

Sanay Hanım: Açık söylemek gerekirse hoca olarak, dişhekimi, ortodontist olarak da çok iyidir eş olarak da. Bazı huysuzlukları vardır ama onlar da hoşgörülebilecek şeyler. İşte bir tanesi de aceleciliği.

Nedret Bey: Halen de öyleyim, tabiatım öyle. Bir işe başladım mı bir an önce sona erdirmek isterim.

Teknolojiye çok meraklı olduğunuzu hatırlıyorum...

Bir şey anlatayım; Montreal'deki ortodonti kürsüsünün başındaki hocasının Orhan Bey'e ithaf ettiği **Twin Arch** diye bir kitabı vardı, imzalı dururdu bizim kürsüde. Ben bunu baştan aşağı dikkatle okudum, çok ilgimi çekti ama o zamana kadar bizim kürsüde twin arch falan yapıldığı yok, malzemesi de yok. Onun bir makinesi var, **Joffrion** bizim hocaya hediye etmiş ama bir kenarda duruyor çünkü ne teller var, ne tüpler var, ne de braketleri var. 'Ben bunu yaparım' dedim, 'braketi de kendim imal ederim'. Bir teknisyenimiz vardı, **Ali Efendi**, onun yardımıyla yaptım bunu.

Öncelikle o tüpleri Türkiye'de bulmak mümkün değildi, ama çapı uygun bir enjektör iğnesiyle o tüpleri yaptım, makine var zaten, ağza da uyguladıktan sonra hocaya git-

tim, dedim twin arch yaptım. Hoca, 'kim sana yap dedi' diye tepki gösterdi ama bir yandan da bu çabamın hoşuna gittiğini hissettim. 'Efendim, ben Joffrion'un kitabını okudum ve yaptım. Şimdi hastayı görmeyi rica edeceğim'. Geldi baktı, 'bu tüpleri nereden buldun' dedi, 'onlar enjektör iğnesi' dedim. 'Peki, bu braketleri nasıl yaptın' dedi, onu da işte Ali Efendi'yle böyle böyle yaptık dedim. 'Devam et bakalım' dedi, 'çıkarmadım yani. Ondan sonra ben bu uyduruk yöntemle böyle birkaç hastaya daha twin arch uyguladım.

1960'lar ve 70'lerde üniversitelerde siyasi faaliyetler çok yoğundu. O dönemlere ilişkin anılarınız var mı?

1960'ların sonlarında bir gün üniversite öğrenciler tarafından işgal edildi. **Deniz Gezmiş** de başlarında. Bizim fakülteden de iki-üç öğrenci var, önde gelenler arasında. **Bayhan (Şengün)**, **Kazmir (Pamir)**, bir iki kişi daha... Bayhan geldi, 'hocam' dedi 'bugün merkez binada işgal komitesinin toplantısı var. Bizim fakülteden sizi, Orhan Bey'i (dekandı o zaman) ve **Yılmaz Manisalı**'yı götürüreceğiz'. Biz o gün öğrencilerin yanında işgal edilmiş merkez binaya girdik.

Arabuluculuk yapmak amacıyla işgal komitesi toplantısına katıldık. Deniz Gezmiş vardı, bizim öğrencilerden üçü vardı, diğer fakültelerden hocalar falan, gece geç saatlere kadar sürdü toplantı.

Nisan 1972. Staj grubuyla birlikte (Sanay Hanım oturanlar arasında soldan ikinci, Nedret Bey ayakta sağdan ikinci).

Fakülteden ne zaman ayrıldınız?

1983 Temmuz. **Yılmaz Manisalı**, ben, **Gülümser (Koçak)** ve Sanay, biz dört kişi bu YÖK lafı çıktığı zaman 'bakın' dedik, 'bu kanunlaşırsa biz üniversiteyi bırakırız, kusura bakmayın'. Sonuçta YÖK yasası çıktı; tabii bir komedi gibi çıktı, bunlar gerçekler. Bütün fakültelerin öğretim ve imtihan yönetmeliklerini YÖK tayin ediyor. Dişhekimliğinin anatomi saatleri tıp fakültesinden daha fazla; kahkahalarla güldük tabii. Yasa çıktıktan bir sene sonra yürürlüğe girecek dendi ve yürürlüğe girdikten sonra biz dördümüz de bir iki ay arayla ayrıldık.

Ondan önce de bazı yanlışlar yapıldı. Ayrılmamızdan önceki dönemdi; dördüncü sınıfta iki tane başörtülü öğrenci var, bunları yok yazacaksınız dediler. 'Allah Allah' dedim, 'niye yahu, kız gelmiş oturuyor karşımda', o zaman derslerde devam mecburiyeti de var. 'Ben' dedim, 'kusura bakmayın, yok yazamam. Başında örtü var yok, beni hiç ilgilendirmiyor'. 'İrtica' falan dediler, 'siz' dedim, 'irticanın eline koz veriyorsunuz' ve bugün geldiğimiz noktada bu mağduriyetlerin nasıl kullandığını gördük.

Fakülteden sonra muayenehane hayatı hoşunuza gitti mi?

Benim şöyle bir tavrım vardı, halen de doğru olduğunu düşünüyorum: Üniversiteden ayrıldıktan sonra profesör ünvanını hiç kullanmadım; ne kartlarımda yazıldı, ne reçetemde, ne de tabelamda. Üniversiteden ayrıldığım gün ceketimi, çantamı aldım çıktım ve profesörlük bitti.

Odaların ve Türk Dişhekimleri Birliği'nin çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Meslek örgütünün eğitimin biçimi ve içeriği üzerinde söz sahibi olması gerekir. Dişhekimliği eğitimi dişhekimliği meslek örgütünden daha iyi kim bilebilir? Amerikan Dişhekimleri Birliği (ADA) her sene bir kitapçık çıkarıyor her sene.

ABD'deki gerek devlet, gerekse vakıf üniversitelerinin dişhekimliği okullarının listesi var ve hangi okulda, hangi konularda master yapılabilir, hangi konularda doktora yapılabilir, ADA belirliyor bunu. 'Sen doktora eğitimi veremezsin ortodontide' diyor mesela.

Birliğin Türkiye'de de bu yetkileri alması için çaba sarfetmek lazım. <

'Dişimi çeken berberle on sene sonra ödeştik'

Prof.Dr. Nuri Mugan mesleğimizin duayenlerinden. 43 yılını Fakültede, o zamanki adıyla dişhekimliği okulunda geçirmiş, Kantorowicz'i, Rüştü Öno'l'u, Türkiye'de dişhekimliğinin tarihine geçmiş birçok ismi şahsen tanımış bir hocamız. Ona yaşam öyküsünü anlattırırken tarihimize ilişkin birçok dönüm noktasını da tekrar canlandırmış olduk. Mugan'ın hafızasındaki berraklığa da şapka çıkardığımızı söylemeden geçemeyeceğiz.

Öncelikle biraz kendinizden bahseder misiniz?

1924 senesinin 30 Ağustos günü annemin üçüncü çocuğu olarak Ardahan'da dünyaya gelmişim. Üç erkek, iki kızdık; Ardahan'da ortaokul olmadığı için babam bizi annemle birlikte Kars'a gönderdi. Biz yerleştikten sonra lise de açıldı ve liseyi de Kars'ta bitirdim. Fakat maddi durum elvermediği için kardeşlerin içinde en başarılısı ben olmama rağmen babam beni yüksek tahsile gönderemedi.

Ailenin kökeni Ardahan mı?

Hayır, babam Kafkasya'dan göç etmiş. 1907'de Erivan Lisesi'ni bitirmiş, dedem fakülte tahsili yapmasını istemiş, babam da bunun üzerinde hukuk fakültesine gitmiş Kiev'de ama hiç sevmemiş, bir sene sonra okuyor yatay geçişle Moskova'ya, sanat şehrine geçiyor ve 1911'de Moskova Hukuk Fakültesi'ni bitiriyor. Ardından yetenek sınavıyla akademiye giriyor, resim bölümünü bitiriyor ama derslerine devam ettiği için heykelden de sertifika alıyor; 1915'de. Sonra Türkiye'ye geliyor.

İşte babamın talihsizliği orada. Ardahan'da anamla evleniyor. Anam da o zamana göre tahsilli kadın, Rus ilkokulunu bitirmiş Tiflis'te, Rusça, Ermenice falan biliyor. Babamın pek ibadeti yoktu ama anam muntazam namaz kılardı. Fakat bir sanatkârın ruhunu okşayacak yetenekte değildi. 1967 senesinde Dünya Tıp Kongresi'ne Madrid'e gitmiştim. Gelirken Goya'nın, El Greco'nun, Velasquez'in röprodüksiyonlarını getirdim. Babam baktı baktı, 'bunlar gibi olmak isterdim' dedi ve ağ-

ladı. 'Anan bana çok haksızlık etti' dedi, 'çok fırçalarımı kırdı'.

İstemiyor muydu resim yapmasını?

Şimdi anamın da haklı tarafı var; harp sonrası babamın hiçbir şeyi yok. Bütün akrabaları öbür tarafta Rusya'da kalmış. Anam 'çocukların don, gömleği kalmadı, patiska al' diyor, babam gidiyor yağlı boya alıyor. Bütün geçimsizlikler bundan çıkıyordu. Bir de babam portre sanatkarıydı, kadın portesi yapması mümkün değildi anamın kıskançlığından.

Dişhekimliğine girişiniz nasıl oldu?

Bir sene öğretmenlik yaptım sonra yüksek tahsil için İstanbul'a geldim. Bizim evde kiracı oturan bir hakim vardı onunla karşılaştık Sirkeci'de, 'neden dişhekimliğine girmiyorsun' dedi. Benle beraber mezun olmuş iki arkadaşım dişhekimliğinde okuyordu, gittim onları buldum, o modelleri gördüm falan hoşuma gitti. Çocukluğumda babam heykel yaparken ben de çamura şekil veriyordum. Velhasıl dişhekimliğinde karar kıldım.

Çocukluğumdan dişle ilgili bir anı-

mı anlatayım: Permili dişçiler olayımı bilmem bilir misiniz? Türkiye yokluk içerisinde; diyorlar ki, on sene diş teknisyenliği yapanları imtihana tabi tutalım, dişçi olarak büyük şehirlerde değil kasabalarda çalışsın. Mesela benim altı yaş dişimi berber çekti hayvan pazarında. 'Dişçi' de yoktu Ardahan'da, dayım götürdü, 25 kuruş da para verdi, çekirdi. On sene sonra da ben berberin dişini çektim, 25 kuruş lira aldım!

Okula hangi yıl girdiniz?

1943 yılında imtihanla 63 kişi girdik, 1948 yılında 35 kişi mezun olduk. Aralarında sonradan hoca olarak da beraber çalıştığımız Orhan Okyay vardı. 49 puanla talebe bırakırdı yalnız, hoca olunca bir gün sordum 'hocam' dedim, 'allahşakına bu 49'u nasıl tartıyorsunuz?' 'Karıştırma' dedi. Protezde birinci profesörümüz Rüştü Bey (Önol), ikinci Feyzullah Bey (Doğruer), sonra da Lemi Bey'di (Belger). Herkes derdi ki 'Lemi Bey talebeyi koruyor', hâlbuki Lemi Bey talebeyi muhakkak bırakmak ister, kızlar istisna.

Kız öğrenci çok yoktu herhalde...

45-50 erkek öğrenci varsa ancak 5-6 kız vardı. Dekanlık yaptığım 1984'lerdeyse

Prof. Dr. Mugan, eski yıllarda uygulanan değişik protez çalışmalarını TDBD Genel Yayın Yönetmeni Neşe Dursun'a gösterirken.

'kolay' diyor, 'her milletvekilinden yüz lira kesersiniz'.

Kantorowicz'in ilk gelişi 1934'te, köprü hocası olarak; protezde Rüştü Bey var. Rüştü Bey kuvvetli sanatkar, müthiş el yeteneği var ama teorisi zayıf. İran Şahı Rıza Şah Türkiye'ye geldiğinde dişlerinin yapılması için Atatürk Kantorowicz'i, Rüştü Bey'i ve bir

sürekli Atatürk'le birlikte gezilerde olduğu için prova alamıyorlar. Nihayetinde en iyisi protezi Rüştü Bey'in ağzından almak diyorlar, hocanın. Yapan hoca Rüştü bey, Kantorowicz'in teorisi var, pratiği zayıf.

Kantorowicz'in pratiği zayıf mıydı?

E, protezci değildi, cerrahı. Neyse, protezi bitiriyor Hoca, bir noktası deliniyor, oraya altın yıldızla kauçukla yama yapıyor, güzel oluyor ama asimetrik durduğu için diğer tarafa da yapayım diyor. Kauçunun kazana girip çıkması en az iki-üç saat sürüyor. Sabah ezanı okunurken protezi bitiriyor.

Kristal tepsie koyup gidiyorlar odasına, Şah camın önünde denizi seyrediyor. Kantorowicz asker gibi topuklarını vurup selam veriyor, neyse koltuğa oturtup protezi takıyorlar, oturuyor. 'Biz çıktık geldik odaya, başardık diye tepini-

yoruz' diye anlatmıştı Rüştü Hoca. Ertesi gün kontrole gidiyorlar, pek memnun kalmış, Türkçe de biliyor, hanımı Türk, 'Rahatem, hoşem; Paşa hazretlerine de hörmetlerimi söyleyin' diyor.

Bu işi için Kantorowicz'e 1500, Rüştü Bey'e 1000, Pertev Ata Bey'e de 750 lira para veriliyor. O zaman Sirkeci'de bir takım diş 40 liraya yapılıyor. Kanto-

"İran Şahı Türkiye'ye geldiğinde dişlerinin yapılması için Atatürk Kantorowicz'i, Rüştü Bey'i ve Pertev Ata Bey'i görevlendirdi. Günzberg, 'bunların kullandığı malzeme sağlığa zararlıdır' diyerek Atatürk'te bir panik havası yaratıyor..."

1050 öğrencinin 550'si kızdı artık.

Siz Kantorowicz'in okulun başında olduğu döneme yetiştiniz sanırım. Biraz bahseder misiniz ona dair hatırladıklarınızdan?

Evet, benim okuduğum dönemde birden beşe kadar bütün sınıflarda dersi vardı Kantorowicz'in. 1930'larda 50'den fazla Alman hocayı böyle getirdiler, bin lira maaşla başlattılar. O zaman milletvekili maaşları 280 lira. Atatürk'e soruyorlar, 'nasıl ödenecek, para yok' diye,

de Pertev Ata Bey'i görevlendirdi. O zaman Sami Günzberg var; dişhekimi değil aslında 'dişçi'. Ama zeki adam, üç padişahın dişçiliğini yapmış, sonra da Atatürk'ün.

Günzberg, 'bunların kullandığı malzeme sağlığa zararlıdır' diyerek Atatürk'te bir panik havası yaratıyor. Bunun üzerine üç kişilik bir heyet malzemeyi tetkik ediyor. O zaman ölçü maddesi alçı, kaide plağı, pembe mum, mavi mum, porcelen diş, kauçuk maddesi. Zararlı değildir diye karara varıyorlar ama Rıza Şah

rowicz 1950'ye kadar kaldı, en son talebesi Filiz Perkün'dür, başka yok.

Dişhekimliğinin tarihine meraklıysanız, ben kütüphanemi Fakülte'ye verdim. 1908'de 1918'e kadar çıkan 'Dişçi Alemi' mecmuası da onlarla birlikte fakültenin kütüphanesinde şimdi. Osmanlıca okuyabilenler oradan faydalanabilir.

Üniversitede kalmaya nasıl karar verdiniz?

Okulu bitirince evlendim, gittim >

'Muayenehanem vardı ama muhitim yoktu. Geçinmek zorundaydım. Çarşamba'da oturuyordum, tramvay 20 kuruştı, öğlen yemeğine eve gidiyordum. Yol parası vermemek için Beyazıt'tan Çarşamba'ya yürüyerek gidip geliyordum. Yani tırnakla kazıya kazıya geldim.'

bir buçuk sene Ardahan'da, Şavşat'ta falan çalıştım. Askerde tesadüf, Sarayburnu Askeri Verem Hastanesi'ni çektim. Tabii geçinemiyorum, muhitim yok, evliyim, çocuğum var. O zaman kızım iki-üç yaşlarında. Mudanya'da ufak bir muayenehane açtım. Cumartesi gidip pazar akşamı dönüyorum. Feyzullah Bey'e rastladım. Bana 'talebem, ne yapıyorsun' dedi, biraz bahsettim, 'yarın pazar, yarın fakülteye gel' dedi, gittim. Beni Rüştü Bey'e çıkardı, 'hocam, bahsettiğim genç bu' dedi, hemen gömleği giydik başladık. 127 lira maaşla asistan girdim. Yalnız, 85 lira kira veriyordum. 1953 yılında başladım fakat ücretli olarak başladım, 1962'de kadroya geçtim.

10 yıl kadrosuz mu çalıştınız?

Teknisyen kadrosundaydım. Gazanfer Zembilci benden dört sene evveldir, o da hemşire kadrosundaydı. Hatta takılırdım, 'ağabey' derdim 'sen feminensin ben maskülenim'.

Serbest çalışsaydınız daha fazla para kazanmaz mıydınız?

Muayenehanem vardı ama muhitim yoktu. Eski cemiyet dergilerine bakarsanız, faaliyet raporlarında mesela üç-dört dişhekimi ismi veriyor 'bu arkadaşlara maddi destek olduk' diyor. Adamin muayenehanesi var, kirayı ödeyemiyor. Geçinmek zorundaydım. Çarşamba'da oturuyordum, tramvay 20 kuruştı, öğlen yemeğine eve gidiyordum. Yol parası

vermemek için Beyazıt'tan Çarşamba'ya yürüyerek gidip geliyordum. Yani tırnakla kazıya kazıya geldim.

Dişhekimi sayısının çok az olduğu o zamanlarda da böyle sıkıntılar vardı yani?

Dişhekimi sayısı az ama halkta da para yok. O dönemde ağrı duyurmadan bir dişi çekin, yaptığınız kuron delinmesin, proteziniz tutsun, meşhur bir diş tabibisiniz demektir.

Fakülteydeyken 'protezen aldığınız parayı hemen harcamayın, hasta sizi öyle canınızdan bezdirir ki al şu parayı da git diyeyiniz gelir, ne zaman hasta memnunum derse o zaman harcayın' derdiniz...

Yeni profesör olmuştum galiba, bir hanım geldi, 65 yaşlarında ama bakımlı bir hanım. 300 liraya protez yapacağım, büyük para. Dişli prova yapıyorum, çok ileride dedi, geri aldım. Aşağıda diyor yukarıya alıyorum, yukarıda diyor aşağıya alıyorum, yani bu anlattığım tam iki saat sürdü. Çekmeceyi açtım, yüz lira vermişti, 'hanımefendi kusura bakmayınız, ben yapamayacağım'. Yani, bezdiği noktalar oluyor insanın.

Öğrencilik yıllarınızda ve sonrasında malzeme sıkıntısı çok yaşanıyor muydu?

Evet, talebelik yıllarında mesela kauçuk için gider cemiyetten kağıt alırdık, o kağıtla gider depodan kauçuk alırdık. 1950'li yıllarda o kadar yokluk vardı ki baz plak bulamıyorduk, bit pazarından aldığımız taş plakları eritip baz plak yapıyorduk. Dişleri söküp alıp akrilik yapıyorduk, başka hastaya bir daha kullanıyorduk.

Aradan geçen yıllarda dişhekimliğindeki değişimi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bir kere implant büyük inkişaf kaydetti. Zirkonla implant yapmaya niyetlendim, fırını da aldım, fakat asistanlarım bana yardımcı olamadılar.

Sonra tedavide büyük ilerleme var. Kızımın kocası, damadım iktisat profesörüdür, Kuşadası'nda dişi ağrıdı. 12 yaş dişi fistül yapmış, ne yaparsınız, çekeceksiniz. Ben olsam yüzde yüz çekerdim ama rezeksiyon ve kanal tedavisiyle kurtardılar. Tedavide büyük ilerleme var.

Hiç son zamanlarda bir dişhekimliği fakültesi gördünüz mü, fantomlar vs?

Gördüm o modern fantomları falan. Gerçi biz de fantomda çalışıyorduk. O zaman Kantorowicz'in talimatıyla, Rüştü Bey'in gayretiyle fantomlar alınmıştı. Hatta fantomlara isim takıyorduk, Ayşe Hanım, Fatma Hanım diye...

Öğrencilerinizden çok arayan soran oluyor mu?

Geçenlerde bir öğrencim -sonradan profesör oldu- aradı, 'Hocam, evleniyorum, nikah şahidim olmanızı istiyorum' dedi. 'Çok uzak, ben gelemem' dedimse de ısrar etti, 'ben sizi arabayla götürürüm' dedi, neyse gittik. Çok kalabalık ve ağır misafirlerin, üniversite hocalarının, orgenerallerin falan davetli olduğu bir düğündü. Nikah masasında gelinle şakalaşırken bir de döndüm bakıtım arkama, İstanbul Valisi. Ama tokalaşmadım.

Neden?

O, Gezi olaylarındaki tutumundan dolayı. Şahitlik ettik beraber ama tokalaşmadım.

Mizah yazarı meslektaşımız
Fırat Budacı:

'İroni donanımından
yoksun olanlar
tarafından
yönetiliyoruz'

Birkaç yıldır İstanbul Dişhekimleri Odası'nın yayın organı Dergi'de de yazan meslektaşımız Fırat Budacı Uykusuz mizah dergisinde giderek artan bir ilgiyle izlenen 'Kaç Yıl Oldu?' ve 'Kendimi Durduracak Değilim' köşelerinin de yaratıcısı. Budacı, hem yazılı-çizili mizahın çok gelişkin olduğu hem de usta komedyenlerin yetiştiği bir ülkede toplumsal yaşamda mizahın kendine yer bulamamasını yöneticilerdeki ironi eksikliğine bağlıyor.

Uykusuz'da yazmaya nasıl başladınız?

Valla o biraz torpil gibi oldu. Torpil derken; Uğur Gürsoy (Uykusuz çizeri, ünlü Fırat ve Baattin tiplmelerinin yaratıcısı) çocukluk arkadaşım ve akrabam. O da dişhekimidir ama dört beş yıl önce mesleği bıraktı. Yiğit Özgür'ü de eskiden beri tanırım, beraber Ankara'da askerlik yaptık. Onlar Penguen'den ayrıldıklarında yeni oluşumun içine beni de dahil ettiler 'yazar mısın' diye. Neye istinaden dahil ettiler bilmiyorum ama bir şekilde güvendiler.

O zamana kadar mizahla alakalı bir geçmişiniz yok anladığımız kadarıyla?

Yok; kitap eklerinde yazıyordum. Bilirsiniz kitap eklerinde pek eleştiri falan yoktur, daha çok tanıtımdır. Ben, kendi ça-

pımda onu biraz kırmaya çalışıyordum, dengeyi bozmadan, ironik, eleştirel bir şeyler yapmaya çalışıyordum.

Sadece muhabbetinizin komikliğine güvenerek mi "tamam, bu yapar" dediler?

Yok ya; öyle muhabbeti yerlere yatıran bir adam falan değilim. Mizahçılar arasında gündelik hayatta da sürekli espri üreten insan sayısı azdır. Basılı mizah üretmekle, gündelik hayatta komik adam olmak arasında tamamiyle doğru bir orantı yok. Mesela televizyon programlarına konuk olarak mizahçı çıkarıldıklarında beklenen çöşku pek gerçekleşmez. Bunun yanında Yiğit gerçekten komiktir mesela, ama genelde ciddidir denebilir.

Bugünkü mizah dergilerinin prototipi olarak Gırgır'ı ele alırsak İsmet Çelik'le başlayan

Yazıyla ilişkiniz nasıl başladı? Mizah yazmaya nasıl yöneldiniz?

Benim ilk mizah deneyimim Uykusuz'la başladı, daha önce herhangi bir mizah dergisinde yazmışlığım yok. Yazıyla ilişkim de çoğu edebiyat düşkünü üniversiteli genç gibi fanzin dergilere yazarak başladı. Sonra Akşam ve Vatan gazetelerinin kitap eklerinde tanıtımlar yazdım, bir iki sene kadar da öyle devam etti.

ve sonra Atilla Atalay'ın sürdürdüğü, yeni boyutlar kazandırdığı bir mizah dergisi yazarlığı ekolü var. Ama bu köşeleri dergiyi son satırına kadar hatmetmeye meraklı olanlar okur. Bu durum canınızı sıkar mı?

Mizah dergilerinin karikatür ve çizgi-öykü ağırlıklı olması gerekir, yazı her zaman ikinci plandadır, olması gereken de budur. Mizah dergilerinin haftalık tüketime yönelik olduğu düşünülürse, bu hızlı tüketim içinde okurun uzun yazıya pek sabrı yoktur. Madde madde yazı biraz daha fazla okunur ama kurgulu yazı, yani öykü diyelim, mizah dergilerinde biraz zor bir iş. Zaten benim de belli bir okurumun oluşması zaman aldı; ilk başta çok fazla ilgi görmedi. Dediğin gibi bu sonuna kadar okuyanlar sayesinde herhalde küçük bir kemik kitle oluşuyor, zamanla da okur sayısı artıyor. Yine de yazılar büyük oranda es geçilir. Hatta uzun balonlar bile es geçiliyor son dönemde. İnsanlar özet geç, diyor.

Çizmeyi denediniz mi?

Öyle bir yeteneğim yok. Bu son sayıda yazımın vinyetini kendim çizdim. Yeteneğimin düzeyini o vinyette çizdiğim çöp adamlardan anlayabilirsiniz. O kadar yani!

Can Barslan'ın çizgileri de zamanında çok kötüymüş, ki hâlâ da çok iyi değil, o yüzden Gırgır döneminde esprici olarak çalışmış. Ama kendisine absürd mizahta bir kulvar açtı ve o kulvarda çalışarak çok ilerledi...

Ama yani bu çalışarak gelişmenin de bir haddi hududu var, bir altyapı olacak ki onun üzerine koyacaksın, bende yok maalesef.

Yine Uykusuz'da hazırladığınız 'Kaç Yıl Oldu?' köşesi aslında ilk başta bakıldığında bulunmaz bir fikir gibi görünmüyor ama çok iyi tuttu. Neye bağlıyorsunuz bunu? Fikir nasıl çıkmıştı?

Onun ilk çıkışı şöyle bir şey: Hani bir olayı hatırlarken, atıyorum "Turgut Özal öleli kaç yıl oldu?" diye düşündüğün zaman hep aklındaki rakamın üstünde bir

sayı çıkar ve 'o kadar oldu mu ya?' denir ya; ilk çıkış noktası oydu. Zaten ilk maddeler çok ayrıntılı değildir, düzdür; Berlin duvarının yıkılışı falan gibi...

İlk öyle başlamıştı, ayrı bir köşesi de yoktu. 'Bir Şeyler Duydum' diye siyasi bir köşe yapıyordum, onun içinde bir bölümdü. Sonra dergiden teklif ettiler onu ayıralım diye. Tabii o düz kronolojik tarihsel maddeler de bir süre sonra tükenince biraz daha ayrıntıya, popüler kültüre falan girip dallanıp budaklanmaya başladı. Herhalde o noktada biraz daha ilgi çekici oldu. Daha dedikodu yapan bir köşeye dönüştü, Demet Akalın'a Serdar Ortaç'a falan uzanan bir çizgisi oluştu. İşte sonuçta, Egemen Bağış'ın saç ek-tirme tarihine kadar girdik...

Enteresan şeyler buluyorsunuz yakın geçmişten. Özel bir arşiviniz mi var?

Hayır, genelde internet arşivlerinden ulaşıyorum son dönemlerde. Çünkü zor gerçekten sürekli madde bulmak. O yüzden artık başlık yapmaya başladım. Mesela 'sucuk' başlığı koyuyorum, sucukla ilgili şeyleri arşivden aramak bir düzen getiriyor.

Arşiv dediğimiz zaman öyle uzun boy-lu bir şey değil; Hürriyet'in, Milliyet'in internet arşivleri var. Çevreden Vedat (Özdemiroğlu) ağabeyin söyledikleri oluyor, Umut Sarıkaya'nın söyledikleri oluyor; onların fil hafızası olduğu için ufak ayrıntılarla ilgili. Benim aklıma gelenler oluyor, çok mesai gerektiren bir iş. Bazen üç dört saat tek bir madde bulmadan çalıştığım oluyor.

Türkiye'de mizah dergilerinin politikliği ön plandadır hep, Gırgır'dan başlayarak. 90'lı yıllarda Leman'da daha da yoğunlaştı bu. Bugün nasıl görüyorsunuz dengeyi?

Aslında halen mizah dergilerinde cesaretli sayılabilecek işler yapılıyor. Çoğunlukla bağımsız oldukları ve kimseyle herhangi bir alışverişleri olmadığı için sert muhalefet zaman zaman yapılabiliyor. Öyle bir sansür kaygısı, acaba bize bir şey derler mi kaygısı da yok. Çok ilginç bir biçimde aslında bu iktidarın nedense mizah dergilerine o kadar büyük baskısı yok. Çok tepki göreceğini mi düşünüyorlar, ciddiye mi almıyorlar bilmiyorum. >

Röportaj sırasında Budacı'ya dişhekimliğiyle ilgili pek bir şey yazmamasının nedenini de sormuştuk. O da nezaketten olacak "Daha bugün yazdım ya, okumuyor musunuz?" demedi. Derginin o gün piyasaya çıkan 374. sayısında estetik konusunda enteresan talepleri olan hasta tipiyle ilgili kurmaca bir öykü yer alıyor. Giriş kısmına burada yer veriyoruz:

Nedir Problem?

"Evet, nedir problem?" diye sordum. "Problem mi?" deyip burundan hava vererek güldü. Ardından sorumu küçümseyen bir gülüşle dudaklarını çarpıtarak, aynı anda kafasını 'böylesini görmemişsin-dir' anlamında sağa sola sallamaya başladı. Basit bir soruya bu kadar yoğun bir mimik gösterisiyle karşılık vermesi canımı sıkmıştı. Bir dişhekim, problemi sorduğunda dozunda bir kaygıyla açılmalı ağız, ama karşımdaki biraz sonra açacağı ağız için kaygı değil, adeta bir tür gurur taşıyordu. Anladığım kadarıyla problemi bile 'çok özel' bir insanla karşı karşıyaydım. Tarihsel açıdan bakıldığında, sahipleriyle anılan, migren (Nietzsche), epilepsi (Dostoyevski), verem (Çehov) gibi bazı özel hastalıklar vardı, ama dişte açığı boşluğa et, tavuk, nohut dolan basit bir çürüğün nesi bu kadar özel olabilir? Cevap alamayınca tekrar sormak zorunda kaldım: "Nedir sorunuz?" Ağır ağır kafasını bana çevirerek bir ağız için kullanıldığını o ana kadar hiç duymadığım bir tarif yaptı: "Tam bir kaos!"

'Vakit ayırabilsem gerçekten isterim dişhekimliğiyle ilgili şeyler yazmayı. Kendi teşhisini koyup gelen hastalar, vakti olmadığı için koyduğu geçici dolguyu, "dişin beklemesi lazım" diye lanse eden dişhekimleri gibi bir sürü konuyu yazmak zevkli olurdu.'

Dava falan açılmıyor mu?

Açılmıyor. Penguen'in kedili karikatürüne açılan dava dışında benim bildiğim bir dava yok. Bir de Adana eski Valisi Hüseyin Avni Coş sinirleniyor ara sıra o kadar.

İstanbul Dişhekimleri Odası'nın 'Dergi'sindeki yazılarınızda dişhekimliğiyle ilgili detaylara pek rastlamıyoruz. İstedğiniz her şeyi istediğiniz rahatlıkla söyleyemeyecek olmaktan mı kaynaklanıyor bu?

Onun etkisi çok yok aslında. Vakit ayırabilsem gerçekten isterim dişhekimliğiyle ilgili şeyler yazmayı. Sadece hasta profili anlatmak açısından değil, dişhekimliği profili anlatmak ya da bizim meslekle ilgili çok fazla done var aslında, bir sürü şey anlatılabilir. Kendi teşhisini koyup gelen hastalar, vakti olmadığı için koyduğu geçici dolguyu, "dişin beklemesi lazım" diye lanse eden dişhekimleri gibi bir sürü konuyu yazmak zevkli olurdu. Ama biraz vakit problemim var, buna üşengeçlik de eklenince diş hekimliğine özel yazı çıkmıyor. Dergi de sabahlama gecesiyle çıkan bir şey. Bize tarih verilirse kimsenin oturup kendi kendine üreteceği yok.

Mizah dergilerinin sabahlama olayı çok ünlüdür de sizin işiniz pek sabahlayarak kalabalık bir ortamda yapılabilecek bir iş gibi değil, nasıl yapabiliyorsunuz?

İlk iki sene falan kalabalıkta yazamıyor-

dum. Bir de dergi o zamanlar tek odalı bir mekandı, beceremiyordum hakikaten. Ama tabii dergidekiler çok alışmışlar, geyik ve iş aynı anda yürüyebiliyor. Şimdi ben de yapabiliyorum. Bir de herkesin gerçekten çalıştığı saatler var. Yani gülünüyor ediliyor falan ama işin strese bindiği, herkesin çok ciddileştiği, kaygı duymaya başladığı uzun çalışma saatleri de var, o zaman sesiz oluyor ortam.

Köşenin adı 'Kendimi Durduracak Değilim'.

Durdurmaya sebep ne ki?

Valla çok bir anlamı yok onun. Köşenin logosu o koşan sinirli adam köşenin isminden önce çizilmişti. Biraz ona uygun bir isim olarak belirdi. Yanlış hatırlamıyorsam ben daha farklı bir isim bulmuştum, Uğur onun üzerinde değişiklik yaparak bunu buldu. Altında çok mana aranacak bir isim değil yani.

İlk baştaki yazılar zaten çok sinirlidir. Haksız yazılar da vardır, gereksiz ukalalık falan da vardır. O tarz yazacağım, işte sosyal tespitimi yapacağım, herkese biraz çomak sokacağım gibi yazılar olduğu için herhalde öyle bir isim uygun görmüşüz.

Şimdi daha çok insan tiplerini üzerine yoğunlaşmış gibi...

Daha öykü gibi yazmaya çalışıyorum. Birisini meze yaparken biraz daha dikkatli olmaya çalışıyorum, eskiden biraz sert davranmışım.

Kişi anonim olduğu halde mi?

Evet, çünkü özdeşleşen okur da var. 'Aa aynı ben' diyor ya da kendinden pası başkasına atıyor, 'böyle insan çok var' falan diyor. 'Kendimi durduracak değilim, savunun lan' gibi bir tavırla, abartmanın, kırıcı olmanın da alemi yok. Şimdilerde anılardan, geçmişte yaşadıklarımın daha bağımsız, yüzde yüze yakın kurgu yazıyor gibiyim. Mutlaka bir çıkış noktası oluyor tabii; bir cümle duyuyorum, metroda giderken bir şey görüyorum, oradan bir çıkış noktası yakalayıp kurguluyorum. Yoksa gördüğüm bir insanın peşine takılıp kilometrelerce takip etmiyorum yani.

Hepimizin içten içe hissedip, hatta belki tespit de edip ama uygun kelimelerle ifade edemediğimiz tuhaflikları deşifre ediyorsunuz desem...

Yaşanılan tuhaflikların gündelik hayat içinde cümle olarak ifadesi bende de yok, fakat yazarken onun ifadesini bulmaya çalışıyorsun. Yoksa hepsi kafamda bir blok halinde olan şeyler değil.

Sizin mizah alanında geçmişten bu yana sevdiğiniz isimler kimlerdir, yerli yabancı?

Attila Atalay'ı çok severdim, Vedat ağabeyi de keza. Şimdilerde karikatür çizmenin yanında öyküler de yazan Umut Sarıkaya ve Erman Çağlar'ı beğeniyorum. Belki direkt mizah yazarı değil ama ironinin de güçlü bir mizah ögesi olduğu düşünülürse, Philip Roth, Joseph Heller ve değeri zamanında bilinmeyen John Kennedy Toole gibi isimler var. Bunlara bir de bana göre iyi bir mizahçı olan Çehov'u ekleyeyim.

Meslek politikalarıyla ilginç ne düzeyde bilemiyorum ama bu kadar gündemdeyken sormazsam olmaz. Bu yeni Yönetmelik çabalarıyla ilgili ne düşünüyorsunuz?

Bu dönemin iktidarını düşündüğümüzde çok şartlı bir şey değil aslında. Yine kendi sermayelerini oluşturmak üzerine tasarladıkları, bunun sağlık ayağını oluşturan bir durumdur muhtemelen. Orada bir rant mutlaka dağıtılacaktır. Bu işler böyle büyüyecekse, hastaneler odaklı olacaksa bu isimler zaten bellidir. 'Hadi >

'Dönüşüm çok hızlı oluyor, sosyal şartlarda da politika alanında da. Alanlarında pek yetkinmiş gibi görünen, IQ'lerine bir şey diyemeyeceğimiz ama sosyal zekaları, algı biçimleri çok bambaşka insanlar toplumu yönetiyor.'

gel sen de bu işe başla' denecek insanlar da bellidir. Baştan bunun planlaması yapılmıştır diye düşünüyorum. Bizim mesleğin dışında, son dönem genel tıp alanında büyüyen hastanelere bakıldığında sağlık sektörünün tamamen ticarileştiği ve pasta payının iktidarı istediğine göre dağıtıldığı ortada.

Sağlık hizmetinin niteliği açısından da şu anda bile bu tür büyük yerlerdeki işleyişi siz de biliyorsunuzdur. Buralarda çalışan genç meslektaşlarımı tenzih ediyorum ama yeni mezun dişhekimi al, belli bir rotasyona sok, fabrikasyon bir mantıkla çalıştır; sistem böyle işliyor. Belli bir VIP kontenjanları var, diğerleri aşağıdaki klinikte dolaştırılıp bir panoramik çekerek yüksek bedellere mecbur ediliyor, böyle bir sistem kurulmuş. Bahsettiğiniz gibi bir düzenleme yapıldığında bunun daha da ticarileşeceğini tahmin etmek zor değil.

Facebook'ta, Twitter'da herkes mizah yazarı gibi yazmaya çabalyor. Bu yaptığım espriyi birileri bir yerlerde yapmıştır diye kaygılandığınız oluyor mu?

Oluyor tabii ama ben bunu kontrol etmiyorum. Ama mesela derginin kapığında kullanacağımız esprinin bir benzeri sosyal medyada bir yerde üretilmiş olabiliyor, bunun kontrolü yapıyor. Sosyal mecralarda çok hızlı ve yaygın bir mizah üretimi var. İyi şeyler de çıkıyor, gerçekten komik insanlar var ortalıkta. Bu tespit artık klasikleşti ama özellikle Gezi'yle birlikte çoşan mizahlı protestonun devamı geliyor. Diğer taraftan bütün mizah dergilerinde tirajlar düşüyor gitgide, ama bunu sosyal paylaşımlara bağlayabi-

li miyiz bilmiyorum. Ama sosyal medyanın insanların mizah ihtiyacını hem ürettim, hem tüketim anlamında karşıladığı da bir gerçek.

Kaç Yıl Opu?

Rexona, yaptırdığı bir araştırmaya göre, Türkler'in %17'sinin deodorantı kaçıralarına, %18'inin kasıklarına ve % 46'sının yüzüne sıklığını açıklayalı 6 yıl.

Reha Muhtar'ın "Bir de senaryom var yazacağım. Onunla da Oscar alacağım. Yöneteceğim de, Allah izin verirse," sözleriyle açıkladığı planlarına Allah izin vermeyeli 7 yıl.

Süleyman Demirel, "Herkes benim gibi 'dün dündür bugün bugündür' deyip işin içinden çıkamaz!" diyerek işin içinden bir kere daha çıkmalı 15 yıl.

Serdar Ortaç, "Ben Adam Olmam" isimli şarkısını İspanyolca'ya çevirip Meksika'da piyasaya sürerek, kendi hakkındaki yargısını Meksikalılara da açıklayalı 18 yıl.

BBC radyoda 18.30 haberlerini sunan spiker, "Bugün hiç haber yok," anonsunu yapalı 84 yıl.

Fırat Budacı Ege Üniversitesi Dişhekimliği Fakültesi'nden mezun olalı 15 yıl.*

Uykusuz dergisinde yazmaya başlayalı 7 yıl.*

İstanbul Dişhekimleri Odası Dergisi'nde yazmaya başlayalı 3 yıl olmuş.*

* Bu son üç maddeyi biz ekledik.

Karikatürler de zaten hemen dolaşmaya başlıyor, dergiyi almaya ihtiyacı da olmuyor insanların...

Evet evet, daha o hafta dolaşmaya başlıyor. Orada tabii biraz sıkıntı var; insanın, "Arkadaş, dergiyi de alın, yapmayın bu kadar!" diyesi geliyor. Eşim bile, Yiğit'in yeni çıkmış karikatürünü dergi yerine gidip bir siteden okuyabiliyor. Sen bari yapma... Ama engellenmesi zor, işte 'Kaç Yıl Oldu?' da üç-dört ayrı sitede kullanılıyor. O sosyal medyadaki hesapların hiç-biri bana ait değil, almış kullanıyor adam, bir şey de diyemiyorsun. Ya da denir de uğraşmak istemiyorsun...

Türkiye'de çok iyi mizahçılar yetiştiği ve iyi bir mizah ülkesi olduğu söylenegelir ama ülkeye baktığınızda, toplum yaşamına baktığınızda, siyasette baktığınızda bunun izlerini pek göremiyoruz. Niye sizce?

Ülkenin şartlarının çok sert olması en önemli etkidir, ama hem muhalefet, hem de iktidar adına öne çıkan adamların nezaket donanımından, ironi donanımından yoksun olmaları, paldır küldür insanlar olmalarını da saymak lazım. Yani Burhan Kuzu'lardan falan bir ironi beklemek mümkün değil. Dümdüz gidiyor adam... Siyasetin komik yanı, kollarını açmış havadan gelen mesir macununu kapmaya çalışan Bülent Arınç'a kaldı. Yapacak fazla bir şey yok. Bu noktada Demirel falan gene iyi adamdı demek de içimden gelmiyor. O da berbattı, bunlar daha berbat. Siyasetin kalitesini belirleyen bu ülkenin şartlarıdır; eğitim meselesidir yani. Eğitim şart da diyelim de tam olsun.

Peki, memleketle alakalı hislerinizle kapatalım isterseniz...

Vallahi çok beylik laflar edilebilir; gidişat kötü, hepimizin bildiği gibi. Bu böyle uzun süre daha devam edeceğe benziyor. Dönüşüm çok hızlı oluyor, sosyal şartlarda da politika alanında da. Alanlarında pek yetkinmiş gibi görünen, IQ'lerine bir şey diyemeyeceğimiz ama sosyal zekaları, algı biçimleri çok bambaşka insanlar toplumu yönetiyor. Bir şekilde toplum da dönüşüyor, dönüşemeyenler işte Gezi'de olduğu gibi bir şeyler söylemeye çalışınca kenara itiliyor.

3. Dijital Dişhekimliği Sempozyumu 19 ülkeden 350 katılımcıyla İstanbul'da yapıldı

Daha önce yapılan Dijital Dişhekimliği Sempozyumlarındaki başarılı organizasyon ve memnuniyetin etkisiyle bu sene Sirona tarafından uluslararası olarak düzenlenen 3. Dijital Dişhekimliği Sempozyumu 14-15 Kasım 2014 tarihlerinde Hilton Bomonti İstanbul otelinde, 19 ülkeden 350 dişhekiminin katılımıyla başarıyla gerçekleşti.

Dijital dişhekimliğindeki gelişmelerin, konusunda uzman seçkin konuşmacılar tarafından sunulduğu Sempozyum'un açılışına TDB Genel Başkanı Prof.Dr. Taner Yücel de katılarak bir konuşma yaptı.

İki gün süren Sempozyumda estetik dişhekimliği ve dijital gülüş tasarımı, preparasyondan simantasyona tam seramik restorasyonlar, dental CAD-CAM teknolojileri, dişhekimliği ve laboratuvar entegrasyonu, kanal tedavili veya travmalı dişlerin restorasyonu, volumetrik tomografi sistemleri ve diaagnoz, cerrahi kılavuz yardımıyla güvenli implantoloji,

implant üstü restorasyonlar pembe beyaz estetik gibi başlıklar ele alındı.

Bilimsel açıdan birçok sorunun cevap bulduğu, hem konuşmacılar, hem de katılımcılar için çok keyifli bir sempozyumu organize etmenin mutluluğunu yaşadıklarını ifade eden Sirona ekibi organizasyonda kendilerine eşlik eden konuşmacılara, dişhekimlerine ve destek olan firmalara teşekkür etti.

Centrix FluoroDose™

Tek kullanımlık flor jeli

Centrix Flor Jel FluoroDose, %5 sodyum florid içeren tek kullanımlık LolliPack® paketlerde, kavite vernigidir. Dental hassasiyet tedavileri için FDA'in izin verdiği maksimum florid doza jı kadar içeriğinde bulundurur. Her biri, tek doz (0.3ml) dur. FluoroDose, her uygulamadan önce sabit florid seviyesi garantili bir karıştırma işlemine izin veren temiz bir Benda® Brush aplikatör içerir.

Basitce kabı geriye doğru çekerek açılan ürüne, fırça batırılarak, karıştırılır ve uygulanır. ADA, flor verniğinin güvenli olduğunu ve çürük tespisi, risk faktörleri ve düzenli dental bakımı içeren çürük önleme programının etkili bir parçası olduğunu belirtiyor. Tek doz dağıtım sistemi, kullanım ve temizleme kolaylığı sağlıyor. Tek adım fırça prosedürü uygulamadan önce koruyucu gerektirmiyor. Tükürük ile teması halinde saniyeler içinde kuruyor. Diş yüzeyinde en iyi flor alımı için 6 - 8 saat kalması gerekiyor. Bubble Gum ve nane aromalı tadında. Yüzde 5 sodyum florid (NaF) veya 22,600 ppm florid içeriyor.

Triadent Tel: 0.212.523 25 10

Dentsply Türkiye ilk OwnEvent etkinliğini gerçekleştirdi

25-26 Eylül 2014 tarihinde İstanbul Divan Otel'de gerçekleştirilen etkinliğe Türkiye'nin farklı illerinden gelen 160 dişhekimisi ve akademisyeni katıldı. Büyük ilgi gören etkinliğin açılış konuşmasını yapan Dentsply Türkiye Ülke Müdürü **Murat Altan** Dentsply'nin Türkiye'deki yapılandırmasını ve hedeflerini anlattı.

Kanal tedavisi çözümleri ile restoratif çözümleri bir bütün olarak daha verimli ve etkin bir şe-

kilde hekimlere sunmayı hedefleyen RestoDonti kavramının anlatıldığı etkinliğin ana konuşmacısı **Dr. Marco Martignoni** idi.

İtalyan Mikroskopik Dişhekimliği Akademisi kurucusu, İtalyan Endodonti Topluluğu eski başkanı olan Dr Martignoni endodontik tedavi üzerine çok sayıda kurs ve workshop düzenleyerek tecrübelerini paylaştı. Kanal tedavisi sonrası yapılan restoratif uygulamaların tedavinin başarısındaki önemini an-

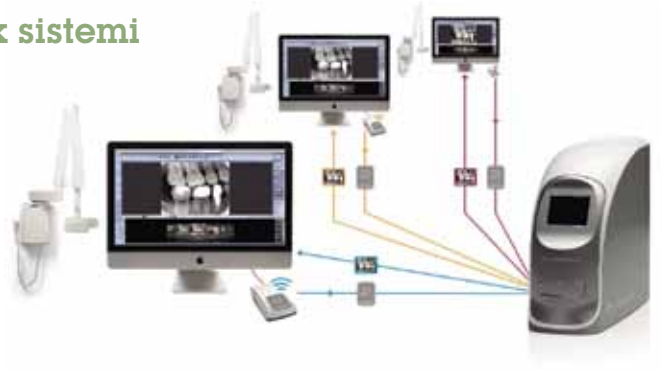
latan Martignoni mikroskop kullanılarak bir workshop yaptı. Ardından Dentsply Protaper Next, SDR, Palodent Plus ve CeramX ürünlerinin kullanıldığı hands-on kurs düzenlendi. İki günlük etkinlikte düzenlenen dört kursa 90 civarında dişhekimisi katıldı.

Dentsply Türkiye yetkilileri bu etkinlikleri OwnEvent adı altında önümüzdeki dönemde de düzenli olarak gerçekleştireceklerini ifade ettiler.

Planmeca ProScanner

Yeni nesil fosfor plak sistemi

Planmeca ProScanner, AC ve DC röntgen cihazları ile tam uyumlu, 4,2 saniyelik hızlı tarama süresi ile yüksek çözünürlüklü yeni nesil fosfor plak sistemidir. Tam 5 farklı boyda fosfor plak ile kullanılan sistem, tarama sonrası plak üzerinde bulunan görüntüleri otomatik silerek plakları tekrar kullanıma sunar.

RFID teknolojisine sahip plaklar opsiyonel Planme-

ca Pro ID kimlik okuyucusuna tanıtılarak hasta bilgileri plak üzerine yüklenir. Bu sistem ile hastalara tanımlı plaklardaki görüntüler otomatik olarak ilgili hasta dosyasına kaydedilir, yoğun tempolu kliniklerde farklı hastalara ait görüntülerin karışmasını önler.

Ünalı Medikal Tel: 0.212. 62132 71

10 kişiye

Triadent'ten

FluoroDose®

Tek kullanımlık flor jeli

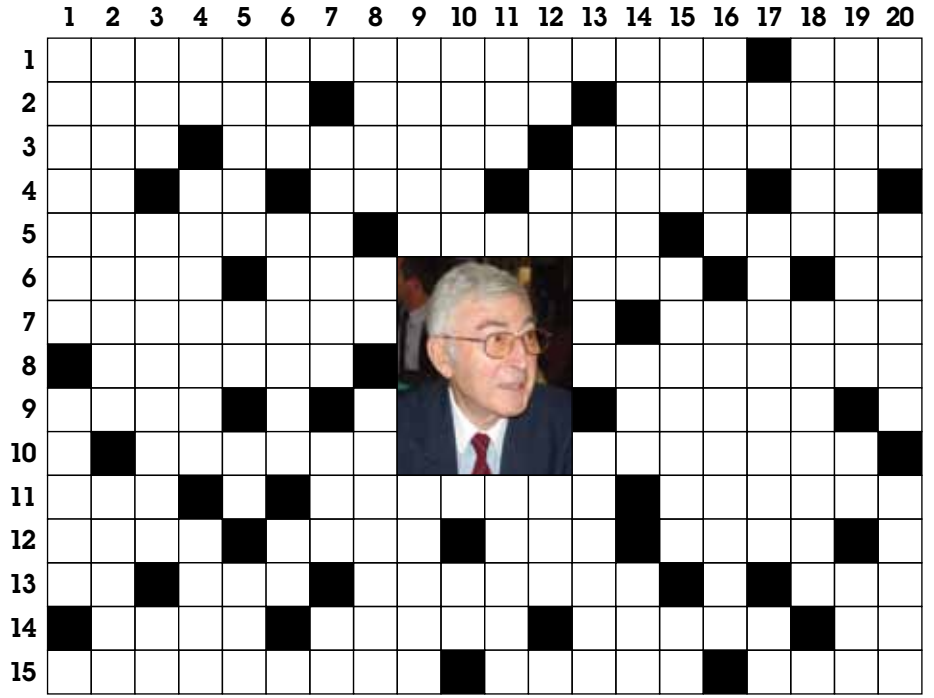
12 adet

Flor Jel
FluoroDose,
5% sodyum florid
içeren tek
kullanımlık
LolliPack®
paketlerde,
kavite vernigidir.

Doğru yanıtı **2 Ocak 2015**

akşamına kadar **0.212.327 84 43** nolu
faksa ya da sayfayı tarayarak
nisaniletisim@gmail.com adresine
(konu kısmına 'bulmaca' yazarak)
gönderen okuyucularımız arasından
yapacağımız çekilişle 10 okuyucumuz
Triadent'ten 12 adet FluoroDose
kazanacak. Hediyeğiniz kargoyla
adresinize teslim edilecek.

Ad-soyad: Telefon:

Adres:

..... İl:

TDB Sicil No: e-posta:@.....

SOLDAN SAĞA

1. Resimde görülen, geçtiğimiz 10 Eylül'de yitirdiğimiz, TDB'nin kuruluşunda büyük emekleri geçmiş dişhe-kimi, akademisyen ve siyasetçi • ... Yakında, Cem Yılmaz'ın son filmi 2. ... Maria Rilke (1875-1926), Alman lirik şi-irinin en önemli temsilcilerinden • ... Ramsey, Arsenal'de forma giyen Gal-lerli futbolcu • ABD'nin bir eyaleti 3. Suyla çevrili kara parçası • I. Dünya Savaşı sonunda Osmanlı İmparatorlu-ğu ile İtilaf Devletleri arasında imzala-nan ateşkes antlaşması • Sonsuza dek

4. Suriye'nin internet uzantısı • Bilgisay-yar terminolojisinde 1024 kilobayttan oluşan birim (kısaltma) • Eğitim ve sağlık alanında çalışan muhabirlerin oluşturduğu dernek • Kastamonu'nun bir ilçesi • Morötesi ısıtım 5. Patrick ..., 2014 Nobel Edebiyat Ödülü'nü kaza-nan Fransız yazar • Bir kimseyi kayır-ma işi • Hangi amaçla, neden 6. "sana taplık ... / unuttun mu / sana taplık" - Attila İlhan • Benin ve Togo toprakları üzerinde yaşayan bir etnik grup • Yeşil mercimek ve bulgurla yapılan Tokat yöresine özgü bir yemek • "Üsküdar-

dan bu yan ... kimin yurdu" - Ahmed Arif 7. Almanya'nın Kuzey Ren Vestfal-ya eyaletinde bir kent • Birine geçici olarak bırakılan eşya 8. Kütleme, tüt-süleme ve pişirme yoluyla elde edilmiş, tüketime hazır et ürünlerinin genel adı • ...'nun Yazı, Takeşi Kitano'nun 1999 ta-rihli filmi 9. İstanbul Boğazı'nın kuzeyin-de yer alan, Anadolu yakasında bir yer-leşim • Edebiyatta yergi 10. Antalya'nın bir ilçesi • 18 maden işçisinin sular altında kaldığı iş cinayetinin yaşandı-ğı ilçe 11. Dünya gezegeni • Soğuğa sıcak, sıcakta soğuk su katma • Ata bi-nerken basmaya yarayan, altı düz dem-ir halka 12. Gereksiz, yersiz, boş • Alt tabaka • Afrika'da nehir • Kütüphane ve Bilgi Araştırma Grubu (kısaltma) 13. Norveç'in internet uzantısı • Gelişmiş Ses Kodlama formatı (kısaltma) • Vücut-ta doğal olarak üretilen bir kimyasal • Düşünce 14. Din işlerini devlet işlerine karıştırmayan • Sürüngenlerden, ayak-sız, ince ve uzun olanların genel adı • Çeşitli belge ve işlemlere geçerlik ka-zandırmakla yükümlü kamu görevlisi • Evcil olmayan hayvanları vurma veya yakalama işi 15. İskete kuşunun bir türü • Aydın ..., Cumhuriyet gazetesi yazarı • Arapça, Asurca, İbranice ve Habeşçe konuşan kavimlerin toplandığı kol.

143. sayının çözümü

1	Ç	O	L	P	A	N	İ	L	H	A	N	W	İ	L	L	İ	A	M	S
2	E	L	İ	A	S	M	U	R	A	B	A	H	A	A	S	T	A	R	
3	M	U	U	L	A	S	A	L	A	K	O	M	G	R	N				
4	İ	R	İ	A	M	Y	A	N	T	İ	C	A	R	D	O	Z	O		
5	Ş	Z	A	D	O	K	T	O	R	A	H	Ş	A	F	A	N			
6	G	A	Z	Z	E	R	A	J	O	A	N	M	İ	R	O				
7	E	L	E	M	E	N	T	I	P	G	E	A	M						
8	Z	E	T	A	O	U	T	İ	V	E	D	İ	A						
9	E	V	K	A	T	A	E	N	E	U	L	İ	S						
10	K	İ	N	C	O	E	N	L	R	E	S	O	R	T					
11	L	E	V	I	S	T	R	A	U	S	S	S	E	F	A	T	İ		
12	Y	İ	R	İ	K	A	I	D	S	E	K	O	S	E	D	İ	K		
13	O	K	U	T	M	A	N	A	K	A	D	E	M	İ	M	E	F		
14	G	D	E	A	N	U	L	U	B	A	T	Y	A	T	M	A	K		
15	A	L	A	S	K	A	B	E	R	A	T	M	E	L	A	İ	K	E	

143. sayı armağan kazanıcıları

- Turhan Atalay
İstanbul
- Ayfer Babacan
İstanbul
- Emre Çağlar
Antalya
- Sinem Çelebi
Muğla
- Zehra Çimen
İzmir
- Sinem Pınar Çelik
Çanakkale
- Derya Demirçiler
İstanbul
- Faruk Etker
Edirne
- Sevgi Gülbüzel
İstanbul
- Burak Solakoğlu
İzmir

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Avrupa Birliği Öğrenci/Öğretim Elemanı/Personel Değişim Programı • ... Tuvi, 'Yeryüzü Aşkın Yüzü Oluncaya Dek' adlı belgesel filmi Altın Portakal Film Festivali'nde sansüre uğrayan yönetmen 2. Işın bilimi • Geçtiğimiz yıl içerisinde bine yakın can alan salgın hastalık 3. ABD dış istihbarat örgütü • Yalan dolanla gizlice görülen kötü iş, gizli oyun • İplik, sicim, tel vb. ince şeylerden kafes biçiminde yapılmış örgü 4. Şöhret • Asgari • Başka, öteki, diğer 5. Kaynak, pınar • Niyobyumun simgesi • Moğolistan'ın internet uzantısı • Birim zamanda, birim yüzeye dik olarak düşen ısı ya da ışık niceliği 6. FDI Avrupa Bölge Örgütü • Japonya'da bir kent • Aktinyumun simgesi 7. Jeolojide pliyosen ile miyosen devirleri kapsayan dönem • Yanardağın püskürttüğü • Şaşma, şaşkınlık bildiren bir söz 8. Dişhekimliğinde topluma yönelik eğitimler için kullanılan kısaltma • Tarla sınırı • Amonyak 9. Elmasın değerini belirlemede kullanılan birim • İtalya'da Bologna iline bağlı kent 10. Etiyopya'da yaşayan bir etnik grup • Panama'nın internet uzantısı 11. Bazı modifiyeli araçlarda motor gücünü artırmak için kullanılan sistem • Gelecek 12. Öğütülmüş tahıl • Dünyanın en büyük haber ajanslarından (kısaltma) • Biten bir yazının altına konulan işaret 13. Çavuş kuşu • Batı Londra'da bir ilçe 14. ... Yusufzay, 15 yaşında Taliban saldırısı sonucu ağır yaralanan 2014 Nobel Barış Ödülü sahibi Pakistanlı genç kız • Uluslararası Akademik Araştırmalar Birliği'nin (ISA) bir yayın organı • Tayland'da bir nehir 15. ... Halilovic, Hırvatistan millî takımının genç oyuncusu • Olgunlaşma • Tunus'un plaka işareti 16. ... Barbarosoğlu, Ne Kadar da Güzeldir Gitmek ve Ayçiçekleri gibi kitaplarıyla tanınan öykücü • İslam dininde akla öncelik veren bir itikadi mezhep 17. Berilyumun simgesi • Matematikte kompleks sayı • Sırbistan'ın internet uzantısı 18. Ayakkabı • Belli sayıda noktanın konumunu kesin olarak tespit edebilmek için bir alanı üçgenlere bölme işi 19. Muaviye'den itibaren İslam Devleti'ne egemen olan hanedan • Kırgızistan'ın internet uzantısı • Dansta kavalyenin eşi 20. Üst üste konulmuş şeylerden her biri, tabaka • Edebiyat kitapları yayımlayan bir yayınevi • Hristiyan.

Kongre Kurs Sempozyum

Bursa Dişhekimleri Odası
24. Uludağ Sempozyumu
23-25 Ocak 2015

Bursa
www.uludagsempozyumu.com

19. AEEDC Uluslararası
Dişhekimliği Konferansı

17-19 Şubat 2015
Dubai - BAE

www.aeedc.com

International Dental Show

10-14 Mart 2015
Köln - Almanya

www.ids-cologne.de

Uluslararası Dişhekimliği
Araştırmacıları Birliği (IADR)

93. Kongresi

11-14 Mart 2015

Boston - ABD

www.iadr.com

37. Asya-Pasifik Dişhekimliği
Kongresi

3-5 Nisan 2015

Singapur

apdentalcongress.org

TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği
Kongresi

28-30 Mayıs 2015

İstanbul

www.tdbkongreleri.com

Dünya Dişhekimleri Birliği
(FDI) 103. Kongresi

22-25 Eylül 2015

Bangkok - Tayland

www.fdiworldental.org

47. CED-IADR Toplantısı

15-17 Kasım 2015

Belek - Antalya

www.ced-iadr2015.com

Vefat

İstanbul Dişhekimleri Odası
üyesi meslektaşımız

Cesur Afacan

20 Kasım 2014 tarihinde
vefat etmiştir.

Ailesinin ve yakınlarının acısını
paylaşır, başsağlığı dileriz.

Vefat

Siirt'te görev yapan
meslektaşımız

Hayati Akbaş 20 Ekim 2014

tarihinde trafik kazası sonucu
vefat etmiştir.

Ailesinin ve yakınlarının acısını
paylaşır, başsağlığı dileriz.

TDB **TDB 21. Uluslararası Dişhekimliği Kongresi**

28-30 Mayıs 2015
İstanbul Kongre Merkezi (ICC)

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ